

گزارش کتاب هفته از وضعیت فروش کتاب در ماه مبارک رمضان

به دنبال نور در قفسه کتابفروشی‌ها

شب‌های زیبای ماه مبارک رمضان فرصتی است خوش بین برای اهالی کتاب انگار در این ماه پیشتر فرصت می‌کنند بخوانند، چرا که همواره ما مذهب را با خودشناسی همراه می‌دانیم و شب‌های این ماه که بهار قرآنش نامیده‌اند، خالی از دعا و کلمات منور پرترین کتاب آسمانی نمی‌تواند باشد. به سراغ کتابفروشی‌های روی، آیا رویکرد مردم به ادعیه و قرآن‌خوانی در ماه مبارک رمضان تأثیری هم در فروش کتاب در این ماه دارد؟

حجم آدم‌های در رفت و آمد در خیابان انقلاب، مثل همیشه زیاد است. چشمها و پترین مغازه‌ها را در جستجوی کتاب می‌کاود. کتاب‌های درسی، شعر، رمان و بالاخره چشم‌ها روی یک نقطه ثابت می‌ماند. «قرآن» پشت و پترین، مشتری را به داخل دعوت می‌کند. اینجا انتشارات شاهد است و قرآن، انتخاب اول مشتری تازه‌وارد. چند مشتری کتاب می‌خرند و می‌روند. چند روزی از شروع ماه مبارک رمضان نگذشته، اما فروخته از استقبال چشمگیر از کتاب‌های مذهبی می‌گوید.

۸

خبر

وزیر ارشاد در مراسم گشایش نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم:

باطن قرآن را به میان مردم ببریم

برپایی نشست‌های تخصصی در نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم

نمایش داستان‌های قرآنی، نسخ خطی، هنرهای دستی، و مشاوره آموزش قرآن، از مهم‌ترین برنامه‌های بخش تبلیغ و ترویج و آموزش چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن است

۶

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی:

ادبیات دفاع مقدس از مفاهیم قرآنی تأثیر پذیرفته است

۲

گزارش

مروری بر پیشینه چاپ و توزیع کتاب‌های جیبی

جیب‌هایی پر از کتاب

۱۱

انتقاد کارشناسان از حجم کتاب‌های درسی

یک جامیز

و این همه کتاب؟!

۱۲

پای صحبت بهاء‌الدین خرمشاهی به انگیزه روز بزرگداشت سراینده مثنوی

بازگشت مولوی به جهان امروز

پدیده بازگشت به شعرهای مولانا، اعم از مثنوی، غزلیات شمس و نثرهایش یک پدیده تک افتاده و واقعه تنها و غریب نیست.

این توجه در نهضتی جهانی روی داده که آن را با عنوان new age می‌شناسیم. new age از نظر لغوی بنی عصر جدید اما می‌توان ترجمه‌های بهتری نیز از این کلمه، مثل همان «بازگشت به معنویات» یا «بازگشت» داشت.

در این پدیده یا نهضت نو، به ادیان و مکانی که در آن معنویت وجود داشته باشد گرایش وجود دارد و برخی از این مفاهیم ممکن است به مسائل باستانی مرتبط شود و برخی نیز ممکن است با مسائل متأخرتر ارتباط داشته باشد. علاقه‌مندان این طرز فکر، طیف وسیعی را تشکیل می‌دهند که در بالاترین، عمیق‌ترین، بزرگ‌ترین و پیچیده‌ترین سطح به مولانا می‌رسند.

۱۰

فرهنگ آثار ایرانی - اسلامی

از راه می‌رسد

سید علی آل داوود سرپرست فرهنگ آثار ایرانی - اسلامی می‌گوید: پس از ترجمه فرهنگ آثار - که از دایره‌المعارف کتابشناسی فرانسوی، به پیشنهاد استاد سیمین و استاد سیدحسینی در انتشارات سروش انجام شد - متوجه شدیم مطالب و مدخل‌های مربوط به حوزه جهان اسلام و به ویژه کشور ایران، نسبت به کتاب بزرگ فرانسوی، بسیار محدود و ناچیز است. در نتیجه تصمیم گرفته شد که مطالب مختصر آن کتاب‌ها حذف و کتابی تالیفی در این زمینه نوشته شود.

۱۸

کتاب سال ولایت

برگزیدگان خود را شناخت

از آغازین سال‌های شکل‌گیری فرهنگ مکتوب در تاریخ اسلام، بسیاری از عالمان، زاویه‌های گوناگون سیره اهل بیت (ع) را به پژوهش نهاده‌اند و آثار فخر و ارزشمندی در گزارش سیره و زندگی امامان (ع) از تئین آموزه‌های آن بزرگواران و ضبط و نشر آثار و مآثر آن چهره‌های پاک و الهی رقم زده‌اند و فرهنگ مکتوب دینی را شکوه و غنا بخشیدند.

این جریان فرهنگی در درازای تاریخ، فراز و فرود داشته و خیزهایی به خود دیده، اما هرگز به ایستایی دچار نشده است.

۱۷

جراغ‌راه

هرکس که در یک بخش با گوشه‌ای مشغول تبلیغ و کار است، رابطه خودش را با کسب معلومات قطع نکند؛ نگوییم کار داریم و نمی‌رسیم من خود ابراهیل انقلاب که شد، حدود دو سال رابطه‌ام با کتاب قطع شد. یا آن همه اشتغالی که ما داشتیم، مگر فرجام داشت؟ من شب ساعت ۱۱ یا بیشتر به خانه می‌رفتم و کار، ساعت ۵–۶ صبح آغاز شده بود، تازه همه ملاقاتی هم در خانه داشتم، خانه ما هم دم دست بود می‌رفتم و می‌دیدم عده‌ای از ارگان‌های مختلف، از عده‌های انقلابی، از بخش‌های تشکله، از کاروانده‌اصلاحیهال‌نود مدت‌های مدید می‌گذشت که من فرزندان خود را نمی‌دیدم، با اینکه در خانه خودمان بودیم؛ وقتی موقع شب می‌رفتم، خواب بودند و صبح هم وقتی بیرون می‌آمدیم، خواب بودند! روزهای منتهای می‌شد که من بچه‌ها را نمی‌دیدم. این وضع زندگی ما بود تاگاهن به خود نهب زدیم و الان ۳۰–۲۰ سال است که شروع به مطالعه کرده‌ام. شروع مجدد من به مطالعه، بعد از اشتغال به ریاست جمهوری است. الان من مطالعه هم می‌کنم و به کار هم می‌روم و می‌بینم که متناهی یا هم ندارند، مطالعه علمی- تاریخی هم دارم مطالعه فتنی هم می‌کنم.

بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با علما و روحانیون قاین

مستور، بابایری، مؤمنی و مدغان راهی سفر می شوند

حضور دانشگاه نوسان ایرانی در نمایشگاه کتاب فرانکفورت

اسامی نویسندگان ادبیات داستانی شرکت‌کننده در نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت مشخص شد. مصطفی مستور، محمدرضا باایرامی، محسن مومنی و احمد دهقان چهار نویسنده ادبیات داستانی هستند که در افتتاحیه نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران مورد تقدیر قرار گرفتند و با نظر معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به فرانکفورت اعزام می‌شوند.

مهدی اسماعیلی مدیرعامل اتحادیه شرکت تعاونی‌های کشور و مجری غرفه حمایتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت با اعلام اسامی مذکور گفت: «در غرفه نشر کشور در نمایشگاه بین‌المللی فرانکفورت، سه بخش مختلف در نظر گرفته شده است. یک بخش به سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران اختصاص یافته است. در بخش دوم کتب ناشران کشور در شش حوزه مختلف و توسط شش شکل مختلف عرضه می‌شوند و بخشی از غرفه نیز به نویسندگان ادبیات داستانی حاضر در نمایشگاه فرانکفورت اختصاص یافته است.»

۶۰۸ عنوان کتاب در هفته گذشته منتشر شد

در هفته گذشته از تاریخ اول تا پنجم مه‌ماه، ۶۰۸ عنوان

کتاب منتشر شده است.

به گزارش روابط عمومی، حانه کتاب زبان این عابین ۱۲۶ عنوان کتاب کودک، ۱۰۰ عنوان کتاب کمک‌درسی و آموزشی، ۸۹ عنوان کتاب ادبیات، ۳۲ عنوان کتاب علوم دانشگاهی، ۵۱ عنوان کتاب و ۲۷ عنوان کتاب‌های دینی است. علوم اجتماعی هم در هفته گذشته ۲۷ عنوان کتاب را به خود اختصاص داده است در موضوع هنر و روان‌شناسی هر کدام ۱۲ عنوان کتاب منتشر شده و عنوان کتاب با موضوع علوم سیاسی و همون کتاب با موضوع تاریخ و جغرافیا در هفته گذشته منتشر شده است. ۵۳۲ عنوان کتاب هم در هفته گذشته اعلام وصول امضاء شده بود.

محمد حسین صفار هرندی در مراسم گشایش چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم با اشاره به این که همه توفیق‌ها زمانی حاصل خواهد شد که نسبت میان قرآن و آن چه باشد، گفت: در فصلی که به لحاظ طبیعت آن را خزان می‌بینیم، موسم بهره‌وری از طراوت قرآن را در پیش روی خود داریم. اما ناقرآن بهار قرآن با فصل خزان طبیعت دل تنگی‌های ناشی از برگریزان را از دل انسان می‌زداید و به‌آشکار نواربیت کلام خدایم رساند که به دل‌های زیود، وی در ادامه سخنان خود با تأکید بر این نکته که اگر آموزه‌های قرآنی ناظر بر فعالیت‌های فرهنگی و هنری ما نباشد، آن هنر را قبول نداریم، بیان داشت: از ابتدای تصدی این موضوع خدمتگزار، با خود قرار گذاشتم آن چه که درباره قرآن انجام می‌شود، می‌بایست علاوه بر تکریم شعائر ظاهری آن، روشی هم بر باطن قرآن کریم در تمامی موارد باشد.

صفارهرندی یادآور شد، آن چه که در ارتباط با قرآن پیش از این انجام شده بود، بسیار کوچک‌تر از این نام بود و آن چه را که ما عرضه می‌کنیم، قطره‌ای است از اقیانوسی بی‌کران قرآن کریم؛ با این وجود تلاش داریم توسعه قرآنی را در جامعه به تعلیت تبدیل کنیم. در این خصوص باید تأکید شود که اگر فعالیت‌های قرآنی را در فعالیت‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مورد توجه قرار داده ایم، به عنوان یک کار حاشیه‌ای نیست.

وی با اشاره به این مطلب که دو رویکرد می‌توان نسبت به قرآن داشت، گفت: یکی این که رویکرد به طواهر را دنبال کنیم، دومین نکته هم این است که به سراغ باطن و مفهوم قرآن کریم

وزیر ارشاد در مراسم گشایش چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم:

باطن قرآن را به میان مردم ببریم

هم استفاده کرد. اگر هنوز راهبرد قوی فرهنگی نداریم، به نظر من به این علت بوده است که در کشوری که به نام قرآن برپاست، آموزه‌های قرآنی را در دستورالعمل‌های کشور وارد نکرده‌ایم. وی افزود: کسی که به دنبال حل مشکلات سیاسی، نظامی و چیدگاهی‌های جهان‌گفلی است که ما را احاطه کرده، اگر براساس تقوا تصمیم گیرد، همه چیز حل می‌شود. در این خصوص باید گفت که رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، خود یکی از خادمان قرآنی است و در سفرهای استانی که همراه ایشان هستیم، وی به دیدار فعالان قرآنی می‌رود و از خواسته‌های آنان مطلع می‌شود. بنابراین این وزارتخانه بدون قرآن بی‌معناست و با برنامه‌ریزی‌هایی که انجام داده‌ایم یک نهفتش قرآنی در حال شکل‌گیری است.

مسابقه ادبی امام خمینی(ره) و انقلاب اسلامی برگزار می‌شود

مسابقه نگارش آثار ادبی، ویژه ادبیات کودک و نوجوان با موضوع امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی با همکاری واحد کودک و نوجوان موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) و مرکز آفرینش‌های ادبی حوزه هنری برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی حوزه هنری، عموم نویسندگان می‌توانند آثار کودک و نوجوان خود را در قالب‌های شعر، داستان کوتاه و بلند، رمان، خاطره، نمایش‌نامه و قطعه ادبی به دبیرخانه این مسابقه ارسال کنند.

برگزارکنندگان هدف از برگزاری این مسابقه را گرامی‌داشت مقام بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران و آشنایی نسل جوان با اندیشه‌ها و ماجدهات‌های امام‌راحل(ره) از طریق آثار ادبی عنوان کرده‌اند. عموم نویسندگان، شاعران، هنرمندان و جوانان اهل قلم می‌توانند اثرآدبی خود را تا پایان آذرماه سال جاری به واحدهای ادبی مراکز حوزه هنری در سراسر کشور تحویل داده و یا به دبیرخانه این مسابقه به نشانی تهران، خیابان شهید باهنر، خیابان پاسر، کوچه سوده، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) واحد کودک و نوجوان ارسال کنند.

قابل ذکر است آثار نویسندگان حرفه‌ای، جوانان اهل قلم و نوجوان جداگانه بررسی می‌شوند و آثار برگزیده با در نظر گرفتن حق انبوابی برای صاحب اثر، از سوی موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) منتشر خواهند شد.

برگزاری نمایشگاه قرآن در کتابخانه آستان قدس رضوی

به مناسبت ماه مبارک رمضان سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، نمایشگاه قرآن برپا کرده است. به گزارش روابط عمومی سازمان کتابخانه‌ها موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی این سازمان به مناسبت ماه رمضان برنامه‌های ویژه‌ای نظیر برگزاری نمایشگاه‌های قرآن و «جوان در ضیافت خداه» و جلسات سخنرانی، فراغت و روحیانی قرآن کریم در محل کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی برگزار کرده است.

در نمایشگاه «جوان در ضیافت خداه» که ویژه جوانان و نوجوانان است و از تاریخ سوم تا ۱۳ مهر در محل تالار جوانان کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی برگزار می‌شود، کتاب‌ها و نشریات با موضوع روزه، احکام و مام‌مبارک رمضان در معرض نمایش عموم جوانان قرار می‌گیرد. علاوه بر این همانند سال‌های گذشته اسامی نیز نمایشگاه باشکوهی از قرآن‌های نفیس خطی، نشریات، تعمیر‌ها، اسناد، سایت‌ها و نرم‌افزارهای علوم قرآنی همزمان با ایلیالی قدر و سالروز شهادت حضرت علی(ع) در محل کتابخانه مرکزی برگزار می‌شود.

قابل ذکر است کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی با ۱۵ هزار نسخه قرآن و جزوه قرآنی نفیس خطی نظیر قرآن خطی منحصربه به فرد منسوب به دست خط مبارک ائمه اطهار(ع) که از ذخایر معنوی و تاریخی اسلام است، به عنوان غنی‌ترین گنجینه کتب آستانی در جهان اسلام مطرح است.

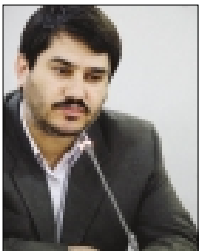
سخنگوی شرکت تعاونی ناشران تهران خردباد:

توزیع کاغذ آردآب‌بان ماه

شرکت تعاونی ناشران و کتابفروشان تهران از آبان‌ماه امسال اولین محموله کاغذ آردآبدانی خود را توزیع می‌کنند.

ارشد عین‌اللهی عضو هیات مدیره و سخنگوی شرکت تعاونی ناشران و کتابفروشان تهران با بیان این موضوع که اولین محموله کاغذ آرد خردبادی شده توسط تعاونی ناشران و کتابفروشان تهران اواخر مه‌ماه به تهران وارد می‌شود گفت: «طبق روال کار عادی تعاونی توزیع کاغذ پارچه‌ای (از هفته اول آبان ماه) می‌دهیم و اولین محموله کاغذهای آرد خردبادی شده توسط تعاونی اواخر مه‌ماه وارد می‌شود. عین‌اللهی بر ادامه گفت: با توجه به قیمت فعلی کاغذ به نظر می‌رسد تصمیم تعاونی در وارد کردن این کاغذها در دست است. ما این کاغذها را با سود بسیار کم و نزدیک به سه یا چهار درصد و با قیمت تقریبی بندی ۲۰ هزار تومان در اختیار ناشران عضو قرار می‌دهیم.

ادبیات دفاع مقدس منظر از مفاهیم قرآنی بوده و تاثیر آیات قرآن در تمام متون مرتبط با ادبیات دفاع مقدس متجلی شده است. محسن پرپرز، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان این مطلب گفت: «تمام حماسه‌های هشت سال دفاع مقدس از آموزه‌های قرآن و روح صفا و نگاه مردم مسلمان ایران به دین سرچشمه می‌گیرد و این آموزه‌ها در جای جای حماسه و ادبیات دفاع مقدس متشکلی شده است.» وی افزود: «آیة آموزه‌های قرآنی نهفته در ادبیات دفاع مقدس باید استخراج شود و به صورت موضوعی طبقه‌بندی و مورد ارزیابی قرار بگیرد تا آیدگان و نسل‌های بعدی بتوانند آن را درک و از آن در امور مختلف زندگی خود استفاده کنند.» معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ادبیات دفاع مقدس را دوتایی دانست و عنوان کرد: کسانی که اهل نوشتن هستند محتاج حمایت نیستند و کار خود را به بهترین شکلی انجام می‌دهند و باید با ژورنال‌های ملی دولتی و حمایتی به مخاطب عام و مردم القا کنیم که دولت در زمینه‌های حمایت‌های ویژه دارد.»

وی افزود: من معتقدم که در حوزه‌های ارزشی و ملی باید حمایت گسترده‌ای از هنرمندان این عرصه صورت گیرد و این در حالی است که تا امروز هیچ حمایت ویژه‌ای صورت گرفته و با موضوعات ارزشی نظر ادبیات عاشقانه و ادبیات دفاع مقدس همچون سایر موضوعات فرهنگی دیگر برخورد شده است.

محسن پرپرز گفت و گفت: با ایکنها تاکید کرد: «اهالی فرهنگ به ویژه در حوزه‌های ادبی،

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

ادبیات دفاع مقدس از مفاهیم قرآنی تاثیر پذیرفته است

امروز در کشور دفاع مقدس آغاز شده است که در خط مقدم آن اهل فرهنگ قرار گرفته‌اند. به گزارش روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی محسن پرپرز، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس کمیته فرهنگی - هنری ستاد سال پاسارگاط(ص) افزود: «باید سعی کنیم در نمایندگان چهره پاسارگاز و پرپرز گشت؛ شعرا می‌توانند با به کارگیری زبان زیبای شعر در این مهم سایر اهالی فرهنگ را یاری دهند» وی افزود: «هنری کمیته فرهنگی هنری ستاد سال پاسارگاط با اشاره به بخش ۳۷ انجیل لوقا افزود: «آن‌ها که از حضرت عیسی مسیح (ع) نقل می‌کنند؛ به دشمنان خود محبت کنید و به آنان که از شما متفرقند نیکی کنید.» امروز خود بر طبل جنگ می‌کوبند و با طرح مطالبات خروارهایی و اهانت‌آمیز تلاش می‌کنند تا تخم دشمنی و کینه و ترس را میان ملت‌های این دیار مختلف پراکنند و آتش جنگ را در جهان شعله‌ور سازند.»

معاون فرهنگی ارشاد گفت: «دفاع مقدس امروز ما پاسداری از ارزش‌های اسلام و انقلاب اسلامی

و معرفی چهره محبوب پاسارگاط(ص) است که درحالتعالین خوانده شده است.»

گفتنی است، کنگره هوران از جبرئیل در تاریخ ۳۰ و ۳۱ شهریورماه ۹۵ در شهرستان رامین برگزار شد و طی آن شاعران از سراسر مهن به شعرخوانی درباره پیامبر اعظم(ص) پرداختند.

در نیمه دوم آبان اتفاق می افتد

معرفی حامیان نسخ خطی در ۱۰ رشته

در هفتمین همایش آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی در نیمه دوم آبان‌ماه، برترین حامیان نسخ خطی در ۱۰ رشته معرفی می‌شوند.

هفتمین همایش بزرگداشت حامیان نسخ خطی نیمه دوم آبان‌ماه برگزار می‌شود و در ۱۰ رشته به بررسی این آثار می‌پردازد. این رشته‌ها عبارتند از: فهرست برتر، آثار تصحیحی، مقالات، تألیفات، کتابداری، اطلاع‌رسانی، معرفی پیشگسوت حامی نسخ خطی (فهررفهانی)، نشریات تخصصی، اشعارات و آثار ادیبی و لغویزی.

میرمحمدصادق مسئول دبیرخانه این همایش گفت: «در حال حاضر دبیرخانه همایش آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی در حال بررسی آثار است و این بررسی در مراحل پایانی و در قسمت اظهارنظر کارشناسی داوران قرار داده وی در ادامه گفت: داوران بررسی آثار رسیده در ۱۰ رشته مذکور، ۲۰ نفر هستند که اسامی آنان پایان همایش اعلام نخواهد شد. میرمحمدصادق در خصوص داوران آثار تولید شده در دیگر رسانه‌ها گفت: «هنوز تصمیمی در مورد بررسی آثار در خیرگزاری‌ها گرفته نشده است و این مسئله منوط به تصمیم هیات داوران است.»

به گزارش خیرگزاری مهر هفتمین آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی در نیمه دوم آبان‌ماه برگزار می‌شود و در آن از برگزیدگان حوزه فهرست‌نگاری، مرمت آثار، تصحیح متون و اسنادان برجسته این حوزه تقدیر خواهد شد. در این مراسم از سید عبدالله الوار کارشناس برجسته نسخ خطی تجلیل می‌شود.

به همت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان شیران صورت می‌گیرد تأسیس مرکز مطالعات و پژوهش های کاغذ و مقوا

مرکز مطالعات و پژوهش‌های کاغذ و مقوا توسط انجاده صنف کاغذ و مقوای تهران تأسیس می‌شود.

بنا به اطلاعات رسیده به زودی این مرکز پژوهشی با همکاری و مشارکت صنف کاغذ و مقوا و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران راه‌اندازی خواهد شد.

اواخردی ماه

چهارمین دوره جایزه ادبی اصفهیان برگزار می‌شود

چهارمین دوره جایزه ادبی اصفهان در دو بخش اصلی و بخش ویژه به مدت دو روز اواخر دی‌ماه برگزار می‌شود.

بهزاد دانشگر دبیر چهارمین دوره جایزه اصفهان گفت: «در بخش اصلی آثار نویسندگان حرفه‌ای و در بخش ویژه آثار اول نویسندگان مورد بررسی قرار می‌گیرد.»

وی افزود: «آثار به سه بخش رمان، مجموعه داستان و تک داستان تقسیم می‌شود. به گزارش خیرگزاری فارس سومین دوره جایزه ادبی اصفهان سال گذشته از تاریخ ۱۹ تا ۲۱ دی‌ماه از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان در کتابخانه مرکزی شهرداری این شهر برگزار شد.

۱۵مهرماه
اتحادیه صادرکنندگان خدمات چاپ ،هیات مدیره خود رامی شناسد
اعضای اتحادیه صادرکنندگان خدمات چاپ روزبه‌روزهم به‌همه‌ام‌حضوردرجمع‌عمومی‌اولین هیات مدیره این اتحادیه و انتخاب می‌کنند. انتخاب کمیته‌های تخصصی قدم بعدی کاری این اتحادیه است.
به گزارش خیرگزاری میراث فرهنگی داود مهرعلیان، عضو موسس اتحادیه صادرکنندگان خدمات چاپ گفت: «اگر هماهنگی‌های لازم با مدیرکل دفتر امور چاپ و دیگر اعضای اتحادیه صورت گیرد بنای ما این است که بازدهی همواره در بین مجمع اتحادیه صادرکنندگان خدمات چاپ را برقرار کنیم و هدف از برگزاری این مجمع انتخاب هیات مدیره جایبداری اتحادیه و آغاز به کار رسمی است.» عضو موسسه اتحادیه صادرکنندگان خدمات چاپ درباره اولویت‌های اصلی اتحادیه گفت: «ما تشکیل کمیته‌های تخصصی کاری را به صورت جدی در دستور کار داریم که مشخص شدن مباحث مدیره و نظرات آنها در این خصوص، کمیته‌های تخصصی مختلفی در حوزه‌های کاری اتحادیه تشکیل و به صورت جدید بی‌گبر اهداف اتحادیه می‌شود.»
مهرعلیان کمیته‌ها را بازوی اتحادیه معرفی کرد و گفت: «عضای هیات مدیره به تنهایی زمان کافی برای پی‌گیری کلیه امور را ندارند. تشکیل کمیته‌ها و با حضور افراد با تجربه و همچنین افراد جوان کارها تقسیم و به صورت تخصصی پی‌گیری می‌شوند.»
شایان ذکر است نزدیک به دو ماه پیش اعضای اتحادیه صادرکنندگان خدمات چاپ با گروه‌هایی در اتاق بازرگانی ایران و با حضور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی رسماً اعلام موجودیت کرده‌اند اما برگزاری مجمع عمومی برای انتخاب هیات مدیره این اتحادیه هنوز سپر نشده است.
از سوی سازمان فرهنگی - هنری شهرداری شیران صورت می‌گیرد
اهدای کتاب به شهر و ندان در مترو
معاون فرهنگی سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران گفت: «برویکنگر شش‌ماهه دوم، مقوله تهران، یکی از رویکردهای آیین این سازمان در نظر گرفته شده است.»
امین متولیان ضمن اعلام این خبر گفت: «مساماندهی سخت افزاری و نرم افزاری کتابخانه‌های این سازمان یکی از رویکردهای اخیر به شمار می‌رود.»
تهران را یکی از چشم‌اندازهای شش‌ماهه دوم سال اعلام کرد و یادآور شد: «طرح سراسری «کتابخانه» با محوریت مدیریت و معیشت خانه و خانواده مخصوص بانوان خادان به اجرا درخواهد آمد.»
به گفته متولیان، گسترش و راه‌اندازی کافی‌کتاب‌ها در پنج مرکز سازمان در ادامه اهداف گسترش کتابخوانی است که احداث کافی‌کتاب فرهنگسرای دانشجو به انجام رسیده است. معاون فرهنگی سازمان فرهنگی - هنری با اشاره به توزیع و انتشار کتاب مترو- گفت: «اولین شماره این مجموعه در متروهای تهران توزیع شده است و در اواخر مهر هفته یک عنوان کتاب به شهروندان در مترو اهدا می‌شود.»

شماره ۵ شنبه ۱۳۸۵

۳

مهدی جدی‌نا

مهدی جدی‌نا در جشنوارهٔ کتاب در تهران، ۱۳۸۶

بازار نشر در فصل پاییز بهاری می‌شود

بازار نشر در فصل پاییز بهاری می‌شود

بازار بین‌الملل کتاب این روزها ایام خوبی را می‌گذراند. همواره پایان تابستان و آغاز پاییز در نیمکره شمالی نوبتبخش فروش خوب کتاب و رمان در سراسر جهان به‌ویژه در میان کتاب‌های منتشر شده به زبان انگلیسی است. نزدیک شدن به ایام بازگشایی نمایشگاه‌های کتاب متعدد از جمله نمایشگاه تخصصی کتاب بلور، نمایشگاه کتاب فرانکفورت و نمایشگاه‌های ادواری ناشران صاحب نامی چون رونلنج موزیم برعلت رونق بازار نشر شده است. بسیاری از ناشران سعی می‌کنند هر ساله در اراضی سیامیر کتاب‌های که برخطاب و پرفروش به نظر می‌رسند را به بازار عرضه کنند.

در این هفته یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌های انگلیسی زبان در بازار نشر کتاب داستان سیزدهم نوشته دینین سترفیلد بود که در ۴۰۶ صفحه عرضه شد و در سالیات‌های فروش کتاب آمازون، ای بی، بارون و دیبل در رتبه نخست قرار گرفت. این کتاب به قول منتقدان بسیار شبیه به گذشته‌های جین‌ایر است. از سبک نوشتاری ساده و روانی برخوردار است و غالب مخاطبان به محض شروع کتاب به سختی می‌توانند آن را زمین بگذارند. نثر کتاب بسیار روان و از پیچیدگی‌های رایج با گرافیک‌های معمول فارغ است.

کتاب برخطاب دیگری که به فراخور این ایام

بسیار مورد توجه قرار گرفته، کتابی ساسی است که در ۳۳۱صفحه در آمریکا عرضه شده است. این کتاب به قلم فرانک ریچ به سیاست‌های مختلف ایالات متحده در دوران جورج بوش پرداخته باعنوان جالب «داستانی که خیلی فروش کرده» با زیرعنوان اراست و دروغ‌های اژانه شده از ۱۱ سپتامبر تاکنون» در میان مخاطبان استقبال خوبی مواجه شده است. این کتاب مورد توجه بسیاری از ناقدان کتاب در آمریکا نیز قرار گرفته است به گونه‌ای که دبیرد گرین برگ از واشنگتن پست این اثر را واجد جایزرتی قابل ستایش ارزیابی کرده است و بیان برما از نیویورک تایمز آن را دارای ارزش‌های غیرقابل انکار خوانده است.

کتاب پرفروش دیگر این ایام روش لاغری به شیوه دکتر اسمیت است که با عنوان رژیم غذایی چربی‌شکن در ۱۵۹صفحه از سوی انتشارات سنت مارلین عرضه شده است. این کتاب که با تبلیغ آخرین رژیم‌هی که با آن برخورد می‌کنند به ارزیابی پنجاه مدل تغذیه‌ای پرداخته است در بازار آمریکا با استقبال خوبی روبرو شده است. انتشار باقیه اثر پرمغز ساسی دیگری است که توسط نویسنده شهرت مند و منتقد نوام جامسکی در نقد سیاست‌های سلطه‌جویانه ایالات متحده عرضه شده است. این کتاب ۳۲۰ صفحه‌ای که توسط انتشارات هنری هالت عرضه شده است با دفتر ماشین تبلیغاتی آمریکا

مارک شولتز جایزه کسپرینگ اردیافت کرد

مارک شولتز در جشنوارهٔ کتاب در تهران، ۱۳۸۶

مارک شولتز نمایش‌نامه نویس، جایزه کسپرینگ کلوب هنرهای ملی را به خاطر نمایش‌نامه نویسی دریافت کرد. علاوه بر شولتز که جایزه‌ای ۱۵هزار دلاری دریافت کرد، بروس نویس نیز جایزه افتخاری کسپرینگ که ارزش آن ۵هزار دلار است را دریافت کرد. متحده انتخاب می‌شود که هدف آن نیز تقدیر از نمایش‌نامه‌نویسانی است که تا به حال مورد توجه ملی قرار نگرفته‌اند.

نمایش‌نامه نویسان نامزد شده، یکی از آثارشان را به انتخاب خود به کمیته جایزه کسپرینگ می‌دهند تا برای انتخاب برنده ملاحظه شوند.

هیات داوران فصلی اسمال جان کور نمایش‌نامه نویس، اریک بوگوسیان نمایش‌نامه نویس و بازیگر و آن کاتون بازیگر مرکز لیتکون بودند. شولتز نمایش‌نامه تاریخ مختصری از هلمز تراوارا ارائه کرد. این نمایش فصل گذشته با نام همه چیز متفاوت خواهد بود به روی صحنه رفت که با استقبال فراوانی نیز مواجه شد. نویس هم از سوی کمپانی تاتر اسپیتن وولف» در شیکاگو نامزد شد. این کمدی سیاه نخستین بار در سال ۲۰۰۵ توسط کمپانی مذکور تولید شد و هم‌اکنون در پلی راسمین هاریزتوزا بر روی صحنه است.

رمان گتسبیه روی صحنه رفت

متن کامل گتسبی بزرگ روی صحنه اجرا می‌شود. «ایمان گتسبی بزرگ» در یک انقباس نمایش شش ساعته در مرکز هنرهای صحنه‌ای آمریکا روی صحنه رفت.

رمان گتسبی بزرگ، اثر اسکات فیوزر جلد، در تمام رای‌گیری‌های تاریخ ادبیات آمریکا در زمینه بزرگ‌ترین و برجسته‌ترین رمان‌ها قرار گرفته و تاکنون تلاش‌های زیادی در زمینه به تصویر کشیدن آن در سینما، روی صحنه تاتر و حتی در اپرا صورت گرفته است. با گذشت سال‌ها از چاپ گتسبی بزرگ هفته گذشته در مرکز هنرهای واگرمینه سوئای آمریکا، گروه elevator repair شخصیت‌های این رمان مشهور فیتر جردل را روی صحنه تاتر زنده کرده‌اند. نظرات این نمایش با اقتباس‌های فعلی این رمان در این است که این بار کلمه به کلمه در نمایش اجرا و گفته می‌شود و تمام رویدادهای جزئی داستان نیز روی صحنه تاتر به نمایش درمی‌آید.

این اقتباس تاتر جدید گتسبی بزرگ به صورت یک اجرای شش ساعته روی صحنه تاتر آمریکا رفته است. فرانتیس اسکاتز فیوزر جردل در ۲۲ سپتامبر سال ۱۸۹۶، در سنت پل، ولنج در مینه‌سوتا به دنیا آمد. تحصیلش را در دانشگاه بوئنسون تاننام رها کرد و به خدمت نظام درآمد. اما هرگز در جنگ جهانی اول شرکت نکرد.

به ارزیابی سیاست‌های جنگی این کشور که اهداف و تاکتاسی‌های حملات نظامی آمریکا به عراق و افغانستان پرداخته است و واشنگتن و چالش‌های فراوانی آن را مورد بررسی قرار داده است.

«از من به ماه عنوان کتاب اجتماعی پرفروش هفته است که با نگاه‌های روانشناختی به نقد نگاه‌های مادی‌گرای حاکم بر جوامع امروز پرداخته و با انتقاد از روش‌های خودمدارانه زندگی اجتماعی مردم آن عصر صنعت به یادآوری ریشه‌های فطری انسانی و نیاز به رجعت به اصل بشری پرداخته است. این کتاب ۳۲۰صفحه‌ای که توسط مازک کیلیگر نوشته شده از سوی انتشارات سیمون و شوستر چاپ شده است. مخاطبان خوبی در میان قشر کالجخوان‌های مترو پیدا کرده است.

در بازار نشر کتاب‌های فرانسه زبان، سری دوم داستان‌های نیکولاس کوچولو توسط گاستی سبیه بازار نشر را دچار شگفتی کرده است. این کتاب که داستان‌های روایی از زبان یک کودک فیهب و

«برنده شمشیر»

اثر دختر یازده ساله چینی جیانی می‌شود

رومانی که دختر نایبه یازده ساله چینی نوشته است قرار است توسط انتشارات هابیر کانتیز به زبان انگلیسی منتشر و در صحنه‌های فروش این ناشر در سراسر جهان توزیع شود. رمان فانتوی دختر چینی از راهی بسیار ساده به این اقبال دست یافته است. تاسی بی فان من چاپ شده رهانش را برای جین فریمن، مدیر اجرایی نمایش‌های نیویورک انتشارات هابیر کانتیز اجیل کرد و آن اعتراض کردنده که با یک نایبه رویه رو هستند.

رمان فان، women's (برنده شمشیر) داستانی حماسی درباره نبرد پرندگان بر سر زمین به آرامش و صلح است و قرار است در سال ۲۰۰۷ در انگلستان منتشر و در سراسر جهان توزیع شود. سیم کاشنایمانی که تاکنون این رمان را مطالعه کرده‌اند از آن به عنوان محصول ذهنی خلاق که با خلاقیت برخی از بزرگ‌ترین نویسندگان عرصه ادبیات کودک جهان پهلو می‌زند یاد کرده‌اند. داستانی این کتاب در جنگلی به نام «استون» را ن می‌گذرد که زمانی بر آن آرامش حکمفرما بوده است. این رمان به شرح نژادهای که بین دو دسته‌های پرندگان بومی این جنگل که با عنوان قبایل «کاردوینال‌ها» و «پلو می‌ها» معرفی می‌شوند، می‌پردازد. این پرندگان به خاطر پیدا کردن قطعه‌ای که به نظر اسرارآمیزی تولید شده‌اند، به جان هم می‌افتند. فان در سال ۱۹۹۲ در یکی منزل شده و از سن ۷سالگی در نیویورک زندگی کرده است. او در مدرسه نیز به عنوان دانش‌آموزی نایبه شناخته شده است. کتاب swooneth روز ۵ فوریه ۲۰۰۷ در انگلستان منتشر می‌شود.

کوتاه ... کوتاه ... کوتاه

کتاب «رستم و سهراب» **به زبان چینی منتشر شد**

کتاب رستم و سهراب برای نخستین بار به زبان چینی در شانگهای ترجمه و منتشر شد. این کتاب در مجموعه ای با عنوان قصه‌های ایرانی رستم و سهراب و حکایت نامه در ۷۷ صفحه تمام‌رنگی و در شمارگان هشت هزار نسخه از سوی انتشارات کودک و نوجوان شانگهای منتشر شده است. کتاب یادشده برگرفته از اصل فارسی منتشر شده توسط کانو، پرورش‌کنری کودکان و نوجوانان ایران، توسط لئولوی لیانگ ترجمه شده است.

پیش‌تر متن روان شده کتاب کلیله و دمنه در ۲۲۰ صفحه با شمارگان ۱۰ هزار نسخه و با حمایت سرسنوکلژی جمهوری اسلامی ایران در شانگهای منتشر شده است.

نامزدهای جایزه‌ای «فیثا»

هیات داوران جایزه ادبی فیثا نامزدان این جایزه را در سه حوزه رمان فرانسوی، رمان خارجی و مقالات معرفی کردند.

جایزه فیثا که پنج هزار فرانک است روز ۳۰ اکتبر (۱۵آبان ماه) اهدا می‌شود. در فهرست اولیه نامزدهای این جایزه نام جان‌تاتان لیتل نویسنده آمریکایی به چشم می‌خورد که این روزها کنشایش با نام زبان مهربان در فرانسه پرفروش است. این کتاب نامزد جوایز ادبی فرانسه نیز شده است.

جایزه فیثا در سال ۱۹۰۲ به‌وسیله گروهی از بانوان نویسنده فرانسوی و ازجمله فیثا وی وی اورژ بنیان نهاده شد. البته در سال‌های اخیر مجله وی پراوتیک جای مجله وی اورژ چاپ می‌شود.

این جایزه تاکنون با نام‌های جایزه فیثا- وی اورژ و جایزه فیثا- پراوتیک شناخته شده است. جایزه به عالی‌ترین کتاب سال که به‌وسیله ژن ژامردی نویسنده به زبان فرانسوی نوشته شده باشد اعطا می‌شود.

جایزه فیثا تاکید دارد که اثر منتخب باید مبین قدرت خلاقانه نویسنده یا دارای انسجام و اصالتی بیشتر از آنه درخشان‌ری باشد.

نقاشی‌های کودکان سارا یوو در یاره جنگ. کتاب می‌شود

فلاورشا امدامی نویسنده و مترجم مقیم کشور ایتالیا قصد انتشار دهن خواب‌صلح می‌بینم را دارد. «خواب صلح می‌بینم» مجموعه‌ای است شامل نوشته‌ها و نقاشی‌های کودکان سارا یوو درباره جنگ که از سوی یونیسف دو سال قبل منتشر و به ۳۳ زبان دنیا ترجمه شده است.

کتاب‌ها و محتوای درسی دوره‌های تحصیلی مورد بررسی قرار می‌گیرند

دیر کمال شوری‌عالی آموزش و پرورش از بررسی کتاب‌ها و محتوای درسی همه دوره‌های تحصیلی کشور خبر داد. به گزارش ایرنا بهرام محمدیان گفت: «کتاب‌ها و محتوای درسی دانش‌آموزان پایه‌ها و دوره‌های تحصیلی از نظر انطباق با مصویبات و اهداف مصوب این شورا مورد بازمیابی قرار می‌گیرند زیرا برخی کتاب‌ها با برنامه‌های مصوب انطباق ندارند». وی افزود: «در آجرای این تصمیم در شن ماعه گذشته راهنمایی کتاب‌های درسی دینی و قرآن دوره‌های ابتدایی و راهنمایی به تصویب

شورای عالی آموزش و پرورش رسیده است». محمدیان اظهار داشت: «هم‌اکنون ۱۷ عنوان راهنمای درسی دوره‌های یادشده آماده شده که در نوبت بررسی قرار گرفته‌است.

وی یابیان اینکه هم‌اکنون طرح اولیه برنامه درسی ملی «آماده شده است، گفت: «این برنامه در کمیسیون برنامه‌های درسی شورای عالی آموزش و پرورش مورد مطالعه قرار گرفته و چنانچه در این شورا تصویب شود تا پایان سال ۸۶برنامه درسی ملی نهایی خواهد شد.

محمدیان توضیح داد: «برنامه ملی به منظور سازماندهی برنامه‌ریزی نظام آموزشی کشور است و آموزش و پرورش باید نسبت به رویکردهای جدید عکس‌العمل نشان دهد.

کپ و گفت با آیدین آغداشلو در کتاب «زمینی و آسمانی»

کتاب «زمینی و آسمانی» که دربرگیرنده گفت‌وگوی علیرضا هاشمی، ژژاد با آیدین آغداشلو است با مشارکت فرهنگستان هنر، نشر فرزان روز و دانشگاه شهید باهنر کرمان در قالب یک کتاب منتشر شد.

این کتاب تلاش می‌کند در خلال گفت‌وگوی صورت گرفته، نگاهی به خوشنویسی ایرانی از آغاز تا امروز داشته باشد.

حسین نکایی توجه کتاب‌های درسی به ادبیات خلاق کم‌رنگ است

حسین نکایی نویسنده ادبیات کودکان و نوجوانان در خصوص جایگاه و تعریف ادبیات در کتاب‌های درسی می‌گوید: «برای ادبیات تعاریف متعددی وجود دارد.

در یک تعریف «تاریخ بیهقی» ادبیات است و در تعریف دیگر تنها داستان و شعر و بخش علاقه، ادبیات محسوب می‌شود و نگاهی به کتاب‌های درسی به ادبیات دارند از نوع اول است.

این نویسنده در گفت‌وگو با ایستما می‌گوید: «در کتاب‌های ادبیات فارسی ما ادبیات یعنی به کارگیری واژه و جمله با هر مضمون و منظور و موضوعی بنابراین ادبیات فارسی ما عملاً بخش‌هایی از متونی است که به کاربرد واژه‌ها و ساخت جملات به وسیله واژه‌ها می‌پردازد.

جشنواره شعر و داستان دانشجویان علوم پزشکی به کار خود پایان داد

پنجمین جشنواره شعر و داستان دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی با معرفی برترین آثار در بخش‌های مختلف به کار خود پایان داد.

در این جشنواره آثار دانشجویان رشته‌های پزشکی در زمینه‌های مختلفی چون شعر سنتی، شعر نو داستان توسط هیات داوران مشکل از شعرا و داستان نویسان مطرح کشور مورد بررسی قرار گرفت.

جمع‌آوری «الغدیر» علامه امینی(ره) از نمایشگاه کتاب جده

در هفتمین نمایشگاه تخصصی کتاب‌های اسلامی که از ۲۲ تا ۳۰ شهریور در شهر جده عربستان برگزار شد، بسیاری از کتاب‌های ناشران ایرانی که حاوی گوشه‌هایی از زندگی اهل بیت(ع) می‌شود، تویف شد که یکی از شاخص‌ترین آنها کتاب «الغدیر» نوشته مرحوم علامه امینی است.

مرتضی آخوندی نماینده ناشران ایرانی

شرکت کننده در نمایشگاه کتاب جده در این باره به خبرنگار خبرگزاری مهر گفت: «برخی کتاب‌هایی هم که قلم مجاز اعلام شده بودادر زمان برگزاری نمایشگاه از غرفه‌ها جمع‌آوری کردند.

رمان «باغ تلو» مجید قیصری به بازار کتاب می‌آید

مجموعه داستان‌های «صلح»، «معم باروت» و «نفر سوم از سمت چپ» از جمله آثار مجید قیصری، داستان‌نویس حوزه دفاع مقدس است. مجموعه داستان «گوساله سرگردان» و رمان «باغ تلو» یا موضوع دفاع مقدس از جمله دیگر آثار این نویسنده است که به زودی منتشر می‌شوند.

«جهان اسطوره‌ها» به قلم عباس مخبرمنتشر می‌شود

مجموعه «جهان اسطوره‌ها» اثری از عباس مخبر است که جلد دوم آن به زودی منتشر می‌شود. در جلد دوم این اثر اسطوره‌های پنج کشور ایران، بین‌النهرین، چین، آستک، مایا و اینکا بررسی می‌شوند.

کتاب‌های «اسطوره‌های روسی» و «اسطوره‌های هندی» که ادامه مجموعه «جهان اسطوره‌ها» هستند نیز توسط این نویسنده به زودی روانه بازار نشر می‌شود.

مسابقه کتاب و کتابخوانی در فرهنگسرای دانشجو

فرهنگسرای دانشجو به مناسبت فرارسیدن ماه مبارک رمضان مسابقه کتابخوانی برگزار می‌کند. برای این مسابقه کتاب خورشیده مورچه در نظر گرفته شده است. علاوه‌مدان به شرکت در این مسابقه برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره‌ها ۰۱۵۰۲۱۸۵۵۲۱ تماس بگیرند.

رمان جدید سیناپور، فردا در رادیو فرهنگ

برنامه نقد کتاب رادیو فرهنگ، کتاب «سمت تاریک کلمات»، نوشته حسین سیناپور را بررسی خواهد کرد.

این مجموعه که دربرگیرنده هشت داستان است، مضامینی اجتماعی و سیاسی را مطرح می‌کند.

بررسی این کتاب در برنامه نقد کتاب رادیو فرهنگ توسط فارس یاقری و رسول آبادیان صورت می‌گیرد.

قسمت اول این برنامه دوم مهرماه بخش شد و قسمت دوم آن نهم مهرماه ساعت ۱۶:۳۰ بخش خواهد شد.

داستان‌های کوتاه شیوا ارسطویی به انگلیسی ترجمه می‌شود

شیوا ارسطویی نویسنده رمان «پی‌بی شهزاده» و مجموعه داستان «آفتاب، مهتاب» قصد دارد داستان‌های کوتاه خود را به انگلیسی ترجمه کند.

این داستان نویس در حال حاضر مشغول نوشتن رمان «حیاه» است.

بررسی مشکلات ترجمه در نشست گفت‌وگوی زبان‌ها

نشست گفت‌وگوی گروهی زبان‌ها برای نشست گفت‌وگوی فرهنگ‌ها از سوی بخش فرهنگی سفارت فرانسه در خانه هنرمندان برگزار شد. در این نشست چند روزه درباره ترجمه،

مشکلات و ویژگی‌های آن توسط باربایاکاسن، ژیل اوتیر، رضا سیدحسینی، علی صلح‌جو، پرویز سیار، کاوه میرعباسی و مدبا کاشیگر مطالبی مطرح شد.

ترجمه داستان‌های کوتاه

پیر آندلو به فارسی
بهمن فرانسه ترجمه و نویسنده مهم س‌کن ایتالیا داستان‌های زکوزوله لوییچی پیر آندلو «نویسنده فقید ایتالیایی» را ترجمه و منتشر می‌کند.

فراوله از ۲۲۳ داستان کوتاه پیر آندلو ۲۸ داستان را که بافضای جامعه ایرانی همخوان‌تر است برای ترجمه و نشر انتخاب کرده است. ترجمه مجموعه چند داستان کوتاه از گرازیلا دللدا، دیگر اثری است که از این مترجم منتشر خواهد شد.

عبدالرحیم سعیدی راد مناقب نبوی باید فکورانه و عمیق باشند

عبدالرحیم سعیدی راد، شاعر در خصوص اشعار مرتبط باسال پیامبراعظم(ص) به خبرنگار خبرگزاری مهر گفت: «رسول اکرم(ص) شخصیت بسیار بزرگی است و نباید به راحتی از کنار نام ایشان گذشت از این رو تبیین هرگونه اثری درخصوص ایشان باید فکورانه، عمیق و معرف همه ابعاد وجودی آن حضرت باشد.

این شاعر معاصر افزود: «جای تأسف دارد که در میان اکثر اشعاری که این روزها با موضوع پیامبر(ص) در مطبوعات درج می‌شود، آثار قابل تامل به ندرت دیده می‌شود.

مخالفت خانواده‌ها

با مطالعه کتاب‌های غیردرسی

خانواده‌ها مطالعه کتاب غیردرسی را به مصلحت فرزندانشان نمی‌دانند. این مطلب را حسین فتاحی در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری مهر مطرح می‌کند. حسین فتاحی، نویسنده رمان «آتش در خرمن» در خصوص گسترش فرهنگ مطالعه در بین نوجوانان و دانش‌آموزان می‌گوید: «ایجاد برنامه گسترده در جهت تشویق نوجوانان و جوانان به سوی مطالعه بیشتر، کتاب، وضع قوانین در مدارس و قرار دادن مطالعه کتاب غیردرسی در برنامه فرهنگی مدرسه از جمله مهم‌ترین اقدامات رسیدن به این مهم است.»

مجید روانجو، شاعر خوزستانی مطرح کرد، اظهار نگرانی از پرخوردهای تکنیکی شاعران با شعر

مجید روانجو شاعر جنوبی که تصور می‌کند در دهه هفتاد شعرها فرصت بروز یافتند معتقد است: «از دست دادن مخاطب شعر برای شاعر امروز برابر است با در خود فرماندگن و به زاویه کشیده شدن شعر.»

وی در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) گفته است: «در حال حاضر شعر معاصر ایران از دو آسیب طعمه می‌خورد. ابتدا پرخوردهای آسان و بدون سوسای و دیگر آموزش‌های شعری به گونه که آفرینش هنرمندانه به القا و گره برداری شگردهای تنوریگ و تکنیک‌های آموزه‌ای معطوف به خودآگاه شاعر تبدیل می‌شود.»

همراه با چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم

برگهای پر طراوت در بهار قرآن

همزمان با ماه مبارک رمضان اسامه چهاردهمین دوره نمایشگاه بین المللی قرآن کریم در محل مصلاي امام حسین(ره) گشایش یافت. حدود ۱۵۰۰ ناشر داخلی در این دوره از نمایشگاه حضور یافته‌اند و بخش بین المللی نمایشگاه از دهم دوم برگزاری نمایشگاه دایر خواهد شد. در ادامه اخباری از این دوره از نمایشگاه و حضور ناشران می‌خوانید.

اخبار چهاردهمین نمایشگاه قرآن کریم

بخش دانشگاهی چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم از دانشگاهیان شایسته و فعال در زمینه های قرآن و عزت تجلیل می‌کند. به منظور احیای فرهنگ ناب قرآن کریم و آموزه‌های انمه (اطهار) مسابقاتی با موضوعات قرآن و اهل بیت(ع) برای اساتاد و اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها، دانشجویان و کارکنان دانشگاه‌های سراسر کشور در رشته‌های پایان نامه دانشجویی، نشریات دانشجویی، کتاب (پژوهان و اعضای هیات علمی)، نوآوری‌ها و ابتکارات در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی، تبلیغی و ترویجی برگزار می‌شود.

همچنین بخش ویژه‌ای شامل آثار و محصولات علمی، پژوهشی، مکتوب هنری و تجسمی با موضوع پیامبر اعظم (ص) نیز برگزار خواهد شد. در بخش دانشگاهی نمایشگاه قرآن که به سمت مرکز توسعه و ترویج قرآن کریم وزارت فرهنگ و ارشاد فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش، سازمان بسیج دانشجویی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی، بسیج اساتاد دانشگاه جامع علمی، کنفدراسیون دانشگاه علوم قرآنی و دانشگاه پیام نور به عنوان اعضای این بخش به برنامه‌ریزی و اجراء می‌پردازند.

۱۰ نشست تخصصی بررسی مشکلات

آموزش قرآن در کشور
چشمواره الگوهای برتر آموزش قرآن در بخش آموزش چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن و با هدف معرفی سبک‌های برتر در زمینه آموزش عمومی و تخصصی قرآن و تجلیل از صاحبان سبک برگزار می‌شود.

محمدحسین فریدونی، مسئول کمیته و بخش آموزش چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن از برگزاری چشمواره الگوهای برتر آموزش قرآن در نمایشگاه قرآن خبر داد و گفت: «این چشمواره با هدف بررسی الگوهای آموزش قرآن در سطح کشور و معرفی بهترین روش‌های تدریس برگزار می‌شود.» وی با اشاره به اینکه در سالن آموزش نمایشگاه چهاردهم، گروه قرآن وزارت آموزش و پرورش و معاونت آموزش ویژه علمیه قم حضور فعال‌تری خواهند داشت، اضافه کرد: «یکی دیگر از برنامه‌های بخش پژوهش نمایشگاه چهاردهم، برگزاری «۱۰ نشست تخصصی با هدف بررسی مشکلات، نقاط قوت و ضعف فعالیت‌های آموزش قرآن در کشور است.»

۱۰ نشست علمی در بخش پژوهش

نمایشگاه دانشگاهی قرآنی، نسخ خطی، هنرهای دستی و ستاره‌واره آموزش قرآن از مهم‌ترین برنامه‌های بخش تبلیغ و ترویج و آموزش چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن است. جهت الاسلام بهمنی، مسئول کمیته و بخش پژوهش چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن، در اولین نشست خبری در جمع خبرنگاران رسانه‌های گوناگون گفت: «بخش پژوهش نمایشگاه چهاردهم، برگزار می‌شود و هم‌راهی با حضور متخصصان پژوهشگران عرصه چهاردهم با حضور متخصصان پژوهشگران عرصه

قرآن برگزار می‌شود.

وی به راه‌اندازی کار گروه‌های داوری و انتخاب آثار، کار گروه نشست‌ها، کار گروه ناشران محتوای رسانه‌ای، کار گروه طبقه‌بندی و فیکینگ آثار و کار گروه اعضای مسقطر در نمایشگاه بین المللی قرآن اشاره و اضافه کرد: «کمیته پژوهش نمایشگاه بین المللی قرآن علاوه بر دانشگاه الهیات تهران در مشهد و قم نیز فعال است.»

بهمنی افزود: «بخش پژوهش نمایشگاه چهاردهم برای نخستین بار با هدف ارائه کارنامه پژوهش قرآنی کشور به جامعه متخصص و پژوهشگر راه‌اندازی شده است.»

وی از برگزاری مراسم افتتاحیه جشنواره‌های داستان‌های قرآنی در نمایشگاه قرآن اسامه کرداد و اظهار داشت: «جشنواره‌های داستان‌های قرآنی و شعر قرآنی در طول ماه مبارک رمضان در سراسر کشور به سمت مرکز هماهنگی، توسعه و ترویج فعالیت‌های قرآنی برگزار می‌شود و در پایان این ماه پربخت، مراسم افتتاحیه این جشنواره نیز در چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم برگزار می‌شود.»

افطاری با نویسندگان

در اولین و دومین نوبت از سلسله افطاری‌ها، رضا امیرخانی و محمد رضا بایرامی دو نویسنده

بهمنی به برگزاری ۵۰ نشست علمی در بخش پژوهش چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن اشاره و تصریح کرد: «این نشست‌ها با محوریت نقد و بررسی ترجمه‌ها و تفاسیر قرآنی موجود در کشور برگزار می‌شود.»

همچنین احمد لالی، مسئول بخش کمیته تبلیغ و ترویج چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن در اولین نشست خبری در جمع نمایندگان رسانه‌های خبری در تشریح برنامه‌های این کمیته در قالب پنج گروه انبیا، نمایشگاه، میراث فرهنگی، هنر و محافل و مراسم گفت: «در گروه‌های انبیا، نمایش پیش از ۱۰۰ داستان قرآنی به شکل نمایش‌های صحنه‌ای و میانی در محیط چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن به اجرا درمی‌آید.»

لالی درباره برنامه‌های گروه میراث فرهنگی کمیته تبلیغ و ترویج نمایشگاه قرآن با اشاره به اینکه نمایشگاه قرآن فضای مناسبی برای عرضه و نمایش نسخ خطی قرآنی است، افزود: «کمیته تبلیغ و ترویج در گروه میراث فرهنگی، نسخه‌های خطی را که جزو آثار قرآنی محسوب می‌شوند، برای بازدید علاقه‌مندان به نمایش می‌گذارد.»

مسئول کمیته تبلیغ و ترویج تصریح کرد: «گروه هنر با نمایش آثار هنری متنوع نظیر خطاطی در ۱۵ رشته و هنرهای دستی فضای مناسبی را برای بازدید علاقه‌مندان به علوم قرآنی فراهم می‌آورد.»

عره محصولات پرمحتوا و جدید با قیمت مناسب، مقدمه گرایش هرچه بیشتر بشرهای مختلف جامعه به ویژه جوانان به قرآن را فراهم کنند. انصاریان بهترین راهکار برای سیاست‌گذاران نمایشگاه بین المللی قرآن کریم در مسیر قرب الی‌الله بنیان این نمایشگاه را گام نهادن در مسیر قرب الی‌الله عنوان کرد و افزود: «کسانی که وظیفه ساماندهی مسائل فرهنگی به ویژه فرهنگ دینی را در جامعه بر عهده دارند، باید برای رسیدن به اهداف بلند خود مخلصانه و با نیتی خدایی حرکت کرده و به مباحث مادی کمتر توجه کنند.»

انتشارات اسلام با ۱۲۰ عنوان کتاب

انتشارات اسلام با ۱۲۰ عنوان کتاب از جمله قرآن با ترجمه فارسی استاد الهی قمشه‌ای در دو قطع جیبی و وزیری در نمایشگاه بین المللی قرآن شرکت می‌کند.

قرآن با ترجمه فارسی و مجمع المفهرس عنوان کتاب‌های انتشارات اسلام است که برای نخستین بار در چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن عرضه می‌شود.

مجمع المفهرس به قلم محمد اذنان سالم و محمد هدی سلیمان در شمارگان پنج هزار نسخه و قیمت ۵۰ هزار ریال و قرآن با ترجمه فارسی استاد الهی قمشه‌ای در دو قطع جیبی و وزیری و خط عثمان طه برای نخستین بار از سوی انتشارات اسلام در نمایشگاه بین المللی قرآن عرضه می‌شود.

انتشارات اسلام با بیش از ۱۲۰ عنوان کتاب در حوزه علوم قرآنی و معارف اسلامی در چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم حضور دارد. شایان ذکر است انتشارات اسلام بیش از ۶۰ سال در عرضه نشر قرآنی فعالیت می‌کند و در این مدت ۲۰۰۰ عنوان کتاب در حوزه علوم قرآنی و معارف اسلامی منتشر کرده است.

چهار عنوان کتاب جدید در غرفه انتشارات آفاق

انتشارات آفاق با بیش از چهار عنوان کتاب جدید و ۱۷ عنوان کتاب دیگر در چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن حضور دارد.

کتاب منجی به روایت اسلام و مسیحیت به قلم باسم هاشمی و ترجمه دکتر احسانی به مقوله اعتقاد به منجی در اسلام و مسیحیت می‌پردازد. این کتاب به همت انتشارات آفاق منتشر شده و برای نخستین بار در چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم عرضه می‌شود.

هنگام با نهفت حسینی عنوان کتاب دیگری از انتشارات آفاق است که دکتر اصغر صادقی آن را ترجمه و در نمایشگاه قرآن برای اسفاده علاقه‌مندان به نمایش می‌گذارد.

بنا بر این گزارش گروه مجموعه سه جلدی کلمه الانام الهی(ص) به قلم شهید سیدحسین شیرازی نیز از حضورت فیه(الصلح) می‌پردازد.

در برنامه رمضان نیز به بیان دستورالعمل ایجابی اعتدالی و اخلاق ماه رمضان می‌پردازد این کتاب به همت مفاد جهیم راه‌گرا در روزی شده و در چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن در غرفه انتشارات آفاق در اختیار

علاقه‌مندان قرآن می‌گردد.

پایین‌ان ۹۰ عنوان کتاب قرآنی

فضایل و خواص سوره‌ها و آیه‌های قرآن به قلم احمد حیدری جدیدترین اثر انتشارات حضور برای نخستین بار در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم عرضه می‌شود. انتشارات حضور با هفت عنوان کتاب جدید و کریم با هدف حضور مؤثر قرآن در زندگی روزمره تهیه و منتشر شده است که مجموعه خواص و فضایل احادیث و روایات و بعضی از آیات قرآن در آن مطرح شده است، بنابراین گزارش، کتاب فضایل و خواص سوره‌ها و آیه‌های قرآن در ۱۲۰ صفحه به قلم احمد حیدری با قیمت هفت هزار ریال و شمارگان پنج هزار نسخه برای استفاده علاقه‌مندان در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم عرضه می‌شود.

پرسش‌ها و پاسخ‌های قرآنی عنوان دومین کتاب انتشارات حضور است که برای نخستین بار در نمایشگاه قرآن ارائه می‌شود. این کتاب شامل ۳۶ پرسش و پاسخ قرآنی است که در قرن هفتم هجری تفسیری به قلم زین‌الدین محمدبن ابوبکر رازی نگاشته شده و توسط محمدرضا خلیلی کریمی ترجمه و تصحیح و ویرایش گردیده است. قیمت ۱۶ هزار ریال برای استفاده علاقه‌مندان عرضه شده است.

«کمالی نامه» زندگی‌نامه مفسر و قرآن‌پژوه معاصر علامه سیدعلی کمالی زبلی است که به همت حبیب‌الله نظیری گراوری از سوی انتشارات حضور در قطع رزقی و با قیمت ۲۵ هزار ریال منتشر و در نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم عرضه می‌شود. بنابراین گزارش سیره و اخلاق پیامبر اعظم(ص) عنوان کتاب دیگری است که به قلم سیدمحمدرضا عبیدی کرمانی در ۱۲ صفحه از این انتشارات منتشر شده است. این کتاب به بررسی ویژگی‌های فردی پیامبر، سیره معنایی، دعاهای ذکرهای آن حضرت، آداب فردی، اخلاقی و اجتماعی پیامبر اعظم(ص) پرداخته است که در سال ۸۵۷ هجری قمری تجدیدچاپ شده است.

با شمارگان پنج هزار نسخه و قیمت ۴۰ هزار ریال در نمایشگاه قرآن عرضه می‌شود. فرهنگ عاشورا نیز عنوان کتابی دیگر از همین ناشر است که سال گذشته در هشتاد و دومین دوره انتخاب کتاب سال لاینت حائز رتبه شده بود. فرهنگ سخنان امام هادی(ع) که به همت پژوهشگاه باقرعلوم و چهار فصل به بررسی عقاید، احکام، اخلاق و دهگانه‌ای آن حضرت پرداخته است، برای اولین بار در شمارگان سه هزار نسخه و قیمت ۳۵ هزار ریال از سوی انتشارات معروف منتشر شده که در نمایشگاه چهاردهم به علاقه‌مندان عرضه می‌شود. فرهنگ سخنان امام حسن عسکری(ع) عنوان کتاب دیگری از انتشارات معروف است که در نمایشگاه ارائه می‌شود. جلد دوم کتاب فروغ حلیت که به مجموعه‌ای از احادیث در موضوعات مختلف اختصاص دارد همراه با کتاب احکام باایان که به قلم جنت‌الاسلام لاج‌زاده در رشته تفسیر دارمند از جدیدترین کتاب‌های انتشارات معروف در نمایشگاه بین‌المللی قرآن هستند. شایان ذکر است انتشارات معروف فعالیت خود را از سال ۱۳۳۷ آغاز کرده و تاکنون بیش از ۱۰۰ عنوان کتاب در زمینه علوم حدیث و قرآن منتشر کرده است.

تیبیان و نرم افزاری قرآنی «مشکات»

نرم‌افزار مشکات ۱۲ قابلیت تفسیر آیات، شان‌نوبله، مدرسه مشکات، الفاظ و موضوعات قرآن در فرقه تیبیان چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن عرضه می‌شود. موسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی تیبیان در آمدمارک رمضان، چهار محصول جدید نرم‌افزاری ویژه چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن را عرضه می‌کند.

نرم‌افزار مشکات ۲، دانشنامه قرآن که نسخه کامل شده نرم‌افزار مشکات یک است با امکانات ویژه‌ای از جمله قابلیت تولید محتوای جمعی با تعامل کاربران و نقش آفرینی آنها در تولید و تصحیح اطلاعات، آموزش مفاهیم قرآنی در مدرسه مشکات و امکان افزودن اطلاعات اختصاصی کاربران به نرم‌افزار در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن عرضه می‌شود. همچنین کاربران تیبیان می‌توانند از طریق CD و DD نشانی الکترونیکی تیبیان، نرم‌افزار خریداری‌شده را از نظر فنی و محتوایی به روزرسانی کرده و نحوه پشتیبان‌گیری و محتوای نرم‌افزار را به دلخواه خود تغییر دهند. بنابراین گزارش نرم‌افزار نرم‌افزار دایره‌المعارف معصومین (کیز در ادامه مجموعه نرم‌افزارهای عزت، به بیان تاریخ و سیره معصومین(ع) پرداخته و به ارائه فرهنگ موضوعی

پنج عنوان کتاب تازه

در فرقه انتشارات معروف فرهنگ غدیر به قلم جواد محمدی، جدیدترین اثر منتشر شده انتشارات معروف، برای نخستین بار در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم عرضه می‌شود.

انتشارات معروف با پنج عنوان کتاب جدید و بیش از ۷۰۰ عنوان کتاب در حوزه علوم قرآنی و حدیث در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن حضور دارد. بنابراین گزارش فرهنگ غدیر به قلم جواد محمدی

به معرفی زندگی پیامبر اسلام(ص) می‌پردازد. لکین هستی به صورت سه بعدی و با موضوع آشنایی با حیوانات از نگاه قرآن نیز در فرقه تیبیان به علاقه‌مندان علوم و معارف قرآنی ارائه می‌شود. شایان ذکر است چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی

قرآن تا ۲۵ ماه مبارک رمضان در مصالای امام خمینی (ره) برگزار است.

۳۰ عنوان کتاب جدید از انتشارات مصطفی(ص)

انتشارات مصطفی(ص) با سه عنوان کتاب معمله و تجاروت در قرآن، سفر به معراج و تجوید و صلاحه در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم حضور دارد. کتاب معمله و تجاروت در قرآن به قلم محمود محرجایی با شمارگان سه هزار نسخه و با قیمت ۳۰ هزار ریال از انتشارات مصطفی(ص) برای نخستین بار در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم عرضه می‌شود. انتشارات مصطفی(ص) با ۷۰ عنوان کتاب در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن حضور دارد که بیش از ۵۰ درصد آنها قرآنی است.

سفر به معراج عنوان کتاب دیگری است که برای گروه سنی نوجوان به همت لکین زنجیربان تهیه و در شمارگان پنج هزار نسخه از انتشارات مصطفی(ص) در نمایشگاه قرآن ارائه می‌شود. با گزارش شیبستان کتاب تجوید و صلاحه کتاب دیگری از انتشارات مصطفی(ص) است که به قلم علی حبیبی و در منظور صحیح خوانی نماز در ۸۰ صفحه منتشر شده و در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن به نمایش درمی‌آید. سی و یکمین جلد از مجموعه تفسیر بیان که به فهرستواره این مجموعه تفسیر اختصاص دارد به همراه کتاب خواص الآلات برای نخستین بار در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم عرضه می‌شود. انتشارات فرهنگی در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم بیش از ۳۵ عنوان کتاب را عرضه می‌کند که ۲۰ درصد از آنها برای نخستین بار منتشر شده‌اند. ششمین راهنمای، مدرسه مشکات، انتشارات فرهنگی در خصوص جدیدترین کتابی که در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم عرضه می‌کند، گفت: فهرستواره تفسیر بیان با تنظیم علی میرافقی احمدی در سه هزار نسخه و با قیمت ۲۰ هزار ریال برای اولین بار در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم عرضه می‌شود. وی خواص الآلات را عنوان کتاب جدید دیگری از انتشارات فرهنگی در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن دانست و افزود: این کتاب به قلم محمدعلی بن نجفی امفهانی ۹۰ سال پیش منتشر شده و انتشارات فرهنگی پس از ویرایش نسخه اصلی کتاب خواص الآلات ترجمه فارسی آن را در کنار متن عربی با ویرایش جدید منتشر کرده است. این کتاب در قطع رزقی با قیمت ۳۲ هزار ریال در نمایشگاه قرآن برای بازدیدکنندگان عرضه می‌شود.

شرح حال علامه طبرسی، قصه‌های قرآن در مجمع البیان، سرور العارفین، ترجمه مکالم الاخلاق و خلاصه شش جلدی تفسیر مجمع البیان عنوان کنی است که به زودی از انتشارات فرهنگی وارد بازار نشر می‌شود.

ترجمه کتاب مفتاح الفلاح عنوان یکی دیگر از کتاب‌های انتشارات فرهنگی است که در چهاردهمین نمایشگاه قرآن کریم برای نخستین بار عرضه می‌شود. این کتاب متسوب به شیخ بهایی است که متن عربی آن با ترجمه زیرنویس برای نخستین بار منتشر شده است. شایان ذکر است، انتشارات فرهنگی از سال ۱۳۲۰ فعالیت رسمی خود را در حوزه پژوهش آغاز کرده و تاکنون بیش از ۵۰۰ عنوان کتاب در حوزه علوم قرآنی منتشر کرده است.

همچنین کتاب مفتاح الفلاح عنوان یکی دیگر از کتاب‌های انتشارات فرهنگی است که در چهاردهمین نمایشگاه قرآن کریم برای نخستین بار عرضه می‌شود. این کتاب متسوب به شیخ بهایی است که متن عربی آن با ترجمه زیرنویس برای نخستین بار منتشر شده است. شایان ذکر است، انتشارات فرهنگی از سال ۱۳۲۰ فعالیت رسمی خود را در حوزه پژوهش آغاز کرده و تاکنون بیش از ۵۰۰ عنوان کتاب در حوزه علوم قرآنی منتشر کرده است.

پژوهش در عرضه قرآن و علوم قرآنی

پژوهش‌های قرآنی ویژه دانشگاه‌ها سه عنوان کتاب جدید قرآن و علوم طبیعی، قرآن و حقوق و قرآن و طب به چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن آمده است. بنیاد پژوهش‌های قرآنی حوزه و دانشگاه با ارائه مجموعه‌های جدید از پژوهش‌های ترویجی در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن حضور دارد. بنابر این گزارش، این بنیاد تاکنون مجموعه‌هایی از پژوهش‌های صورت گرفته در عرضه قرآن و علوم روز شامل قرآن و ادب و هنر، قرآن و اقتصاد، قرآن و مدیریت و علوم سیاسی و قرآن و روان‌شناسی و علوم تربیتی را با هدف ارائه به پژوهشگران عرضه‌های مختلف علمی و علاقه‌مندان به ساختن قرآن منتشر و در نمایشگاه‌های مختلف به نمایش گذاشته است.

مجموعه قرآن و طب تا نیمه ماه مبارک رمضان به نمایشگاه چهاردهم می‌آید. مجموعه دیگر با عنوان قرآن و جامعه‌شناسی نیز مراحل نهایی انتشارات را پشت سر می‌گذارد.

تقدیر از خادمان و فعالان قرآن

در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن اسامی از خادمان و فعالان عرضه قرآنی به صورت جداگانه تجلیل می‌شود. در نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم اسامی شورای سیاست‌گذاری به این تصمیم رسیده است که از خادمان و فعالان عرضه قرآن به صورت مجزا تقدیر شود. اسامی خادمان قرآنی مانند برگزیدگان رشته‌های هنری بازتاب‌دهنده درجه اول، دوم و سوم تقدیر قرار می‌گیرند.

توضیح و تصحیح در شماره ۲۵ کتاب هفته خبری درباره کتاب گزیده‌های معنوی از ستودنی مولوی درج شده بود که به این ترتیب اصلاح می‌شود. کتاب گزیده‌های معنوی از ستودنی مولوی، منحصراً از انتشارات سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است و این سازمان برای چاپ و نشر آن از هیچ نهاد یا مرکزی کمک یا همکاری نگرفته است.

دولت‌داری

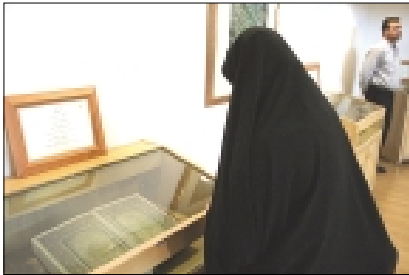

درباره ما

نسخه طالب راه

گزارشی از مراسم رونمایی ۱۰ نسخه قرآن خطی در کتابخانه ملی

جشن روشنایی مکتوب

نشدت مطهراتی رونمایی از ۱۰ نسخه قرآن خطی با حضور علی‌اکبر اشعری مشاور رئیس جمهور و رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی و نمایندگان رسانه‌های خبری سوم شهریورماه در محل این کتابخانه برگزار شد. علی‌اکبر اشعری درنشست مطهراتی رونمایی از ۱۰ نسخه قرآن خطی گفت: ماه ما نسبت به ماه مبارک رمضان تصمیم گرفتیم که از ۱۰ نسخه قرآن خطی که در زمان‌های مختلف به کتابخانه ملی اهدا شده رونمایی کنیم. وی تصریح کرد: «خوبشأنه با اطلاع رسانه‌های مختصری که طی ۱۰ ماه گذشته برای اهدای نسخ خطی انجام شده، ۱۰ هزار نسخه خطی از سوی مردم به کتابخانه ملی و افکار دین در این در مقایسه با سخن کتابخانه ملی که پیش از آن درگیر کرده ۲۶ هزار نسخه خطی بود، رقم بسیار خوبی است که امیدوارم این روند همچنان ادامه داشته باشد.»

مشاور رئیس جمهور با اشاره به اینکه کتابخانه ملی از امکانات و شرایط خوبی برای نگهداری نسخ خطی برخوردار است، ادامه داد: هدف از کتابخانه ملی شرایطی وجود دارد تا این نسخه‌های خطی تبدیل به نسخه‌های دیجیتال شود تا امکان بهره‌برداری از آنها برای پژوهشگران نیز فراهم شود.

وی با اشاره به نسخ خطی قرآن کریم که در کتیبه‌های کتابخانه ملی نگهداری می‌شوند، گفت: «این کتیبه شامل قرآن دو صفحه‌ای مسدوب به امپراتور(ع) است که به خط کوفی به روی پرده پوست نوشته است. همچنین قرآن به خط وصال شيرازی، قرآن مسدوب به عبدالعزیز نغمه، یاقوت میرزا و قرآنی که به صورت طومار نوشته شده است می‌شود.

اشعری افزود: برخی از اسناد و قرآن‌ها توسط مردم به کتابخانه اهدا شده است و این امکان وجود دارد که مردم این اسناد را به صورت امانت در اختیار کتابخانه ملی بگذارند تا آن‌ها کپی و نسخه‌های دیجیتال تهیه شود و نسخ خطی و اسناد دوباره به صاحبان آنها بازگرداند.

مدیر این کتابخانه درباره قرآن‌های رونمایی شده، اضافه کرد: قرآنی که در دو صفحه بر روی پوست آهو

درباره ما

انجام صالح

شب‌های زیبای ماه مبارک رمضان فرصتی است خوش بین برای اهالی کتاب. انگار در این ماه بیشتر فرصتی می‌کنند بخوانند، چرا که همواره ما مذهب را خوبستیم، اما خوبشأنه همراهم و قسب‌های این ماه که بهار قرآنی نامیده‌اند، عالی از دعا و گفت‌های خود پرورین کتاب آسمانی نمی‌توانند باشد. به سراغ کتایفروش‌های ما می‌رویم، آیا ویژگی‌ها مردم به ادعیه و قرآن خوانی در ماه مبارک رمضان تاثیر می‌دهد و فروش کتاب در این ماه دارد؟

امیدواری های یک کتابفروش در ماه رمضان
حجم ادعیه در رفت و آمد در خیابان انقلاب، مثل همیشه زیاد است. چشمها و بزمین معازرها را در چشمهای کتاب می‌گردد. کتاب‌های بزمین شهر مردمان و بلاخو به چشم‌ها راوی یک هفته ثابت می‌ماند، از آن، پشت روپن، مشربی را به داخل دعوت می‌کند، اینجا انشازات ساده است. قرآن، انتخاب اول مشربی تازه‌وارد. چند هفته پیش کتاب می‌خرید و می‌روید. چند روزی از شروع ماه مبارک رمضان نگذشته، اما فروشنده استقبال چشمگیری از کتاب‌های مذهبی می‌کند. وی کتاب، بیشترین فروش را دارند، «اسماالحسنی» کدام‌های زیبای خداوند است که گزیده‌ای است از هر دو تفسیر «میزبان» و «منوره» در یک جلد، فروش، عالی است. چون کتاب به گل کشور ارسال می‌شود، هیچ‌کدام، فروش خوبی دارد و قرآن خط درستم هم خوب هدیه

نوشته شده و مسدوب به امام(رض) است، قدیمی ترین نسخه‌های قرآنی موجود و قرآن خطی به خط مرحوم «صالح»، قرآن خطی به خط «عبدالوهاب نغمه»، قرآن خطی شده «موسلمه، قرآن دوره نبوری و قرآن به صورت طومار، از جمله نسخه‌های رونمایی شده. در کتابخانه ملی است که مستحبات هر کدام به صورت کتابخانه‌ای در بالای آن ذکر شده است.
اشعری اهداف کتابخانه ملی را جدا از نمایانگاه بین‌المللی قرآن کریم دانست و تصریح کرد: اهداف و وظایف نمایانگاه قرآن با کتابخانه ملی متفاوت است و قرآن‌های به نمایش گذاشته به دلیل اهمیت و ایمنی نباید از کتابخانه خارج شوند و این نسخ در هیچ نمایانگاهی، نمایش داده نمی‌شوند.

وی در پایان از برگزاری نمایانگاه، کتاب و رونمایی از ۱۰ نسخه قرآن خطی در کتابخانه ملی خیراد و افود، ادر «بیمار اعطاری» در کتابخانه ملی خیراد و افود، ادر این نمایانگاه نمونه‌هایی از کتاب‌های موراث مسلمانان

درباره «بیمار اعطاری(ص)» تا پایان ماه مبارک رمضان به نمایش گذاشته خواهد شد.

وی افزود: در محفل رونمایی این نسخه‌های خطی برای نگهداری و شرایط برداشتن و جرابتنی و برنامه‌ریزی لازم انجام شده است تا تمامی نسخه‌ها را رعایت تمام موارد کتابخانه باشد.

رئیس‌سای بخش کتابخانه ملی در پایان درباره سبک‌بندی نسخه‌های خطی قرآن تصریح کرد: سبک‌بندی این کتب توسط دانشمندان کارشناسان خطی، تایید شده و نشانده این نسخ در کتابخانه ملی همه و جمع آوری شده است.

حرف‌های یک کارشناس

ابنت باکیه کارشناس نسخ خطی سازمان اسناد و کتابخانه ملی می‌گوید: مجموعه نفیسی از قرآن‌های خطی در کتابخانه ملی نگهداری می‌شود. هیچ مجموعه قرآن‌های مجموعه پهلوی نیز، کتابخانه ملی انقلاب داده

وضعیت فروش کتاب در ماه مبارک رمضان

به دنبال نور در قفسه کتابفروشی‌ها

انشارات سروش‌ اسماال نیز مانند سال گذشته، طرح «از افکار تا سخن» را به اجرا درآورد. این طرح از ساعت هفت شب آغاز می‌شود و تا سه صبح ادامه دارد.

مشربی‌هایی که در این فاصله از فروشگاه سروش کتاب بخردند، از تخفیف ۱۵ درصدی بهره‌مند می‌شوند.

تاثیر رسانه‌ها

نور چراغ‌های هزارلن که به کتاب‌هایم تبدیل مشربی را به داخل معازم می‌کشاند، اینجا انشازات مولی است. مشربی می‌خواهد کتاب‌های قرآن و معانی «جان» را ببیند. مسئول فروشگاه، ردیفی از کتاب‌ها را نشان می‌دهد و بعد شروع می‌کند به توضیح دادن: کتاب‌های مذهبی معمولاً در همه روزهای سال فروش دارد. محور کار ما مذهب نیست، بیشتر زوری کتاب‌های فلسفی کار می‌کنیم. دوباره به ردیف قرآن اشاره می‌کنیم: «خبرمان هم قرآن منتشر کرده‌ایم، به صفحات قرآن بیشتر شده توسط انشازات مولی را باز می‌کنند و برای توضیح می‌دهند، این قرآن اشاره است». بعد عوبت می‌رود به ارائه توضیح در نوع ترجمه قرآن‌های موجود در فروشگاه: ترجمه خواجوی، فولادوند، خرمشاهی و الهی قمشه‌ای. طبق اظهارات مسئول فروشگاه هر فرد با توجه به شخصیت و روحه‌اش، یکی از این ترجمه‌ها را برای خواندن انتخاب می‌کند. بیشتر مردم سراغ ترجمه الهی قمشه‌ای می‌روند و برخی، سراغ ترجمه‌های خواجوی، فولادوند و خرمشاهی. مسئول فروشگاه درباره افزایش فروش کتاب‌های مذهبی در ماه رمضان نیز اسنادال دارد: «در

انقلاب‌ها هم معنوی ماه مبارک رمضان قابل اصلی افزایش فروش این کتاب‌ها است. این بار هم انشازات باعث توقف مشربی می‌شود. اینجا انشازات «آسان نفس، خجری است. قرآن، معانی «جان»، پنج «بلاغه» و کتاب ادعیه موجود در فروشگاه به چشم می‌خورد. فروش عمومی کتاب‌های تفسیر چندانی نداشته، اما فروش کتاب‌های مذهبی بیست سی درصد رشد داشته است. مسئول فروشگاه، بین فروش اسماال و سال‌های پیشین، مقایسه‌ای انجام می‌دهد: «در دوره‌ای فقط چند ناشر از جمله انشازات اسماال قدس، کتاب‌های مذهبی داشت. این کتاب‌ها آن قدر زیاد بود که تعداد زیادی قرآن و معانی از هم می‌چینیم، اما حالا قرآن، معانی، پنج «بلاغه» و ادعیه را در اکثر انشازاتی‌ها می‌بینیم».

افزایش فروش کتاب‌های دینی

مشربی واردفروشگاه می‌شود، اینجا انشازات خواجوی کتاب، قرآن، معانی و پنج «بلاغه» در انتهای کتابفروشی قرار دارد. کتابفروش می‌گوید: «فروش عمومی کتاب در این ماه کمتر می‌شود، مردم در این ماه برای مطالعه فرصت کافی ندارند و ترجیح می‌دهند بیشتر عبادت کنند. بنابراین هدیه قرآن و فروش معانی افزایش می‌یابد اما این افزایش، کاهش فروش عمومی قرآن جبران نمی‌کند».

شده و از آنها نگهداری می‌شود.

وی تصریح کرده از زمانی که علی‌اکبر اشعری، ریاست کتابخانه ملی را برعهده گرفته، بودجه بیشتری برای این بخش اختصاص داده شده و این کار با اهدای نسخ و اسناد از سوی مردم به کتابخانه ملی تسریع شده است».

این کارشناس نسخ خطی در ادامه یادآور شد: «ما امداعا نمی‌کنیم که در کتابخانه ملی قدیمی‌ترین قرآن‌های خطی نگهداری می‌شود، اما می‌توانیم ادعا کنیم که کتیبه کتابخانه ملی درگیر کرده زیاترین و سالم‌ترین قرآن‌های خطی است که به بهترین شیوه ممکن با هنر نازیب آرسته شده‌اند.»

وی درباره شرایط نگهداری سامانه ایمنی کتابخانه ملی گفت: «سامان سازمان اسناد و کتابخانه ملی به صورتی مهندسی و سامانه شده است که به بهترین شیوه ممکن از اسناد و کتاب‌های خطی نگهداری شود و زمانی که یک کتاب با سند خرابی و یا به کتابخانه ملی اهدا می‌شود در اولین مرحله این نسخ میکروب کش می‌شوند و پس از آن مراحل ایمنی دیگری از این کتاب‌ها توسط کارشناسان رده به انجام می‌رسد، چرا که این نسخ خطی و اسناد نمونه دیگری ندارند و باید از این کتیبه به بهترین شیوه ممکن نگهداری شود. باید ادامه داد، هر یک از قرآن‌های خطی کتابخانه ملی نشانده‌ای دارند که براساس این نشاننامه می‌توان قدمت و ویژگی این قرآن‌ها را به ثبت رساند».

آغاز یک طرح

مدیر طرح نرم‌افزار جامع کتابخانه ملی گفت: «این نرم‌افزار جامع با بودجه یک میلیارد تومانی و با موفقیت راه‌اندازی شد».

مهندس محمدعلی حدیدی با اشاره به اهمیت مجوز بودن به سیستم کتابت و اتوماسیون رایانه‌ای اظهار کرد: «محضوری فناوری اطلاعات در سازمانی که به دانش وابسته است، اهمیت ویژه ای دارد. این طرح با هدف کتابت و کردن کتابخانه ملی راه‌اندازی شده است تا همه کارها با رانه انجام شود».

وی ادامه داد: این طرح در داخل نرم‌افزار جامع کتابخانه ملی انجام شده است. طرح مکمل این نرم‌افزار عنوان کتابخانه دیجیتال طرح شده با قابلیت‌های ذخیره‌سازی و کردار براساس استانداردهای بین‌المللی و فرآیند امانت، دریافت، اعلام اطلاعات و نهایت جمع‌آوری اطلاعات ارائه شده است. از طریق این طرح تکمیل خرید و مبادله کتاب در دورترین مناطق جغرافیایی نیز تسریع می‌شود.

حدیدی گفت: «این طرح یکی از معدود طرح‌هایی است که به یادبود تکفا و با موفقیت راه‌اندازی شده، به طوری که به کارگیری معلمین بیشترشده نرم‌افزاری در این پروژه قابل مشاهده است».

داریان

بهنام ناصح

آیا کتابخانه های مدارس در «بهار نشی» گل می کنند؟

۲۰ درصد مدارس کشور کتابخانه ندارند

مهر است و بوی کتاب و درس و مشق و دوستی های مهرآمیز مدرسه و بازار آرزوهای کوچک کودکی و وعده های مسئولان که هر دو چنین است و شوق افزا امام.

با گذشتن مدارس هر سال، ضرورت هایی را یادآور می شود که توجه به آنها بی شک موجب باورری فرهنگی کشور در سال های آینده خواهد شد. یکی از این ضرورت ها ایجاد و گسترش فرهنگ کتابخوانی در بین دانش آموزان است.

هنگامی که از بسیاری از بزرگسالان از علت بی علاقتی شان به مطالعه سوال می کنیم معمولاً دلایلی از قبیل کمبود وقت، گرانی کتاب، نیافتن کتاب مناسب و... خواهید شنید و از میان این عده کمتر کسی اعتراف می کند که از خواندن لذت نمی برد و باز گروه کمتری می دانند که این لذت از مطالعه را باید در کودکی می آموختند و یا می بایست به فرزندانشان بیاموزند.

با توجه به اینکه مهم ترین دوران زندگی انسان آموزشی در مدرسه می گذرد، این نهاد نقش اساسی در شناساندن نیازهای ضروری فرهنگی و عادت دادن انسان ها به مطالعه دارد. خواندن صرف کتب درسی خصوصاً اگر با پژوهش و جست و جویگری توأم نشاند، سرانجام جز یک بعدی شدن دانش آموختگان حاصلی در بر نخواهد داشت. ضرورت وجود کتاب های غیر درسی برای بالا بردن انگیزه مطالعه، افزایش خلاقیت و کشف لذت های برتر بر هیچ کس پوشیده نیست اما مسلمانان تحقق ایده آل های بزرگ تنها با صدور بخشنامه و فرار دادن چند کتاب در کتابخانه های مدارس به منظور خالی نبودن عریضه، چاره گشای مشکل نیست. ایجاد فضای کتابخوانی در مدارس مستلزم جهادی همه سویه و نیازمند برنامه ریزی مسئولان، تخصصی بودجه، همکاری اولیای دانش آموزان، مدیران مدارس و... است تا فرهنگ مطالعه آرام آرام نهادینه شود.

دکتر عباس حری استاد دانشگاه تهران در این رابطه می گوید: «در نظام آموزش، درس یعنی کتاب درسی یا تکالیف درسی و کتاب «دیگر» یعنی زلنده ای که در خوشبختانه ترین حالت، تنها ابزاری فراغتی است که طیباً با سایر ابزارهای فراغتی برچانه تر هم توان رقابت ندارد. رها شدن نظام آموزشی از «تک متن» است که گستره دانش و پیش دانش آموزان را وسعت می بخشد و نهادینه شدن آن در مدرسه با ایجاد کتابخانه همراه امکان پذیر است.»

وی می افزاید: «در چنین وضعیتی، کتابخانه، مددکار معلم و دانش آموز خواهد بود؛ نکته ای که جای خالی آن در مدرسه حس می شود. در معدود مدارس که کتابخانه

(ضعیف یا مناسب) دارند، از حد محلی برای گذراندن اوقات فراغت (اوقاتی که در مدرسه هم وجود ندارد) فراتر نمی رود و هیچ انگیزه آموزشی برای مراجعه به آن نیستند.

در مقابل چنین انتقادهای سازنده، خوشبختانه در چند سال اخیر توجه بیشتری به امر ایجاد کتابخانه در مدارس معطوف شده است و اگرچه تا رسیدن به شرایط آرمانی زمان زیادی می بایست صبر کرد اما به هر نحو همین تلاش ها نیز جای تقدیر دارد. از جمله این

علی اکبر اشعری در خصوص این دوره نمایشگاه عنوان کرده است: «در این طرح به گونه ای برنامه ریزی شده تا مدارس بتوانند کتاب های مورد نیاز را با نظر خود انتخاب کنند و آموزش و پرورش نیز دستورالعملی مبنی بر نحوه برخورد و نگهداری از کتاب برای مدارس تهیه خواهد کرد.»

وی از آژندای «نمایشگاه های «بهار یار» تهران» در سراسر کشور به عنوان «بهار نشی» یاد کرد و نوید داد: «خبرید سالانه ۲۵۰ میلیارد ریال

تلاش ها باید از نمایشگاه یاد یار مهربان سخن به میان آوریم. در اسفندماه سال گذشته موسسه نشر شهر، وابسته به سازمان فرهنگی: هنری شهرداری تهران با برپایی این نمایشگاه موجب تجهیز بیش از ۱۵۰۰ مدرسه در تهران شد.

مدارس تهران توانستند از میان هفت هزار عنوان کتاب موجود در این نمایشگاه، کتاب های خود را انتخاب و به کتابخانه های خود منتقل کنند. در این نمایشگاه ۱۵ میلیارد ریال برای اهدافی کتاب به مدارس تهران در نظر گرفته شده بود که تأمین اعتبار آن را شهرداری تهران بر عهده داشت و تاکنون این میزان به ۳۶ میلیارد ریال رسیده است.

امسال نیز مشاور فرهنگی رئیس جمهور و رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی از برپایی این نمایشگاه تا پایان سال در مدارس سراسر کشور خبر داده است. نمایشگاه «بهار یار مهربان» که برای سومین بار برگزار می شود نسبت به سال گذشته این مزیت را دارد که تمام مدارس کشور از آن بهره مند خواهند شد.

داریان

دکتر امیرحسین حسینی
رئیس مرسته مطالعات اجتماعی
دانشگاه تهران

قهر نظام آموزشی با کتاب های غیر درسی

متأسفانه یکی از مشکلاتی که امروزه نظام آموزشی ما به آن مبتلاست، منحصر شدن دانش آموزان در یک رقابت درسی فشرده با هم و خانواده ها در یک رقابت از نوع نفاخر تحصیلی، سعی دارند از هم پیشی بگیرند و در این میان مسلماً جایی برای مطالعه آزاد باقی نمی ماند. در این میان هر کتابی که به نحوی در این مسابقه موثر نباشد زائد و بی مورد ارزیابی می شود و دانش آموزان آن بازمی دارد. در چنین نظامی سواد را با پایه های علمی، تجربی و اجتماعی ای که در کتاب درسی آمده یکی انگاشته و هر کس را که در این راهی به کسب مدرک تامل آید باسواد تلقی می کنند.

برخلاف چنین نگرشی، در نظام های توسعه یافته در کنار شیوه های کلاسیک آموزش، با روش های مدرن، کودکانه و نوجوانان را به مشاهده، فکر کردن و نوشتن برداشت های شخصی تشویق می کنند. یعنی با بردن آنها به موزه، نمایشگاه، گلخانه با... در روزی دیگر از آنها می خواهند مشاهدات خود را به نحوی که می پسندند ثبت و ارائه کنند. در سنین بالاتر به آنها شیوه های پژوهش، فیش برداری و خلاصه کردن را می آموزند و از آنها می خواهند با چنین متدی کار کنند. متأسفانه ما در نظام آموزشی با محدود کردن دانش آموزان به کتب درسی در حد پاسخگویی به سئوالات مرتبط با دروس آنها را از دانش گسترده و دید نقادانه محروم می کنیم. مسلماً اگر آنها را به سفرهای علمی برده و تشویق به خواندن کتاب های مختلف در زمینه های دیگر کنیم، با دید وسیع تری رشد می کنند.

ممکن است گفته شود با وجود چنین نظامی باز ما دانش آموزان امیدواری داریم؛ در جواب این گروه باید گفت اگرچه وجود چنین دانش آموزانی که با سعی و تلاش بسیار و فراگیری علم و تکنولوژی به این حد رسیدند ممکن است نشان از سطح بالای علمی آنها باشد اما به هیچ وجه نشان از خلاقیت شان نیست. سوال اینجاست چرا به تعداد این افراد، مخترع و متکشف نداریم؟ به اعتقاد من برای حل چنین معضله ای می بایست در ابتدا خانواده های ما آموزش ببینند. هنگامی که جامعه ما آموزش لازم را دید خواهد فهمید که همه نباید مهندس و دکتر شوند و در مشاغل دیگر نیز احتیاج به استعدادها و توانایی های خاص افراد وجود دارد.

کنته دیگر این است که شکل کنکور باید متناسب با شکل جامعه به سمتی برود که در جهت سنجش استعدادها باشد نه صرفاً محفوظات.

مهمترین مسئله ای که نباید از نظر دور داشت بحث تشویق کتابخوانی دانش آموزان است. مدارس باید به کتابخانه مجهز شوند تا با خواندن کتاب های متنوع در ساعات فراغت لذت مطالعه را دریابند. البته این مسئله نیاز به برنامه ریزی دارد چرا که وجود کتابخانه امکان باقوه ای است که تنها با برنامه ریزی صحیح می توان آن را به فعلیت رساند.

سجاد صاحبان زند

بای صحبت بهاء‌الدین خرمشاهی به انگیزه روز بزرگداشت سراینده‌مفتوی

بازگشت مولوی به جهان امروز

هر چه که می‌گذرد، توجه به شعرهای مولانا بیشتر

می‌شود به نظر شما چرا این روزها مولانا، افکار و

شعرهایش این‌قدر مورد توجه قرار می‌گیرد؟

پدیده بازگشت به شعرهای مولانا، امیر از

مفتوی، غزلیات ششمی و نثرهایش، یک پدیده تک

افتاده و واحد تنها و غریب نیست.

این توجه در نهضت جهانی روی داده که آن را با عنوان new age می‌شناسیم. این new age از نظر لغوی یعنی عصر جدید اما می‌توان ترجمه‌های بهتر، نیز از این کلمه، مثل همان «بازگشت به معنویت» یا «نویستی» داشت. در این پدیده با نهضت نو، به ایبمان و مکتابی در آن معنویت وجود داشته باشد گرایش وجود دارد و برخی از این مفاهیم ممکن است به مسائل باستانی مرتبط شود و برخی نیز ممکن است با مسائل متأخرتر ارتباط داشته باشد. علاقه‌مندان این طرز فکر، طیف وسیعی را تشکیل می‌دهند که در بالاترین، عمیق ترین، بزرگ ترین و پیچیده‌ترین سطح به مولانا می‌رسند. در مساجحه به تمامی وجوه بازگشت به معنویت نمی‌توان پرداخت، بلکه همان بحث مولانا را دنبال

می‌کنیم. بیشتر اطلاعاتی که در مورد این بزرگ‌مرد عالم معنا وجود دارد، در خوانندگان شما یافت می‌شود. متناسب بسیاری از مولانا به زبان‌های مختلف دنیا ترجمه شده که بسیار بازرگانه بوده است. البته آن کمتر از ۵۰۰ غزل مولانا ترجمه شده که تقریباً یک هفتم کار است. یکی از خصوصیت‌های این ترجمه‌ها این است که به طور آزاد ترجمه شده‌اند. مثل فرزند جرالد که رباعیات خیام را به گونه‌ای آزاد به انگلیسی ترجمه کرد. اگر او این گونه عمل نمی‌کرد هم خود شکست می‌خورد و هم خیام آن گونه در ادب قرن نوزدهم گسترش و سیطره نمی‌یافت.

به نظر شما چه عاملی سبب می‌شود که ترجمه آزاد بیشتر مورد توجه قرار گیرد؟

شعرهای مولانا وقتی ترجمه می‌شوند میان سه فرهنگ ایرانی، اسلامی و غربی در حال نوسان است. به همین دلیل و برای اینکه شعرهای او در صورت وفاداری کامل به متون اصلی برای مخاطب غربی بی‌معنا می‌شود، از آنها ترجمه آزاد صورت می‌گیرد. هر فرهنگ اطلاعات حادتی و ویژه خود را دارد که مترجمان گوشه‌انداز آن ترجمه سطر به سطر آنها را بهتر کنند و گونه مخاطب غربی نمی‌توانست ادبیت‌های مولانا درک کند.

استفاده از پانویس‌ها هم لذت‌منن را از بین می‌برد.

بله، البته از تعلیقات هم می‌توانست‌استفاده‌کنند که

در آن مورد هم خواننده غربی چندان نمی‌تواند ارتباط برقرار کند و برایش کلمات آن‌ها دوست‌دارند. به خود من بیشتر توجه‌کنند آن را بفهمند اما در مورد خوانندگان فارسی زبان ما با گزیر از ارائه «تعلیقات» هستیم. ما برای اینکه شمار بزرگان ادب خود را در کنیم، ناگزیریم در کنار این متون «تعلیقات» هم داشته باشیم، چرا که در مورد ما قطعاً و فاصله فرهنگی رخ داده است. در این فضا به مورد سایر مردم جهان نیز وجود دارد، به هر حال مولانا مربوط به قرن هفتم هجری و سیزده میلادی است؛ یعنی تقریباً هم‌عصر‌اند.

یعنی در گذر زمان تغییراتی رخ داده و سبب شده تا ما برای اینکه متوجه ادبیت‌های مولانا شویم، به سلاح دانش تاریخی و فرهنگی آن دوره هم مجهز باشیم.

کمالاً درست است. برسی یادین به این دانش

فرهنگی و تاریخی، به طور مثال در ایران، دوستانان

مولوی کلاس‌های متعدد «مثنوی پژوهی» را در دایر کرده‌اند و چاپ‌های بسیار خوب و نفیسی از کتاب‌های مولانا و دربار، از انجام شده است. گشتنامی «مثنوی سدهای» بهرامی نشان‌دهنده ۱۹۸۴ از است که به زبان فارسی در مورد مولانا نوشته شده، نشان‌دهنده اهمیت این شعر در زبان و فرهنگ فارسی، اردو و ترکی است. در ضمن آثاری هم از مولانا به زبان‌های لاتین نوشته شده که گریه تعدادشان به اندازه آثار فارسی اردو و ترکی نیست، اما باز هم چشمگیر و قابل توجه است. این کتاب می‌تواند منبع بسیار خوبی برای مولوی پژوهان باشد.

شما از گرایش به معنویت به عنوان یکی از دلایلی نام بریده‌که به مولانا توجه می‌شود آیا دلیل دیگری هم مثل سادگی و روانی آثار مولانا در این امر دخیل هست؟

جاذبه آثار مولانا را می‌توان در سه قسم مورد بررسی قرار داده در غزلیات، در مثنوی و در آثار مثنوی. مثنوی واقعاً بسیار ساده است و اختلاف زمانی و تحول واژگانی، آن را چندان از ما دور نگرده است. گر چه به هر حال تفاوت‌هایی هم وجود دارد. به طور مثال ما این روزها از واژه «تن زنده» معنای

«هضم ورفتن» و «از زیر کوری در رفتن» را در می‌یابیم. در صورتی که مولانا از واژه مثنوی «سکونت کردن» به کار برده است. چیزی که در روزهای معمول بوده، به همین دلیل است که ما گاه با مشکلاتی در فهم مثنوی روبه‌رو می‌شویم. مولوی در کنار این واژگان که با گذر زمان تغییراتی کرده‌اند، از تلمیحاتی نیز بهره برده که نیاز به دانش وسیعی برای فهمش وجود دارد. البته این تلمیحات سبب نمی‌شود که معنای مثنوی به طور کلی مبهم یا پیچیده شود، اما اگر کسی با حکایت‌هایی که در پس‌زمینه اشعار مثنوی وجود دارد آشنا باشد به طور قطع لذت بیشتری خواهد برد. مولوی فهمان تلمیحات است. مولانا تسلط بسیار عمیقی بر فرهنگ اسلامی و ایرانی ما دارد و به همین دلیل است که از تلمیحات بسیار زیادی بهره می‌برد. هیچ قطعه‌ای در مثنوی و هیچ غزلی در دیوان غزلیات ششمی نمی‌یابید که تلمیحی به فرهنگ ما نداشته باشد. این تلمیحات از تلمیحات قرآنی آغاز و تا تلمیحات قصص، نجوم، فرهنگ عامه و اقتباسات و اشارات ادامه می‌یابد.

من ادعای مولوی پژوهی در رفتن را در می‌یابیم. نادرم، من تنها به برخی از آثار او مضمون پرداخته‌ام اما دانسان‌های شیرین و همان سادگی که شما اشاره کردید، در جاذبه‌های مثنوی است. در حالی که ژرفای ادبیت مولانا را تنها خواص می‌فهمند. غزلیات مولانا جاذبه دیگری را به کلامش می‌افزاید که همان لحن حماسی اوست. استاد دکتر شفیعی کدکنی به درستی گفته‌اند که غزل‌های مولوی، بزرگ‌ترین حماسه‌های روح بشریت است. چند روز پیش در جامی که آقای دکتر اصغر فراهی هم حضور داشتند و در خدمت استاد کریم زمانی بودیم، این بحث مطرح شد. من جمله دکتر شفیعی کدکنی را نقل کردم و خواستم که اگر کسی در این مورد مشک دارد، مثال نقض بزند یعنی یک اثر از زبانی مطرح شود که این تأثیر معنوی، عرفانی و در عین حال حماسی و شاعرانه را بر ذهن و روان انسان داشته باشد. من با آثار عرفانی بزرگ جهان بیگانه نیستم، نه در مهارت‌ها چنین چیزی یافت می‌شود و نه توانیبت‌ها. چنین تأثیری را بر مخاطب می‌گذارند. توانسته‌اند اثری را معرفی‌کنند که همانند معنوی به این بزرگی باشد. این حرف را باید از دکتر شفیعی

بپذیرفت. البته این حرف تنها در نوشته‌های دکتر شفیعی نیست و بسیاری دیگر از جمله «دکتر زین کوب» هم به نکات مشابه اشاره کرده‌اند. بدینست در اینجا اشاره‌ای کنم به زنده‌باد آنتونی. روزی از او پرسیدم که این عربی را حارف بزرگ‌تری می‌دانند یا مولانا را؟ ایشان که پورده متکلم این عربی هستند، به این عارف اشاره کردند. من در مورد مثنوی و غزلیات ششمی از ایشان پرسیدم گفتند که این عربی دستگه عرفانی بسیار بزرگی ساخته که مولانا از آن دستگه عرفانی بزرگ برخوردار نیست، او تنها به آفرینش عرفانی بزرگ دست زده که کافی نیست. اما

متفاوتی عرضه می‌کنند. انتخاب‌های شده نیز با انتخاب‌های دکتر شفیعی کدکنی در عین حال که از شباهت به دور نیست، ولی به هر حال تفاوت‌هایی دارد. اسم کتاب را چه گذاشته‌اید و کدام نسخه مورد استفاده شما قرار گرفته؟

اسم کتاب را «الاسلم آروسته» گذاشتم که تعبیر معرونی از خود مولاناست. بنای کارم بر تصحیح مجدد توفیق سبحانی است که از روی تصحیح شادروان فروزفری زوده یادداشت‌های کوتاه و مفیدی هم آقای سبحانی زیر غزل‌ها آورده‌اند که بسیار کوتاه و مختصر است اما من تعلیقات مفصل‌تری نوشته‌ام. در این گزینه خواننده فرهیخته متامل و مینگیسی را در نظر دارم که از اما تخصص در مولوی‌شناسی و عرفان را دنبال نمی‌کند. از طرفی خواننده‌ای را نیز در نظر دارم که بری از این مسائل باشد. به طور مسلم خواننده‌ای که شعر و عرفان را نمی‌شناسد و گنگناگد نیست که جهان‌بینی عرفانی چه سبیلی را در می‌گیرد، نمی‌تواند مخاطب این کتاب باشد. یک مژه هم به علاقه‌مندان شرح غزلیات ششمی، استاد کریم زمانی سه سال است که شرح این اثر سترگ را شروع کرده و امیدوارم به زودی این شرح را تمام کند تا عدیل شرح جامع مثنوی‌شان باشد.

لاان در حال آماده‌سازی چند نوع فهرست برای کتاب هستیم، چرا که بدون این فهرست نمی‌توان به تعلیقات کتاب به سادگی راه پیدا کرد. از طرفی نمی‌خواهم وارد عرصه شرح شوم، به دلیل آنکه وارد شدن به حیطه شرح، حجم کتاب را چندین برابر حجم فعلی آن می‌کند. من فقط به توضیح مشکلات می‌پردازم. چند غزل در این گزینه آمده و معیار شما برای این انتخاب چه بوده است؟

چهارصد و پنجاه غزل، معیار من در انتخاب شعرها، ارزش ذاتی غزل‌ها، شعریات آنها و معیارهای فرهنگی و هنری آثار بود که در نهایت به زیبایی شناسی می‌رسند. مولانا غزلیات زیادی دارد که در آن خود را تکرار می‌کند، در بیش از دوست غزل این حالت وجود دارد. به نظر می‌آید غزل راسرده و بعد خوشن نامده

و آن را دوباره سروده این پدیده است که یک شاعر دوست غزل خود را برای سبزی کند. حافظ تنها یکی دو بار این کار را کرده.

گزیده‌های متفاوتی از مولانا و سایر شعرها به چاپ می‌رسد. این گزیده‌ها چه کارکردی دارند؟

هر گزینشگر رنگریش و جهان‌بینی خاص خود، کار از پیش می‌برد و از آنجایی که رنگریش جهان‌بینی افراد در امر پوشش تفاوت است. هر کس انتخاب‌های خود را خواهد داشت، به طور مثال دکتر مروهی دیدگاه‌های متفاوتی با زنده‌باد لجنوی دارد و هر کدام تکرانی متفاوتی دارند. به همین دلیل گزینه‌های

کتابتشی

آیناز حسینی

مروری بر پیشینه چاپ و توزیع کتاب‌های جیبی

جیب‌هایی پر از کتاب

تخسین تجریه‌های چاپ کتاب‌های جیبی در ایران به اواخر دهه سی اوایل دهه چهل برمی‌گردد. سنگ بنای اول این کار را هم موسسه انتشارات فرانکلین گذاشت. به این صورت که در اواسط دهه ۱۳۳۰ که شرکت چاپ استد در ایران فعال شد، ضروری بود که جوراک، مادم و موبند آن نیز فراهم شود. اما مستند نشر کشور، ما مدمو جوران بود و از مزایای آن اطلاع چندانی نداشت. در چنین موقعیتی بود که موسسه انتشارات فرانکلین برای تأمین جوراک این دستگاه چاپ پیش‌فنه و مدرن اف‌دی آر (مادام چاپ کتاب‌ها یا شمارگان بالا و ارزان قیمت را تانراک مید و به این ترتیب شرکت سهامی کتاب‌های جیبی را بنیان گذاشت.

عموما در کشورهای اروپایی و آمریکا چاپ

کتاب‌های جیبی به سه منظور شکل گرفت و تاندام یافته؛ شمارگان بسیار بالا، کسرتور توزیع بسیار وسیع و قیمت

ارزان. برعکس‌روی برای چاپ کتاب‌های جیبی در ایران نیز با همین اهداف آغاز شد. و تخسین کتاب‌های جیبی مثل واقع با سالسه مسنگری و سیر حکمت در اروپای فرعی و سه نفعگذار الکساندر دوما به بازار آمد و با استقبال مخاطبان روبه‌رو شد.

اقبال جامعه از این کتاب سبب شد که ناشران دیگر هم تشویق شوند و یا به عرصه فراخ کتاب‌های جیبی بگردانند و کتاب‌های ارزان تولید کنند و مجموعه کتاب‌های سیرت کتاب‌های جیبی را دسته به انتشارات آسیرکینز و مجموعه کتاب‌های سعادت وابسته به نشر اندیشه و کتاب‌های جوان معترف را به بازار عرضه کنند و در وقتی شگفتی با پیکنگی برآیند. موج اول چاپ کتاب‌های جیبی پس از آن رشد شتابان در دهه پنجاه، رو به افق نهاد.

موج دوم در سال‌های پس از انقلاب برآمد که مناسبانه خیلی زود فروکش کرد چرا که لازم بود در شرایط جدید بعد از انقلاب کتاب‌ها در شمارگان ده - بیست هزار تایی با ماشین‌های رونق‌تایپ شود و از کاغذ وب استفاده کنند و با ماشین به صورت چاپ صحافی شود

گزارشی از نمایشگاه کتاب‌های تخصصی هنر

هنرمندان از اینجا کتاب می‌خرند

چهارمین نمایشگاه کتاب‌های هنری یکم تا ششم مهرماه از سوی

شرکت ویژه نشر در خانه هنرمندان برگزار شد.

این نمایشگاه با هدف دسترسی آسان به کتاب‌های رشته‌های هنر برای مخاطبان این آثار برپا شد و مانند سال‌های گذشته مورد استقبال قرار گرفت.

آمریکایی‌ها Taylor Francis و Robinson Routledge Beckson ناشران اروپایی و مخاطبان نمایشگاه کتاب‌های مورد نیاز خود را با تخفیف ۲۰ تا درصدی خریداری کرده و افضلی‌خانه هنرمندان علاوه بر این از تخفیف پنج درصدی دیگری نیز استفاده کردند.

احمدضیاء مدیرعامل شرکت ویژه نشر در باره نمایشگاه تخصصی کتاب‌های هنر می‌گوید: «این نمایشگاه توسط بخش خصوصی برگزار شده و از امکانات دولتی و یارانه دولتی استفاده نمی‌کند اما از آنجا که مقاضیان کتاب‌ها دانشجویان رشته‌های مختلف هنر هستند، برای آهنگتخفیف در نظر گرفته شد، چون ما فکر می‌کنیم که نشر کتاب‌ها در حوزه آکادمی خرید این کتاب‌ها را به صورت آزادانه‌تر، به ویژه آنکه این کتاب‌ها به زبان اصلی و چاپ بسیار گزینده هستند. نتیجه هر سال سعی شده بهترین تخفیف ممکن به کتاب‌ها اختصاص یابد. اما به هر حال برای بخش خصوصی تخفیف بیش از ۲۰ درصد امکان‌پذیر نیست.»

رضایی همچنین می‌افزاید: «ناشران خارجی هر سال در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران حضور دارند و کتاب‌های خود را در آنجا نیز عرضه می‌کنند ولی به دلیل محدودیت‌هایی در جمله شلوغی و ازدحام، امکان عرضه کتاب به این شکل گسترده وجود ندارد. همچنین در نمایشگاه کتاب تهران

از مخاطبان ویژه رو می‌شود.

مطهری مدیر انتشارات مطهری که چاپ اول هشت کتاب سهراب سبهری را در قطع جیبی در سال

۷۹ منتشر کرده بود و با استقبال مخاطبان ناکنون

چاپ‌های متعددی از آن به بازار فرستاده می‌گوید: «مطهری فلسفه شروع انتشار کتاب‌های جیبی از زمانی بود اما در ادامه، امروز کتاب‌های جیبی مورد استقبال قرار می‌گیرند. به خاطر قیمت آن‌ها که به خاطر حمل و نقل راحت‌تر، با هزینه‌دالین به دوستان، از سوی کتابی همچون هشت کتاب در قطع وزیری ۵۰۰۰ تومان بود ولی قطع جیبی آن حدود ۳۰۰۰ هزار تومان است که حدود ۲۰ درصد ارزان‌تر است اما شمارگان قطع وزیری‌اش که هفت هزار نسخه بود در قطع جیبی به ۱۱ هزار نسخه افزایش یافته است. بنابراین یکی از مزیت‌های کتاب‌های جیبی افزایش شمارگان است.»

مطهری در مورد توزیع کتاب به روش سنتی و توزیع کتاب‌های جیبی در سوسومار گفت: ما در واقع‌خانه و اینستاگرام‌های تیزرو و فرودگاه‌ها می‌گوییم. واقعیت این است که کتاب باید از شکل توزیع سنتی به توزیع وختی مدرن برسد و در تمام امکان‌ها عمومی عرضه شود اما مورد کتاب‌های جیبی این اتفاق در ایران افتاد. به‌رایی

اول نقل بررسی است. حسن کئیابان مدیر نشر چشمه در مورد ضرورت انتشار کتاب‌های این انتشارات در قطع جیبی می‌گوید: «دست‌آورد است که چاپ کتاب‌های جیبی در یک مقطع از تاریخ صنعت نشر کشور با موفقیت همراه بود اما امروز بنا به ضرورتی دوباره به سمت چاپ

وی با بیان اینکه شرکت ویژه نشر در زمینه واردات کتاب‌های

تخصصی و عربی فعالیت است. می‌گوید: «این شرکت کتاب‌های که برای دانشگاه‌ها و مراکز علمی کاربرد دارند را وارد می‌کند. اما ناکنون در زمینه صادرات کتاب مانند واردات آن برنامه‌ای نداشته‌ایم. البته آگاه برای مشتریان خاص، کتاب‌هایی را ارسال کرده‌ایم اما این تعداد محدود بوده است. هیچ موسسه دیگری نیز به طرز آهسته به صادرات کتاب پرداخته

است. رضایی با اشاره به نمایشگاه فرهنگتور، می‌افزاید: «صادرات کتاب موضوع بسیار مهمی است که نیاز به بررسی و موشکافی دارد. به نظر من با توجه به برپایی نمایشگاه فرهنگتور می‌توان بعد از آن جلساتی را به بررسی این نمایشگاه اختصاص داد. همچنین لازم است کارشناسان و مسئولان صادرات کتاب در میزگردهایی موع صادرات و راهکارهای آن میان برداشتن آنها را بررسی کنند.»

رضایی، توانایی‌های نویسندگان و هنرمندان ایرانی را بسیار تحسین کرده و می‌گوید: «در برخورد با ناشران خارجی منوجه جدید که آثار اسپراری از طرفان و هنرمندان ایرانی در کتاب‌های هنر سایر کتاب‌ها به چاپ رسیده است، تعدادی گرفتار است که طرح‌هایشان را برای ناشران خارجی ارسال کرده و آنها نیز این طرح‌ها را چاپ کرده‌اند. حتی‌گاه دیدیم که یکسری از این کتاب‌ها توسط نویسندگان ایرانی مقیم

سایر کشورها به زبان انگلیسی نوشته شده است. به ویژه در زمینه علوم انسانی یعنی ادبیات، علوم سیاسی و تاریخ تعداد کتاب‌های نویسندگان ایرانی در کشورهای دیگر به چاپ رسیده‌تر است. رضایی بخشی از مخاطبان نمایشگاه‌هاگن تخصصی کتاب را هنرمندان دانسته و می‌افزاید: «هر سال در نمایشگاه‌هاگن تخصصی، هنرمندان مراجعه کرده و از ما درباره احتمال ترجمه کتاب می‌پرسند. اما ما آثار دقیقی از ترجمه کتاب‌ها نداریم. این آثار می‌تواند از خانه کتاب به دست آورد. هر چند در بازار نشر بارها دیده‌ایم که برخی از کتاب‌ها به طرز آست چاپ شده‌اند. در مجموع می‌توان اطلاعات مربوط به ترجمه را پیدا کرده اما کار اصلی شرکت ما چاپ کتاب نیست.»

شماره ۵۰ صفحه ۱۳۸۵

دانش

زهره نیلی

به اهمیت موضوع به سراغ دیگر کارشناسان و صاحب‌نظران رتقم و دیدگاهشان را در ارتباط با کتاب‌های درسی جویا شدیم.

کارشناسان از حجم زیاد کتاب‌های درسی می‌گویند

یک جامیز و این همه کتاب؟!

محمد فرهمندیان که به مدت ۱۰سال کارشناس ابتدایی گروه تالیف و برنامه‌ریزی درسی بوده معتقد است «کتاب‌های درسی، به‌عنوان یک دربرونداد در نظام آموزش و پرورش چندان قابل تغییر نیستند، البته محتوای کتاب‌ها را به آرامی می‌توان تغییر داد اما جلیه‌جایی برنامه درسی ممکن نیستند. چراکه در یک سمت آن، معلم‌ها با پارهای ویژگی‌های و خلاقیت‌ها ایستاده‌اند و در طرف دیگر دانش‌آموزان با هوش‌ها و مهارت‌های خاص، بنابراین نمی‌توان به‌طور اتقادی محتوای کتاب را تغییر داد، همان‌گونه‌که نمی‌توان طبقه اول یک ساختمان چندطبقه را جلیه‌جا کرد.

وی با اشاره به نوسازی کتاب‌های درسی می‌گوید: ما در سال ۷۰-۷۱ به نوسازی کتاب‌ها پرداختیم و دروسی چون آموزش‌اشاء، املا، ری.را در این کتب کنجاده‌ایم و پس از آن به تغییر ساختار کتب‌ها پرداختیم.

فرهمندیان، شناخت درست و دقیق نظام آموزشی را لازمه نوسازی کتاب‌های درسی می‌داند و می‌گوید: «کسانی که به نوسازی کتاب‌ها می‌پردازند باید نظام آموزشی و ویژگی‌های عصر خود را بشناسند و بر اساس میزان احتیاط عناصر نظام آموزشی و خصوصیات زمانه خود مطالب کتاب‌ها را به آرامی تغییر دهند.

وی دوران فعلی ما را روزگار گذار (از سنت به مدرنیته)، برمی‌شمرد و معتقد است: «این دوره، ویژگی‌ها و شرایط خاص خود را دارد که ما باید با آن آشنا باشیم. همچنین باید دامنه افرادی که در این دوره زندگی می‌کنند را دربربیم برای مثال در سال ۲۶ تا ۲۳ درصد افراد روسایبی بودند و تنها ۲۶ درصد ایرانیان در شهرها زندگی می‌کردند. به همین خاطر، دروسی چون: حسنگ کشایی، گویک خاتم، گویک و گاو، نوشته و در کتاب‌ها کنجاده شد، اما امروز بیشتر مردم ما نه تنها شهرنشین که ایرانی‌مان نشین هستند و دیگر با مطالب گذشته ارتباطی نمی‌گیرند، حتی دیگر لازم نیست درباره تاریخچه تلقی با دانش‌آموزان سخن بگوییم بلکه باید روش استفاده از این وسیله ارتباطی را به آنها بیاموزیم.

امیرحسین ملکی، رئیس گروه ابتدایی سازمان آموزش و پرورش شهر تهران نیز معتقد است که نیاز دانش‌آموزی که در هزاره سوم زندگی می‌کند بسیار متفاوت با کودکان دهه یا دهه‌های پیشین است و این در حالی است که کتاب‌های درسی به فناوری‌های نوین توجه نکرده و نیاز کودک امروزی را نمی‌شناسند و تا نیز بچه‌ها به درستی شناخته نشود نمی‌توان آنها را به مطالعه تشویق کرد.

او همچنین به حجم بسیار زیاد کتاب‌های درسی اشاره می‌کند و می‌گوید: «معلمان در طول سال به این فکر می‌کنند که چگونه می‌توانند مطالب درسی را طیف ۹ ماهه یا بچه‌ها منتقل کنند. از طرفی، متفاوت بودن روحیه و سطح دانش بچه‌ها در کتاب‌های درسی لحاظ نشده و برای همه دانش‌آموزان در سراسر کشور کتاب‌های واحدی در نظر گرفته می‌شود، اما فرهمندیان بر خلاف وی بر این باور است که حجم کتاب‌های درسی زیاد نیست بلکه فیون آموزشی کهنه و ناکارآمد است.

امیدوهای ام‌لشی، برنده جایزه کتاب سال در سال ۸۵، به روز بودن کتاب‌های درسی را چندان بااهمیت نمی‌داند و می‌پندارد: «آموزه‌های کلاسیک و روسمی که نظام آموزشی بر آن استوار شده نمی‌تواند به روز باشد و در همه جای دنیا، کتاب‌های آموزشی از اختراعات و اکتشافات جدید عقب‌ترند چراکه هنوز این ابداعات و این کشفیات تازه، بیایافته است.

وهایی معتقد است که زبان کتاب‌های درسی باید به روز شود و آماری آموزش، از زبانی تازه و متناسب با درک و دانش بچه‌های امروز بهره ببریم و آموزش کاربردی را جایگزین آموزش خشک کنیم چراکه فاصله بین اوختن و کاربرد در آن بسیار است.

توسنده کتاب ماجراهای حسایی، آموزش ارسطویی را یکی از معضلات آموزشی ما می‌داند و می‌گوید: «تاریاتی که همه چیز را برای کودکان تعریف کنیم و برای هر پدیده‌ای، بابت و تلهایی در نظر می‌گیریم، نه تنها به خلاقیت بچه‌ها کمک نمی‌کنیم بلکه قدرت تحلیل و تخیل آنان را هم نابوده می‌نگزیم. برای مثال، ماهه و ازری، دو مفوله تعریف‌نشده‌ای هستند.

حال آنکه کارشناسان ناگاه ما این دو را تعریف ذهن دانش‌آموزان را محدود کرده‌اند.

دکتر ق‌م‌علی سرامی، نویسنده و شاعر کودکان نیز معتقد است: «تا وقتی آموزش و پرورش را دوام جدانگه می‌دانیم، به بی‌راهه می‌رویم و به هدف مورد نظر خود نمی‌رسیم، به همین خاطر باید به این دریافت درست پیشینان که دانایی و توانایی و علم و عمل در عین حال که ظواهری دوگانه دارند، از وحدت باطن برخوردارند، سر

فرود آوریم و بدانیم که هیچ کتاب درسی و ماده تعلیمی نیست که به گونه ای تربیتی تشاکت کند و افتخاک این دو از یکدیگر انشاء است و جز تقصیر عرض نیستند.

توسنده کتاب پنج مقاله درباره ادبیات کودک کردک می‌پندارد: «تاریاتی که به نقادی آموزش نیز دازیم و ک‌می و کاستی‌هایمان را در امر تعلیم

نشانسیم و به رفع آن ب‌نرخیزیم و از پرورش ذهن و روان کودکان غفلت کنیم، راه به جایی نمی‌بریم و تنها آب به غربال می‌پیمایم.

سخن‌نوار که نورا...

«یکی از مصیبت‌هایی که تفکیک آموزش و پرورش در ایران به بار آورده این است که باعث بی‌توجهی آموزگاران نسبت به بار پرورشی کار

کتاب هفته در شماره‌های پیشین خود به بررسی وضعیت کتاب‌های درسی پرداخت. به جرأت می‌توان گفت همه کارشناسان و صاحب‌نظران بر این باور بودند که ایگزنه کتاب‌ها، با روجه به روان کودکان امروز هماهنگ نبوده و نیازهایشان را برآورده نمی‌کند. همچنین حجم بسیار دروس و محافظه‌محور بودن آنها موجب از بین رفتن خلاقیت در کودکان شده و به رشد و پرورش ذهنی و عاطفی آنان کمکی نمی‌کند و اما این بار نیز با توجه

ملکی نیز با ناگانی دانشن آموزش ضمن خدمت برای معلمان، می‌گوید: «ایگزنه آموزش‌ها، برآیند ناگانیی لازم را ندانند زیرا معنی ۲۰ سال پیش دیلم گرفته و به تدریس پرداخته نمی‌تواند در کنار آموزش‌گاری پیشینه که تازه فارغ التحصیل شده و دارای مدرک کارشناسی یا کارشناسی ارشد است.

نیاز به فرایند برنامه‌ریزی

یک برنامه نتیجه فرایند برنامه‌ریزی است که شیوه مطلوب برای پیگیری و رسیدن به اهداف و مقاصد را با ذکر جزئیات توصیف می‌کند و در پاسخ به پرسش‌هایی نظیر: چه می‌خواهیم و به دنبال چه منابعی هستیم؟ به چه احتیاج داریم؟ و… تدوین می‌شود و منابع لازم را برای تهیه دربروندادهای مورد نیاز برنامه‌ریزی پیش‌بینی می‌کند.

محمد فرهمندیان، پس از تعریف برنامه به بحث درباره برنامه‌ریزی درسی می‌پردازد و می‌گوید: «فرایند برنامه‌ریزی شامل مرور و بررسی سیاست‌های موجود و ارزشیابی وضعیت و کارکرد نظام آموزشی است که ممکن است به تعدیل بعضی‌های موجود یا تنظیم سیاست‌های جدید منجر شود.» وی همچنین برنامه‌ریزی درسی را رشته بسیار جدیدی می‌داند و معتقد است که تعداد خیرگان در این رشته بسیار کم است و کسانی که در رأس امور هستند از برنامه‌ریزی درسی بی‌خبر بوده و اهداف آموزش ابتدایی را نمی‌شناسند و به تالیف کتاب‌هایی بی‌مایه می‌پردازند.

نویسنده کتاب راهنمای برنامه‌ریزی آموزشی، ارتباط دروس با یکدیگر را عرضی می‌داند و می‌گوید: «فارسی، علوم، ریاضی و سایر دروس یک مقطع با یکدیگر در ارتباط هستند و کسانی که به تالیف کتاب‌های درسی می‌پردازند باید ارتباط عرضی کتاب‌ها با یکدیگر را درک کنند و زبان روحیه دانش‌آموزان در هر مقطعی را درک کنند تا اینکه تنها ادبیات پارسی را بشناسند.

فرهمندیان در پاسخ به اینکه بعضی شاعران کودک بر این باورند که ضعیف‌ترین شعرهایشان را کتاب‌های درسی کنجاده‌اند می‌گوید: «کسانی که مسئول گزینش اشعار هستند، شعرو ادبیات را به درستی نمی‌شناسند و نمی‌توانند بهترین اثر را از میان آثار رنگ‌ها شاعر انتخاب کنند از طرفی بعضی از شاعران امروز، با نظام آموزشی آشنایی چندانی ندارند.»

زبان، عامل وحدت بخش ایرانیان

به گفته محمد فرهمندیان، باید در روشن کردن اهداف آموزشی و تنظیم اصولی و منطقی برنامه‌های درسی روی آورد چراکه تا وقتی معلمان بی‌برنامه و بی‌هدف هستند، چند تالیفی شدن کتاب‌های درسی معنا پیدا نمی‌کند.

وی همچنین بر این باور است که علاوه بر نبود برنامه‌ریزی درست آموزشی و مشخص نبودن اهداف آموزش و پرورش، فقدان کارشناسان اندیشمندان این حوزه نیز، مانع از پدید آمدن کتاب‌هایی هماهنگ با راهنمای برنامه‌ریزی اصلی می‌شود. علاوه بر این چند تالیفی شدن کتب درسی، نیازمند تمرکززدایی از سازمان آموزش و پرورش است و تا وقتی که سازمان پرورشی و برنامه‌ریزی تالیف کتب درسی، صلاحه می‌یازد، معاونان از طریق فرشی ایگزنه کتاب‌ها به دست می‌آورد، با این تمرکززدایی و چند تالیفی شدن کتاب‌های درسی موافقت نمی‌کند.

ملکی هم چند تالیفی شدن کتاب‌های درسی را ضروری می‌داند و معتقد است که آموزش و پرورش باید سرفصل‌ها را مشخص و برای استان‌های گوناگون ارسال کند تا هر استان تا هر منطقه بر اساس فرهنگ، آداب و رسوم و شرایط اقلیمی خاص خود فرهنگ، آداب و رسوم و شرایط اقلیمی خاص خود فرهنگ، آداب و رسوم و شرایط اقلیمی خاص خود که نقش محوری دارند مثل فارسی، ریاضی و علوم نباید چنین اتفاقی بیفتد زیرا دانش‌آموزان باید اصول واحد و یکسانی را بیاموزند و در کنار آن به مطالعه آداب و رسوم خود نیز بپردازند.

یکی از مصیبت‌هایی

که تفکیک آموزش و پرورش

در ایران به بار آورده

این است که باعث بی‌توجهی

آموزگاران نسبت

به بار پرورشی کار

شده است

بسیار کهنه می‌داند و می‌گوید: «امروز آموزگاران، از نقش‌های جدید معلومی می‌گیرند و روش‌های تازه آموزشی را نمی‌شناسند و به همین خاطر در برابر برنامه‌های جدید آموزشی مقاومت نشان می‌دهند و نمی‌دانند برای آموزش بچه‌ها در دوره‌ها و مقاطع گوناگون از چه تکنیک و روشی بهره ببرند و از این جهت است که دوره‌های آموزشی ضمن خدمت، ناکارآمد باقی می‌ماند.

پای صحبت دکتر علی افضلی: عضو هیات علمی موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

فلسفه، چهار قرن در کما

دکتر علی افضلی از جمله استادانی است که عموماً روایتی متضادانه به مسائل فلسفی دارد و پژوهش‌هایی که تاکنون از این عضو هیات علمی موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران (با همان انجمن حکمت و فلسفه پیشین) به صورت کتاب یا مقاله منتشر شده نشان از تامل و زیور در نقاط کور تفکر یا فلسفه‌ورزی ماست؛ چرا که باورهای او درباره تفکر امروزی ما منسب از روایتی متضادانه است.

یادداشت هفته گذشته باور به آن گروه اندیشه را بر آن داشت تا در یک گفت‌وگوی کوتاه دو نکتۀ عمده درباره ضعف و روحیه نقاد فلسفی در ایران امروز بررسی شود. دو نکته‌ای که در قالب یک گزارش از گفت‌وگوی کوتاه با دکتر علی افضلی پیش روی شماست.

یادداشتی که یک اشکال اساسی به بخش عمده‌ای از آثار منتشر شده در حوزه مباحث نظری و به خصوص فلسفی ما وارد است؛ اشکالی که ریشه در نظام آموزش فلسفه دارد. این اولین جمله تقریباً بلند دکتر افضلی است درباره ضعف تحقیق در مباحث نظری و رشته‌های فلسفی در آن تخصص دارد. فلسفه‌وری بر این باور است که برخلاف آن تصور غلطی که از ایران و فلسفه خودمانی وجود دارد، ما در علوم نظری بسیار عقب مانده‌ایم.

ما به اغلب رشته‌های علوم نظری و به خصوص فلسفه مسلح هستیم و به عبارتی بهتر به کلیات علوم انسانی دست یافته‌ایم. بنابراین نه نیازی و نه جایی برای پیشرفت داریم چرا که اساساً پیشرفت‌های ما در فلسفه بسیار گذشته بوده است. در حالی که واقعیت چیز دیگری است. ما در علوم نظری اگر نگوییم سرفست، در جزایر هستیم.

وی دو دلیل ویرانه‌بر این مدعا پیش داده. اولین نکته‌ای که افضلی بر آن تأکید می‌کند گروه‌زدن سرنوشت فلسفه و دین در خرافات اسلامی است. به باور این مدرس فلسفه مهم‌ترین عاملی که باعث رکود مباحث نظری در کشور ما شده، گروه‌زدن سرنوشت دین و فلسفه‌ای است که بدان معنقدیم و تصور می‌کنیم که هر چیز برخلاف

سنت فلسفی ما باشد برخلاف دین اسلام است و باید طرد شود. او این بحث منقشه بر انگیز را چنین تبیین می‌کند: «متأسفانه در ایران به نظام‌های فلسفی تقدس بخشیده شده و نقدناپذیر است و به همین دلیل باب هر گونه نقد، تحلیل، بررسی و تجدیدنظر در سنت‌های فلسفی به روی تفکر بومی بسته شده است.»

البته در نظر افضلی شیخ دیگری نیز بر این طرد و انکار متصور است، به این معنا که هر آموزه دینی که با سنت‌های فلسفی ما سازگاری ندارد در سیستم فلسفی کاملاً نامعتبر شمرده شده و سرنوشتی جز طرد و انکار در پی ندارد. او ضعف نظام و روش آموزش فلسفه در ایران را نکته‌ای غیر قابل انکار توصیف می‌کند و معتقد است که «در این نظام آموزشی تنها متفولات از استاد به شاگرد منتقل می‌شود بدون اینکه کوششی در درک عمیق همان متفولات صورت بگیرد تا دانشجو یا طلبه فلسفه همان مفاهیم و اندیشه‌ها را آنگونه که بایسته و شایسته است بفهمد. از سوی دیگر دانشجو به نقادانه‌ترین شیوه نمی‌شود چرا که پیش از هر چیز

یادداشتی که یک اشکال اساسی به بخش عمده‌ای از آثار منتشر شده در حوزه مباحث نظری و به خصوص فلسفی ما وارد است؛ اشکالی که ریشه در نظام آموزش فلسفه دارد. این اولین جمله تقریباً بلند دکتر افضلی است درباره ضعف تحقیق در مباحث نظری و رشته‌های فلسفی در آن تخصص دارد. فلسفه‌وری بر این باور است که برخلاف آن تصور غلطی که از ایران و فلسفه خودمانی وجود دارد، ما در علوم نظری بسیار عقب مانده‌ایم.

ما به اغلب رشته‌های علوم نظری و به خصوص فلسفه مسلح هستیم و به عبارتی بهتر به کلیات علوم انسانی دست یافته‌ایم. بنابراین نه نیازی و نه جایی برای پیشرفت داریم چرا که اساساً پیشرفت‌های ما در فلسفه بسیار گذشته بوده است. در حالی که واقعیت چیز دیگری است. ما در علوم نظری اگر نگوییم سرفست، در جزایر هستیم.

وی دو دلیل ویرانه‌بر این مدعا پیش داده. اولین نکته‌ای که افضلی بر آن تأکید می‌کند گروه‌زدن سرنوشت فلسفه و دین در خرافات اسلامی است. به باور این مدرس فلسفه مهم‌ترین عاملی که باعث رکود مباحث نظری در کشور ما شده، گروه‌زدن سرنوشت دین و فلسفه‌ای است که بدان معنقدیم و تصور می‌کنیم که هر چیز برخلاف

سنت فلسفی ما باشد برخلاف دین اسلام است و باید طرد شود. او این بحث منقشه بر انگیز را چنین تبیین می‌کند: «متأسفانه در ایران به نظام‌های فلسفی تقدس بخشیده شده و نقدناپذیر است و به همین دلیل باب هر گونه نقد، تحلیل، بررسی و تجدیدنظر در سنت‌های فلسفی به روی تفکر بومی بسته شده است.»

البته در نظر افضلی شیخ دیگری نیز بر این طرد و انکار متصور است، به این معنا که هر آموزه دینی که با سنت‌های فلسفی ما سازگاری ندارد در سیستم فلسفی کاملاً نامعتبر شمرده شده و سرنوشتی جز طرد و انکار در پی ندارد. او ضعف نظام و روش آموزش فلسفه در ایران را نکته‌ای غیر قابل انکار توصیف می‌کند و معتقد است که «در این نظام آموزشی تنها متفولات از استاد به شاگرد منتقل می‌شود بدون اینکه کوششی در درک عمیق همان متفولات صورت بگیرد تا دانشجو یا طلبه فلسفه همان مفاهیم و اندیشه‌ها را آنگونه که بایسته و شایسته است بفهمد. از سوی دیگر دانشجو به نقادانه‌ترین شیوه نمی‌شود چرا که پیش از هر چیز

یادداشت دکتر امیرحسین احمدی استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران

در ورطه تکرار

شاید تأکید بر ضعف پژوهشگران مباحث نظری چیزی به یافته‌های پیشینی ما نینجامد تا دلیل این پیش‌نبرد اما آنچه در این مجال نیاز به

شاید تأکید بر ضعف پژوهشگران مباحث نظری چیزی به یافته‌های پیشینی ما نینجامد تا دلیل این پیش‌نبرد اما آنچه در این مجال نیاز به

شاید تأکید بر ضعف پژوهشگران مباحث نظری چیزی به یافته‌های پیشینی ما نینجامد تا دلیل این پیش‌نبرد اما آنچه در این مجال نیاز به

شاید تأکید بر ضعف پژوهشگران مباحث نظری چیزی به یافته‌های پیشینی ما نینجامد تا دلیل این پیش‌نبرد اما آنچه در این مجال نیاز به

شاید تأکید بر ضعف پژوهشگران مباحث نظری چیزی به یافته‌های پیشینی ما نینجامد تا دلیل این پیش‌نبرد اما آنچه در این مجال نیاز به

شاید تأکید بر ضعف پژوهشگران مباحث نظری چیزی به یافته‌های پیشینی ما نینجامد تا دلیل این پیش‌نبرد اما آنچه در این مجال نیاز به

شاید تأکید بر ضعف پژوهشگران مباحث نظری چیزی به یافته‌های پیشینی ما نینجامد تا دلیل این پیش‌نبرد اما آنچه در این مجال نیاز به

شاید تأکید بر ضعف پژوهشگران مباحث نظری چیزی به یافته‌های پیشینی ما نینجامد تا دلیل این پیش‌نبرد اما آنچه در این مجال نیاز به

شاید تأکید بر ضعف پژوهشگران مباحث نظری چیزی به یافته‌های پیشینی ما نینجامد تا دلیل این پیش‌نبرد اما آنچه در این مجال نیاز به

منازعت
سببه قاضی زاده

عروسک‌هایی که دعای باران می‌خوانند

مروری بر انتشار کتاب‌های جدید حوزهٔ تئاتر

«قصه تلخ طلا و دوجوتو»، «ماه‌پشتی»، «عروسک‌های هند»، «دستان لطیف»، «پو که بارانه» و «هوله بارانی» پنج کتاب آخری است که انتشارات نمایش در حوزه نمایش عروسکی در سال۸۵منتشر کرده است که بهانه چاپ برخی از آنها برگزاری یازدهمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی تهران بوده است.
نویسندگان این پنج کتاب یا از چرخه کارگردانان محبوب هستند یا از نویسندگان کارگردانان این حوزه همچون شهرپورماه اسفالدی، پرویز تانز عروسکی، من مهن بایک و پرویک عظیم‌پور هستند. تهران شهبورماه اسفالدی برگزار شد و همه این پنج کتاب از جمله کتاب‌هایی بودند که به دست علاقه‌مندان، کارگردانان، میهمانان و خلاصه دست‌اندرکاران نمایش عروسکی رسید. به همین بهانه گزارشی کوتاه در مورد این کتاب‌های نمایش عروسکی در زیر آمده است که می‌خوانید.

«دست‌هاست که ما به آن معنی معمول به مخاطب علم فکری نمی‌کنیم، از سوی انتشارات نمایش به فکر سودهی نیست و ترجیح می‌دهد که نقش خاستگاه‌های نظری و علمی حوزه‌های تئاتری را بازی کند و به نوعی پاسخگویی نیازهای اهالی این حوزه باشد. حالا از نظر علمی و تئوریک ما سعی می‌کنیم که به بخش‌های مختلف حوزه تئاتر توجه ویژه داشته باشیم و بخوراک نظری-پژوهشی را تأمین کنیم. با این انگیزه وارد شده‌ایم. از طرفی الاآن چند دانشگاه مثل دانشگاه هنرهای زیبای دانشگاه تهران و دانشکده هنر صدا و سیما، گرایش تئاتر عروسکی را تأمین کرده‌اند و سعی ما بر این است که به نوعی جوابگویی نیازهای دانشجویان این رشته‌ها باشیم. هرچه‌ا را بهانی مخصوص، مدیر پژوهش و انتشارات نمایش وابسته به مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از نیمه دوم سال ۸۳ کارش را در انتشارات شروع کرد و بنا بر آماری که درمورد توجه‌شان یا توجه به اولویت‌های انتشارات و احتیاجات فرازمی‌دهد، فراراست. که در سال دست کم ۲۰۰ عنوان کتاب منتشر کنند که اسفالدی برنامه‌شان تکمیل شده است.

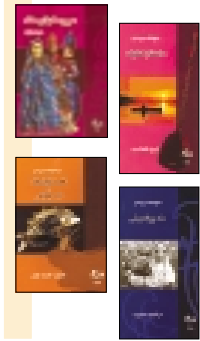
آنچه از انتشارات کتاب‌های مختلف این نشر معلوم است توجه ویژه به پژوهش هنر تئاتر و نمایش، نمایش‌نامه‌نویسی است. کتابی چون «عروسک‌های هند»، نوشته هومن بایک که پژوهشی است در مورد عروسک‌های هندوستان و کشورهای آسیای جنوب شرقی، برای اولین بار در ایران مورد بررسی قرار گرفت.

کتاب

آزایه‌های تاریخی

«آزایه‌های تاریخی» عنوان کتابی است که توسط موسسه انتشاراتی آناهیتا منتشر شده است. در این کتاب تصویری طرح‌های آزایه‌ای و منشأ اولیهٔ این طرح‌ها از دوران باستان تا آغاز دوران صنعتی جمع‌آوری شده است. موسی، گریسایا، کرژاوردیقه، صابور، طرح‌ها و نقشه‌هایی از کاه‌های فری، طرح‌های معماری، کافی، کتاب، پیکرمازی، خاتم، کاری، طراحی، کاشی، پارچه و مللکان را جمع‌آوری کرده و این تصاویر را به شکل سیاه و سفید چاپ کرده است.

این کتاب همگونی که در مقدمهٔ آن اشاره شده، نشانگر آشنایی‌های مختلفی است که در طول تاریخ وجود داشته است. گریسایا یا کنگک، سرستون‌ها و کنیبه‌های مصری، طرح‌های مفاکتری و آزایه‌های معماری یونانی، نشانه‌ها و منشا طرح‌های اروپایی در چندم هاراشان‌داد اما توضیح بیشتری به غیر از نام تصاویر و دوره آنها به مخاطب نمی‌دهد. مترجم در مقدمه، مخاطبان کتاب را دانشجویان تاریخ معماری و طراحی معرفی کرده و افزوده است، «این کتاب شاید بهترین مطلب و طراحی‌ها را به در دقت و امانت تاریخی و چینه‌کنیک‌های دقیق و واضح ارائه می‌کند. دانشجویان تاریخ معماری و طراحی در این کتاب، تحقیقی ارزشمند و مرجعی عالی برای کارکردن می‌یابند. هنرمندان تجاری موسسه‌های تبلیغاتی، طراحان، تزئین‌کنندگان و صنعت‌کارانی می‌توانند ایده‌های فراوانی از صدها طرح سنتون‌های کلاسیک، س‌رهای شیر و آب‌نماهای دوران رنسانس در ایتالیا، برای ابتیاده، در کارهای گرافیکی و هر نوع طراحی دیگر ارائه شده در این مجموعه را استخراج کنند.» این کتاب با ترجمه سارا ایلیخانی پور در سه هزار نسخه منتشر شده است.

داشت، تصمیم گرفتند عاقلین مختلفی را از پژوهش‌ها و مقالات پژوهشی در قالب کتاب ارائه دهند و البته اولویت‌های انتشارات را هم در نظر بگیرند.

حالا کتاب‌های نمایش عروسکی منتشر شده و قیشتان از ۷۰۰ تومان شروع شده تا به ۲۰۰ تومان رسیده است. این درحالی است که قطع کتاب‌ها هم از تالیف‌های تاریخی و دبیری متغیر است. روی جلد اظطشان، مکتبی‌ها و تصاویر شاد و کودکتانه است، اما به همان جا ختم شده‌اند. «ببینید، نمی‌شود تصویرگری کرد چون بخشی از نمایش عروسکی

است.» «پو که بارانه و هوله بارانی» که جلد دوم از مجموعه عروسک‌های آیینی نمایشی ایران و در مورد عروسک‌های باران‌خواهی کردستان است نیز برای اولین بار مورد پژوهش واقع شده است.

پیش از آنکه جشنواره برگزار شود، تصمیم گرفتیم مثل همیشه که قبل از وقوع یک جشنواره، یکجای کتاب‌ها و مقالاتی را به میهمانان هدیه می‌کردیم.اسفالدی هم به همین بهانه کتاب‌هایی را با محور پژوهش در جشنواره عروسکی عرضه کنیم. در همین راستا اهالی نمایش عروسکی و شورای سیاست‌گذاری که اسفالدی هدایت جشنواره را برعهده

طبق اهداف کلی، اولویت‌های پژوهشی - تحقیقی و ترجمه‌ای معظف قرار می‌گیرد. پرویک عظیم‌پور نویسنده کتاب پو که بارانه و هوله بارانی که خودش هم از بورجه‌های تئاتر محسوب می‌شود و مدرس نمایش عروسکی دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران است در مورد کتاب جدیدش می‌گوید: «این کتاب دومین کتاب از مجموعه کتاب‌های عروسک‌های آیینی نمایشی ایران است. کتاب‌های پو که بارانه و هوله بارانی دو عروسک از مجموعه عروسک‌های هند هستند که برای مراسم باران‌خواهی و نمایی باران مورد استفاده قرار می‌گیرند. او که به تازگی کتاب «استیک عروسک» را هم روانه بازار کرده است در مورد موضوع کتاب پو که بارانه و…» توضیح می‌دهد: «موضوع کتاب مراسم باران‌خواهی است که توسط این دو عروسک در مناطق کردتئین برگزار می‌شود، بیچه‌ها برای نمایی باران همراه با نرد و نیاز این عروسک‌ها را می‌سازند و آنها را به آب می‌سپردند و آسمان را ملوین می‌کنند به نرد و نیازهایشان تا بکه باران بیاید. مثل آسمان به رسم آمده و بارش باران سوزیز و جویز و کشتزارها شود و آنها استفاده دارند که اگر باران نیاید عروسک‌ها فری می‌زنند. من این کتاب را به صورت تالیفی و تحلیلی نوشتم و در نتیجه‌های نتولوژیک این دو عروسک را هم بررسی کرده‌ام. به عنوان مثال پو که بارانه، عروسکی است که دخترها آن را می‌سازند و مونت است. هوله بارانی اما مذکر است و پسریچه‌ها آن را می‌سازند و سبیل فرشته آب است. در این کتاب اجرایی مراسم، اشعار، مراحل مراسم و ساخت عروسک توضیح داده می‌شود و ریشه‌های باستانی آن بررسی می‌شود.

عظیم پور در مورد انتخاب متفقه کردستان و بررسی عروسک‌های آیینی این منطقه می‌گوید، «تحقیقات ۱۰ ساله من در مورد مناطق آذربایجان، خراسان و… صورت گرفته بود و در مورد باران‌خواهی عروسک‌ها چون جلیج کله، کوئی فری و… انجام شده بود اما تحقیق کردستان کامل‌تر بود و چون سرعت انتشار مهم بود، من پژوهش عروسک‌های متفقه کردتئین را تحویل دادم.بخشی از این تحقیق میدانی انجام شد و بخشی از آن به صورت کتابخانه‌ای بوده است. به هر حال قویب به دسال روی این تحقیق کار کردم. با این حال معتمد که وضعیت کتاب‌های حوزه نمایش عروسکی در ایران مناسب نیست. کتاب‌های مکتب داریم. در این تحقیق از پایان‌نامه‌ها و همچنین منابع اینترنتی استفاده شده است و آنچه من در طول این تحقیق متوجه شدم این بود که ما در حوزه کتاب‌های عروسکی به روز نیستیم یا آشنایی چندانی با کتاب‌های نمایشی عروسکی روز جهان نداریم.

حسینه کرجه تحقیقاتی شده اما اصولاً بسیار کم هستند. یک ساله هر چه می‌مورد دارد و آن اینکه در ایران نمایش عروسکی را برای او رده‌بندی نمی‌کردند. در نظر من هر حالی که نباشد اینجور باشد. چون مخاطب ما کودک نیست. باید مثل روزها در حالی که عروسک‌های آیینی مناطق در حال منسوخ شدن هستند پیش از اینها به آنها پرداخت می‌رسانه ملی هم می‌تواند مؤثرتر از هر رسانه دیگری عمل کند. به خصوص اینکه عروسک‌هایی که برای موضوعات خاص مثل باران‌خواهی طراحی شده بودند، این روزها کاربرد کمتری دارند و با کمتر شدن کار در مزارع، طبیعی است که این عروسک‌ها در حال منسوخ شدن باشند. به هر حال ما یکی از بهترین جشنواره‌های عروسکی دنیا را داریم و باید بیشتر از اینها به پژوهش تکیه کنیم.

هومن بایک، نویسنده کتاب عروسک‌های هند نیز وضعیت کتاب‌های نمایش عروسکی در ایران را معطوب نمی‌داند. او می‌گوید: «اگر چه معمولاً کتاب‌های خاص عروسکی در کتابساز کمتر از دیگر کتاب‌های حوزه هنر است اما ذاتاً این هدف که ما برای این کار خود، من ملت‌ها دنبال نمایش‌نامه‌های عروسکی گنتم، اما بسیار کم بودند.

اولدیل اینکه سرخ عروسک‌های هند، هدفه است اما قدمت این عروسک‌ها عنوان می‌کند و خاطرنشان می‌کند: «هدف از تالیف این کتاب ارائه هنر یک منطقه و تاریخچه اصول و روش‌های اجرایی نمایش عروسکی در آن بود. این تحقیق سه سال طول کشید و در سه سفری که به هندوستان داشتم، با گروه‌های مختلف عروسکی این کشور آشنا شدم. به خصوص اینکه در آنجا با دو، سه گروه عروسکی خوب و آکادمی مخصوص تئاتر عروسکی این کشور آشنا شدم و ارتباطاتی برقرار شد که در این پژوهش بسیار مورد استفاده قرار گرفت.»

من هم در این ۱۰ سال در مورد مسائل مختلف هند از جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی، تاریخ، عرفان، فلسفه و… گرفته تا هنر این منطقه تحقیق کردم و این پژوهش‌ها به کمک آمدند. هنر عروسکی در هند پیشه‌ای بسیار قدیمی فاقد بسیاری آن را بدین‌کار عروسک‌های مبله‌ای در دنیا می‌دانند. بخشی این عروسک‌ها از هند به جابجی می‌روند و از جلوه به اروپا، حتی برخی بر این باورند که متون تاریخی به زبان سانسکریت همراه با این عروسک‌ها اروپا رفته‌اند.

زنگ و نوا

نگار پدram

سجین امیریان مترجم و نمایشنامه‌نویس و دارای مدرک کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی از دانشگاه هر است. وی پیش از ۱۰سال است که در زمینه نمایش عروسکی و نمایشنامه‌نویسی برای کودکان فعالیت دارد. اولین کتاب امیریان با نام افسانه و کلاغ‌ها که یک نمایشنامه عروسکی برای کودکان است تاکنون دو بار توسط انتشارات مدرسه و نمایش به چاپ رسیده است.

امیریان در حال حاضر عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی است و در دانشکده سینما و تئاتر نیز تدریس می‌کند.
قصه‌گویی یا عروسک‌های خوردنی نوشته والری مارش و قصه‌گویی یا عروسک‌ها آسان می‌شود نوشته جن‌ام فانتاشور عنوان دو کتاب ترجمه‌شده از امیریان است که توسط نشر فطره به چاپ رسیده است.

سجین امیریان از نمایش عروسکی برای کودکان و نمایش نامه نویسی می گوید

دلنتگی های عروسک قصه گو

چرا دو کتاب با موضوع نمایش عروسکی را برای

ترجمه انتخاب کرده‌اید؟

من همیشه دنبال یکسری کتاب درباره نمایش عروسکی بودم چون اطلاعات مادر این زمینه بسیار کم است. در اروپا و آمریکا شیوه‌های اجرای نمایش عروسکی طبقه‌بندی شده اما این طبقه‌بندی اصولی هنوز در ایران زیاد رایج است.

یکی از دوستان من طی طبقه‌بندی شیوه‌های اجرای نمایش های عروسکی را برپم فرستاد و این باعث شد درباره کتاب های چاپ شده بیشتر تحقیق کنم.

از طرفی نمایش عروسکی و قصه‌گویی با عروسک‌های خوردنی شیوه‌ای است که در مدارس و مهدکودک‌ها بسیار کاربره دارد و موضوع جذبی است. با وجود آنکه قصه‌گویی به شیوه نقالی از چندین سال پیش در ایران رواج داشته اما کودکان ما هنوز با آن آشنا نیستند. منی تواندم از این شیوه بهره ببرم بدون درحالی که می‌توان چنین روش‌هایی را با توجه به تغییرات روز به کودکان و نوجوانان ارائه داد. مجموع این موارد باعث شد دو کتاب قصه‌گویی با عروسک‌های خوردنی و قصه‌گویی با عروسک‌ها آسان می‌شود را ترجمه کنم.

علاوه بر موضوع قصه‌گویی با عروسک، این دو کتاب چه شباهت‌هایی با یکدیگر دارند؟

هر دو کتاب درباره قصه‌گویی هستند. والری مارش نویسنده کتاب قصه‌گویی با عروسک‌های خوردنی نویکی به بیست سال است که با شیوه‌ای بسیار نو و ابتکاری به قصه‌گویی در مدارس می‌پردازد. او به تنهایی در سالن غذاخوری برای درست کودک قصه می‌گوید و در این کتاب رنگ قصه کودکان شرکت کننده در کلاس را با کمک خوراکی‌هایی که به کودکان دلنشین می‌کند در نمایش بیان هر قصه نیز از کودکان می‌خواهد تا شخصیت‌هایی را که با میوه و خوراکی های مختلف ساخته‌اند بخوردند.

اما فانتاشور نویسنده کتاب قصه‌گویی با عروسک‌ها آسان می‌شود بیشتر به کارگردانی پرداخته و کارگردانی نمایش عروسکی را برای نوجویان توضیح داده است. در واقع فانتاشور پله پله

و کونه، مباحثی را که لازم است در هر جلسه تمرین با کودکان مطرح شود بیان کرده است. این روش برای میریان مهد کودک‌ها بسیار خوب است. مارش مثل فانتاشور به کارگردانی پرداخته و نمایش عروسکی با خوراکی‌ها را به‌طور عام تر و کلی‌تر نوشته است.

در ابتدا و انتهای هر داستان با نمایشنامه کتاب.

خوراکی‌ها به قصه‌ها جان دمیم و داستان‌های معروف خوردمان مثل بز رنگبلیه، کلدی قلقلمون و... را با کمک این شیوه بیان کنیم البته یک بار در تالار هنر دانشگاه جلسه نمایشنامه‌خوانی داشتیم. در آن جلسه شخصیت‌ها و حتی صحنه نمایش را با میوه درست کردیم و همراه با چوبه‌ها نمایشنامه‌خوانی را تجربه کردیم. در پایان وقتی از چوبه‌ها خواستیم شخصیت‌های میوه‌ای داستان را بخورند، اتفاقات جالبی افتاد وچوبه‌ها به خوردن بعضی از شخصیت‌ها علاقه نشان دادند اما این جلسات ادامه پیدا نکرد. به هر حال برخی از دوستان علاقه‌مند شده‌اند که این روش را تجربه کنند.

مخاطبان این دو کتاب والدین نیز می‌توانند باشند؟
پله پله و مادرها، فیزیوتراپ‌های کودکان، مربیان تئاتر مهدها، هنرجویان تئاتر و... می‌توانند از این دو کتاب استفاده کنند اما خود کودک نمی‌تواند به تنهایی از این کتاب‌ها بهره‌برد. در واقع نمایشنامه برای این نوشته شده که اجرا شود. داستان‌های این دو کتاب هم همین گونه‌اند.

تا به حال در مهدها از روی کتاب یا داستان می‌خوانند اما این کتاب‌ها می‌توان داستان‌ها را اجرا کرد. فانتاشور در کتاب قصه‌گویی با عروسک‌ها آسان می‌شود تمرینات لازم که به مربی کمک می‌کند تا از هر دو دستش برای عروسک‌گردانی استفاده کند را نیز آموزش داده و از این جهت، کتاب می‌تواند مورد استفاده بسیاری از علاقه‌مندان به نمایش عروسکی باشد.

دو هر دو کتاب، داستان‌هایی از کشورهای مختلف گردآوری شده، به نظر شما بهتر نیست چنین نمایشنامه‌هایی با استفاده از داستان‌های کهن ایرانی نوشته شود؟

به‌طور کلی بسیاری از کشورها تأکید دارند که

نمایش عروسکی و قصه‌گویی با عروسک‌های خوردنی شیوه‌ای است که در مدارس و مهدکودک‌ها بسیار کار بردارد و موضوع جذابی است

بیشتر به افسانه‌های داستان‌های سایر کشورها پرداخته‌اند.

لطفاً از کتاب‌هایی که زیر چاپ یا در دست‌نالیف و ترجمه دارید، بگویید.

کتاب نمایش عروسکی روس را ترجمه کرده‌ام و آماده چاپ است اما هنوز آن را برای چاپ به ناشر نداده‌ام. همچنین لوح فشرده طبقه‌بندی شیوه‌های عروسکی را ترجمه کرده‌ام. برای چاپ مطلب این لوح به شکل کتاب، بارها به ناشر مطالب مراجعه کرده‌ام اما چون تعداد بسیار این لوح زیاد بود، ناشران به انتشار آن تمایل نداشتند. در این لوح فشرده حدود ۷۰۰ تکس از تمام عروسک‌های نمایشی جهان وجود دارد و اطلاعات هر کدام به‌طور کامل توضیح داده شده است.

یادداشت

نخست سبزی

تعریفی بر خردمنطق مدار

یادداشتی در معرفی کتاب «هنرمیشه برحق بودن»

شوپنهاور در این رساله به طرزى كتابآ؟ ماکيلاوليتسى با سوفسطاينان هم‌راى است و تاكيد مى‌كند كه براى رسيدن به مقصود، فقط تسلط بر زبان و مهارت در بازي با كلمات كافى است و با همين رويكرد، سعى مى‌كند تا هنگام مباحثه، حريف را افعال و سردرگم كند. وى بر اين باور است كه در بسيارى از موارد نيز بايد فو مقابل را به وسيله استعاره‌ها، لطايف و پارادوكس‌ها تحت تاثير قرار داد، نه با بيان حقايق... او مى‌نويسد: «در مجادله، حقيقت يك پيشامد تصادفى است.»

هنسه اصلى رويكرد شوپنهاور، در مسائل حاضر (مانند فلسفه سوفسطاينان) اعتقاد به قدرت سخنورى و زبان است. مخاطب در اين كتاب با چند راه و مثال‌هاى براى كاربردى كردن شيوه جدل بدون استدلال، مواجه است اما يك سوال عمده درباره اين كتاب وجود دارد و آن اينكه انگيزه شوپنهاور براى نگارش چنين كتابى چه بوده است؟

آيا نوشتن اين كتاب در عصر خرد (Rationalism) كه تمام مسائل خارج از حوزه خرد آدمى ابتدا مورد تشكيك قرار گرفته و سپس پيكره مردود اعلام مى‌شود تعريفى بر خرد منطق مدار نيسـت؟

شوپنهاور را تقريباً همه به نام مى‌شناسيم و بر نوع نگاه بدبينانه او اشراف داريم؛ اگر ماکيلاولرى ۱۰ فرمان براى شهريان نگاشت، حتماً پشت اين ۳۸ فرمان شوپنهاور فلسفه‌اى نهفته است؛ فلسفه‌اى كه اى‌سى گربليگ در مقدمه و مخرجه كتاب، تعميرى ديگر گونه از آن دارد. وقتى شوپنهاور به هنر هميشه بر حق بودن رجوع مى‌كرد، آن را ستايدى طنزآلود و طعنه‌آميز مى‌شمرد. هشدارى به وسيله مثالانه سرمشقى اخلاقى، بى‌پرگي محض و نمايان برخى از ترغدهاىي كه توصيف مى‌كند حاكى از آن است كه هنگام نگارش اين جستاره، اغلب در بى‌طعنه و ريشتند بوده است.

به هر تقدير شوپنهاور در اين رساله كم حجم كه انتشارش در ايران با اقبال و استقبال شايانى مواجه شده است قصدى ديگرگونه دارد؛ قصدى همانند سوفسطاينان و به تعبيرى شايسته شوپنهاور، نقادى عقل و اعتراضى به حقيقت!

براى فهم بهتر رويكرد شوپنهاور، فرمان ۲۲ را مى‌خوانيم؛ «اگر خصمت از تو نخواهد چيزى را قبول كنى كه مطلب مورد بحث، بى‌واسطه از آن منتج خواهد شد، بايد از چنين كارى امتناع كنى و بگويى كه او دارد معاهده به مطلوب مى‌كند، زيرا او و خصار، قصه‌اى را كه شبيه به مطلب مورد بحث است با آن يكي خواهند شمرد و به اين ترتيب او را از بختنر بين استدلالش محروم مى‌كنى». اين مصادره به مطلوب يكي از اهانكارهاى شوپنهاور براى پيرزى در هنگامى است كه شما شكست خورده‌ايد.

كتاب «هنر هميشه بر حق بودن» از عرفان يائينى به فارسى برگردانده و نشر ققنوس آن را با شمارگان ۲۲۰۰ نسخه و در قيمت ۱۳۰۰ تومان روانه بازار كرده است.

پانویس

مهندسی خبری

چندی پیش همزمان با هفته محیط‌زیست گزارشی از کتاب‌های این حوزه تهیه کردیم. در آن گزارش بسیاری از کارشناسان این حوزه کتاب‌های منتشر شده، توسط دکتر کردوانی را - که در بین شاگردان و همکارانش به پدر کویر ایران معروف است- جزو کتاب‌های ارزشمند این حوزه معرفی کردند. در گفت‌وگوی تلفنی با وی مطلع شدیم که یکی از کتاب‌های او مراحل نهایی را برای انتشار طی می‌کند و همین بهانه‌ای شد برای گفت‌وگو با استاد بیشتر به یک کلاسی درس جذاب و متنوع شبیه آست زیرا آفت‌زد نکات جدید یاد می‌گیری که بابت می‌رود چه سوالاتی مطرح کرده‌ای و چند ساعت است که به صحبت‌های استاد گوش می‌دهی.

دکتر پرویز کردوانی متولد ۱۳۱۰ گرسراس است. تحصیلات ابتدایی و بخشی از متوسطه را در زادگاهش گذراند سپس به تهران آمد و دیپلم گرفت. پس از ۹ سال وقفه در تحصیل که به علت فوت گذراند. وی بلافاصله به ایران بازگشت و به عنوان اولین عضو هیات علمی دانشکده جدیدالاسس کشاورزی و دامپروری ارومیه استخدام شد. در سال ۱۳۳۷ نیز به دانشگاه تهران منتقل شد. از میان افتخاراتی که وی در مدت تلاش علمی خود کسب کرده می‌توان به احراز رتبه دوم در طرح کارایی علمی در بین ۱۳۷۶ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه تهران در سال‌های ۱۳۶۰-۱۳۶۹ اشاره کرد. دکتر کردوانی همچنین در سال‌های ۷۸ و ۷۹ و به عنوان استاد نمونه دانشگاه تهران انتخاب شد.

از دیگر افتخارات دکتر کردوانی، انتخاب وی به عنوان چهره ماندگار علمی کشور در سال گذشته و دریافت جایزه کتاب برتر استان سمنان و برنده جایزه «مهاجران علم» (به خاطر تألیف پترین کتاب محیط‌زیست سال ۱۳۸۰ است. تشریحات بیشتر درباره فعالیت‌های علمی او را در این گفت‌وگو بخوانید.

دکتر پرویز کردوانی: مولف و محقق در گفت و گو با کتاب هفته:

اشتباه نکنید؛ کویر ثروتمند است، بیابان فقیر

مختصری از فعالیت‌های علمی که تاکنون داشته‌اید

یگویی.

زمانی که در آلمان مشغول تحصیل بودم تصمیم گرفتم مطالعاتم را روی خاک‌های کویر کشورمان انجام دهم. برای این کار حدود یک تن از خاک کویر را به آلمان انتقال و آزمایش‌های متعددی را روی آن انجام دادم. در نهایت پایان‌نامه دکتری‌م که عنوانش «اثر انواع کودهای مختلف شیمیایی و حیوانی بر روی محصولات کشاورزی در خاک‌های شور بود» با نمره عالی (۲۰) پذیرفته شد. در آن زمان نمی‌دانستم که اولین نفر هستم که در آلمان در تز دکتری خود نمره ۲۰ گرفته‌است به همین خاطر در مراسم خاصی مراوری نخت روان و سوار بر کول همکارتم در شهر چرخاندم.

در سال ۱۳۵۲ نیز مرکز تحقیقات کویری و بیابانی ایران را به صورت یک واحد مستقل در دانشگاه تهران پایه‌گذاری کردم که هدف آن شناخت جامع مناطق کویری و مسائل محیط‌زیستی این مناطق بود که البته این مرکز از سال ۸۲ به مرکز تحقیقات بین‌المللی هم‌زیستی با کویر تغییر یافته است. از سال ۱۳۷۴ تا ۵۱ در بیان لرت کار کردم و در آن زمان ثابت کردم که این منطقه گرم‌ترین نقطه زمین است. نتیجه بسیاری از تجربه‌ها و تحقیقات در

این پنج سال چندین کتاب شد که در بعضی از آنها نظراتم را در مورد چندین طرح ملی عنوان کرده‌ام مثلا در کتاب «خشکسالی و راههای مقابله با آن» تمام طرح‌های ملی را که در رابطه با تغییر شرایط آب و هوایی کشورمان بوده بررسی کرده‌ام. از جمله این طرح‌ها می‌توان به شناختن کوه البرز، ایران روده و «ایران کششی روه اشاره کرد.

در این مدت بیش از ۲۰ سال که به تدریس و تحقیق پرداخته‌اید، چند کتاب از شما منتشر شده است؟

تاکنون ۲۰ عنوان کتاب را تهیه و منتشر کرده‌ام و کتاب دیگری نیز در دست تهیه دارم. در مجموع کتاب‌هایی را که تاکنون ترجمه کردم می‌توان به دو گروه تقسیم کرد؛ یک دسته که نتیجه تحقیقات و تجربه‌های من بوده و دسته دیگر که کتاب‌های آموزشی یا به عبارت دیگر کتاب‌های درسی دانشگاهی به شمار می‌آیند.

«کویر (تمکوار) بزرگ مرکزی ایران، مسائل، توانمندی‌ها و راه‌های بهره‌برداری» عنوان بیست و یکمین کتاب شماست که مراحل نهایی نمونه‌خوانی و حروف‌چینی را می‌گذرانند و به زودی منتشر می‌شود. در مورد این کتاب بیشتر توضیح دهید.

این کتاب از جمله کتاب‌هایی است که من مربوط به مناطق مجروح و استان‌هایی است که اطراف آنها را کویر فراگرفته است.

استان سمنان در شمال کویر قرار دارد و در واقع بیشترین و بهترین بخش این استان است و دروازه کویری نیز از آن می‌گذرد. در شرق و جنوب شرق نیز استان پردیس، استان اصفهان و در جنوب استان تهران هم یک قسمت کویر دارد. در اصل این کتاب راهمناهی است برای اینکه این استان‌ها بدانند که به چه نحوی از کویر استفاده و بهره‌برداری کنند. شهربور سال گذشته یک ماه برای نوشتن آن وقت گذاشتم که با شروع سال تحصیلی کار را تکمیل و اکنون مراحل نهایی آن در حال انجام است. در این کتاب برای اولین بار استفاده صحیح از کویر و حواشی آن شرح داده شده بنابراین راهبردی علمی برای استان‌های کویری و همجوار کویر است تا بدانند چگونه از این منابعی که خداوند به آنها بخشیده است استفاده کنند.

سیاری از مردم، کویر را مایه بدبختی می‌دانند ولی شما از آن به عنوان نعمت و منابع خدادادی یاد می‌کنید؛ چرا؟

سیاری از مردم کویر را با بیابان اشتباه می‌گیرند در حالی که تفاوت کویر و بیابان مانند تفاوت شب و روز است. بیابان منطقه وسیعی است

که فقیرترین نقطه کره زمین است و در واقع فاقد پوشش گیاهی است زیرا که سال‌ها طول می‌کشد و در آن بارندگی نمی‌شود ولی کویر تمک‌زار است و هر کشوری که کویر دارد برای خودش آس می‌دارد.

کویرها سرزمین‌هایی هستند که تحت تاثیر شدید نمک هستند که این حالت مانع رشد گیاهان زراعی در آنها می‌شود حتی پسته و خرما هم که به شوری مقاومند در آنها رشد نمی‌کنند. ولی برخی از انواع گیاهان غیرزراعی مقاوم به شوری مثل گز، خارشتره، اشپان و می در کویر می‌رویند. من در کتاب‌هایم ثابت کرده‌ام که با نواوری درعلم، کویرها نعمت بزرگی به شمار می‌آیند و می‌توانند تحولی عظیم در اقتصاد اشتغال یک کشور به وجود آورند.

سیاری از مردم کویر را مایه بدبختی می‌دانند ولی شما از آن به عنوان نعمت و منابع خدادادی یاد می‌کنید؛ چرا؟

سیاری از مردم کویر را با بیابان اشتباه می‌گیرند در حالی که تفاوت کویر و بیابان مانند تفاوت شب و روز است. بیابان منطقه وسیعی است

کتاب شناخت دکتر پرویز کردوانی

الف- کتاب‌های تحقیقاتی

- ۱- نیروهایی از خاک‌های لوت رنگی احمد (بیابان لوت) انتشارات موسسه جغرافیا، دانشگاه تهران، مردادماه ۱۳۶۹
- ۲- نیروهایی از خاک‌های بخش شهداد (کرمان) انتشارات موسسه جغرافیا، دانشگاه تهران، تیرماه ۱۳۵۰
- ۳- شیب‌ها، ده سطح‌ها، خاک، آب، پوشش گیاهی و اوضاع کشاورزی، انتشارات موسسه جغرافیا، دانشگاه تهران، مردادماه ۱۳۵۳
- ۴- اثر لسان و عوامل طبیعی در پستی و بلندی لوت (سراسر) انتشارات مرکز تحقیقات مناطق کویری و بیابانی ارومیه به دانشگاه تهران، ۱۳۵۶
- ۵- بررسی مسائل اقتصادی و روش‌های منطقه‌یابی شرق کلان (روستاهای منطقه ارومیه) انتشارات مرکز تحقیقات مناطق کویری و بیابانی ایران (ارومیه به دانشگاه تهران) ۱۳۵۶ (اشترک با آقای کریمی عوامچه)
- ۶- خاک و محیط زیست، انتشارات دانشگاه آزاد ایران، ۱۳۵۷.
- ۷- منابع و مسائل آب در ایران (جلد اول، آب‌های سطحی و زیرزمینی و مسائل بهره‌برداری از آب‌ها)، چاپ مقيم با تجدیدنظر کامل، انتشارات موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۸۳.
- ۸- حفاظت خاک، انتشارات موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ هشتم، ۱۳۸۴.
- ۹- مناطق خشک، جلد اول، ویژگی‌های اقلیمی، عمل، خشکی، مسائل آب و غیره، انتشارات موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ شانزدهم، ۱۳۸۵.
- ۱۰- منابع و مسائل آب در ایران (جلد دوم، آب‌های شور و مسائل و راه‌های استفاده از آنها)، چاپ سوم، نشر قوس، تهران، ۱۳۸۵.
- ۱۱- مناطق خشک، جلد دوم، خاک‌ها، طبقه‌بندی، اجداد، اصلاح و اید کر، انتشارات موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ سوم با تجدیدنظر، ۱۳۸۵.
- ۱۲- زئویدیه‌رولوژی، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ دوم با تجدیدنظر، ۱۳۸۴.
- ۱۳- مرع، مسائل و راه‌حل‌های آن در ایران، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ چهارم، ۱۳۸۴.
- ۱۴- اکوسیستم‌های طبیعی - جلد اول - عمومی، نشر قوس، چاپ سوم، ۱۳۸۳.
- ۱۵- جغرافیای مکانک (سفرنامه)، کتابی به اوضاع بعضی از جمهوری‌های شوروی سابق و دیگر کشورهای سوسیالیستی و ترکیه، (ترجمی یک مسافرت زمینی با دانشجویان دوره‌های دکتری و کارشناسی ارشد دانشگاه تهران، مرکز فرهنگی و انتشاراتی باقر، تهران، ۱۳۷۷).
- ۱۶- اکوسیستم‌های طبیعی - اکوسیستم‌های آبی، نشر علم، ۱۳۸۳.
- ۱۷- اکوسیستم‌های آبی ایران، تلخ فارس و دره‌های استان، نشر قوس، ۱۳۸۴.
- ۱۸- اکوسیستم‌های آبی ایران دره‌های مازندران، دره‌های خزر، نشر قوس، ۱۳۷۴.
- ۱۹- خشکسالی و راه‌های مقابله با آن در ایران، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۸۰.
- ۲۰- جغرافیا خاک‌ها، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ هشتم با تجدیدنظر، ۱۳۸۲.

امیر حسین شرافت

هشتمین دوره کتاب سال ولایت، برگزیدگان خود را شناخت

علم و دین در ساحت کتاب

از آغازین سال‌های شکل‌گیری فرهنگ مکتوب در تاریخ اسلام، بسیاری از علما، زاویه‌های گوناگون سیره اهل بیت(ع) را به پژوهش نهادند و آثار فاخر و ارزشمندی در گزارش سیره و زندگی امامان(ع) و تبیین آموزه‌های آن بزرگواران و ضبط و نشر آثار و مآثر آن چهره‌های پاک و الهی رقم زدند و فرهنگ مکتوب دینی را شکوه و غنا بخشیدند.

این جریان فرهنگی در درازای تاریخ، فراز و فرود داشته‌ والت و خیزهایی به خود دیده، اما هرگز بی‌استیسی دچار نشده است.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، جریان کتابی و نشر در ایام گوناگون فرهنگی، گسترش گمنی و کیفی شایان توجهی داشته است و چنین بوده نگارش آثار مختلف دربارهٔ امامان(ع).

در سال ۱۳۷۸، نظرمیلا حضرت مهدی(عج) با هفت کتاب، دست‌اندرکاران بخش فرهنگ کشور را بر آن داشت تا روزی را به عنوان کتاب و نشاط با کثروه معرفی آثار منتشر شده دربارهٔ امام عصر(عج) و قدرتی از بهترین آثار، تعیین کنند. به این منظور و برای نخستین بار، کتاب‌هایی در زمینه سیره و شخصیت امام عصر(عج) از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و هماکاری موسسه امام صادق(ع) انتخاب و معرفی شد. برگزاری اولین دوره کتاب سال ولایت، افت‌های جدیدی در برابر همه کسانی که دغدغه شناختن و شناساندن سیره و شخصیت و معرفی آثار اهل بیت(ع) را داشته‌اند، گشود و مقدمات شکل‌گیرییرخانه دائمی کتاب سال ولایت را در پیبت مرحوم آیت‌الله العظمی حاج شیخ عبدالکبیر عاثری پودی، بنیان‌گذار حوزه علمیه قم با تشکیلات مدون فراهم ساخت.

از دوره دوم به بعد، این نهاد به‌عنوان یک نهاد مستقل با این‌نامه مشخص و هیات موسس معین، با همکاری موسسات شاخص فرهنگی و دینی غیردولتی، در هر دوره کار خود را تا اتمام بخشیده است و در هر سال به انتخاب و معرفی کتاب‌هایی که در سال قبل برای اولین بار در زمینه سیره و شخصیت و آثار چهارده معصوم(ع) در حوزه پژوهشگران و کودکان و نوجوان در سطح ملی و بین‌المللی در اشکال تألیف و ترجمه و تصحیح منتشر شده‌اند، سعادت می‌ورزد. پانزدهمین دوره کتاب سال ولایت با حضور برخی از برجستگان نظام، استانان حوزه علمیه و دانشگاه و جمع زیادی از نویسندگان و دست‌اندرکاران کتاب و نشر در قم برگزار شد. این نوشتار ضمن ارائه گزارش کوتاه از این مراسم، نگامی اجمالی دارد به تنها اثر برگزیده این دوره و در انتها به طرح دیدگاه‌های دو تن از مسئولان دبیرخانه کتاب سال ولایت می‌پردازد.

گزارش مراسم

هشتمین دوره کتاب سال ولایت، صبح روز پنجشنبه، در سالن قدس مدرسه عالی امام خمینی(ره) آغاز شد. در ابتدای این مراسم بحث‌الاسلام حسن طارمی عضو هیات علمی دوریرخانه کتاب سال ولایت به ارائه گزارش اجرایی دوره هشتم و همچنین نحوه مشارکت موسسات پرداخت و به نمایندگان آیت‌الله جعفر سبحانی رئیس موسسه امام صادق(ع) به تشریح برنامه‌های دوره هشتم پرداخت.

پس از وی، بحث‌الاسلام محمدعلی مهدوی راه‌دبیر علمی کتاب سال ولایت، ضمن اشاره به روند هفت دوره برگزاری کتاب سال ولایت، به تشریح نحوه گزینش و انتخاب آثار در این جشنواره کتاب پرداخت. بر اساس گزارش دبیر علمی کتاب سال ولایت، در هشتمین دوره، در مجموع یک هزار و ۷۰

کتاب بررسی و ارزیابی شد که از این تعداد ۸۵۰ عنوان در سال ۱۳۸۲ منتشر شده بود. آثار مزبور به موضوعاتی همچون سیره و شخصیت پیامبر اکرم(ص) اهل بیت(ع) و همچنین معرفی امام(ع) اختصاص داشته است. به گفته دبیر کتاب سال ولایت در این دوره بخش ویژه به امام باقر(ع) اختصاص داشت که تعداد ۱۱۰ عنوان کتاب منتشر شده درباره حضرت که در مقطع تاریخی پس از پیروزی انقلاب اسلامی تا پایان سال ۱۳۸۲ منتشر شده‌اند. مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت. همچنین ۴۰ اثر در حوزه کودک و نوجوان و ۵۰ اثر هم در سطح بین‌الملل مورد شناسایی و داوری قرار گرفت. به گفته مهدوی راه‌دبیر ارزیابی اولیه حدود ۱۵۰ عنوان کتاب به مرحله دوم راه یافت که در این مرحله ۳۵ اثر برای داوری نهایی تأیید شد. در مرحله داوری نهایی نتایج هفت اثر در حوزه پژوهشگران و یک اثر در حوزه کودک و نوجوان انتخاب شد که از بین آنها نیز یک اثر، برگزیده شناخته شد و هفت اثر دیگر درخو، شتویق دانسته شد. از هشت اثر برگزیده و شتویقی، چهار اثر تألیفی، سه اثر تحقیقی و یک اثر ترجمه بود.

سخنان آیت‌الله جعفر سبحانی

آیت‌الله جعفر سبحانی که تقریباً بر همه دوره‌های کتاب سال ولایت نظارت و اشراف داشته و سخنران ثابت دوره‌های مختلف آن نیز بوده، در این دوره نیز علاوه بر سخنران اصلی مراسم، به عنوان مشارکت در برگزاری (به مانند دوره اول) نیز سخن گفت. آیت‌الله سبحانی سخنانش را در سه محور ارائه کرد. محور اول، هدف ارسال انبیا و مشارکت همه آنها در اهداف و همچنین سرچشمه‌های نبوت و محور دوم اشاره به دوران امام محمد باقر(ع) و جایگاه علمی و معرفی آن حضرت و محور آخر سخنان اخیر پاپ و ارائه چند پاسخ به وی را شامل می‌شد.

آیت‌الله سبحانی سخنانش را با اشاره به انتشار همه انبیا در سرچشمه‌های وحی آغاز کرد و اظهار داشت: «همه انبیا از یک چشمه زلال و مشترک بهره‌مندند و اگر اختلافی در بین باشد مربوط به روش و راه تبیین وحی الهی است. وی ادامه داد: همه انبیا در بیان عقاید دارای اشتراک هدف بوده‌اند، که همان توسعه و گسترش اصل توحیددوری از شرک است. سبحانی، انبیا را در قلمروهای مانند اخلاق،

دو حاشیه:

- در بخش ویژه هشتمین دوره کتاب سال ولایت، از جهت‌الاسلام سیده‌هاشم رسولی محلاتی به عنوان نویسنده فعال و پرتکار قدرتی به عمل آمد.
- در بخش مذکور، همچنین از بزرگ تحقیقات علمی و دینی امیرالمومنین(ع) اسفهان با مدیریت بحث‌الاسلام سیدکاظم قلی‌ایمانی، به عنوان موسسه فعال تغییر به عمل آمد.
- در مراسم کتاب سال ولایت علاوه بر تعداد زیادی از اساتید حوزه علمیه، حضرت آیت‌الله‌عظمی شیروی زنجانی، نمایندگان بیوت آیت‌عظام بحث‌الاسلام محمدی گلپایگانی، آیت‌الله خرملی، بحث‌الاسلام حسینی نوشه‌ری، آیت‌الله مسعودی خمینی، مبحث‌الاسلام‌ری‌شوری و بحث‌الاسلام و المسلمین شهرستانی حضور داشتند.
- نلامه محقق و مورخ نامدار سیدجعفر مرتضی علملی به مدت ۱۰ دقیقه به زبان عربی سخنرانی کرد. وی در نهایت تراض و فریفتی، به ویژه از دوران تحصیل خود در قم یاد کرد و اندوخته‌ها و معارف خویش را مایهون حوزه علمیه در سال‌های که در قم ساکن بوده دانست.
- سیدجعفر مرتضی علملی در سخنان خود از پایان کار تألیف کتاب «الصحیح» در روزهای سخت جنگ اخیر اسرائیل علیه لبنان و حزب‌الله سر داد و گفت که این اقدام را با دستف و مشکلات فراوان در حالی که بیشتر منابع مورد نیاز به خاطر ستارگان کتابخانه‌ها از بین رفته بوده، به انجام رسانده‌ام. علامه مرتضی علملی، در سخنان کوتاه خود همچنین با شور و شغف از پیروزی و حساسه حزب‌الله لبنان یاد کرد.
- کتابخانه ایزدشهدا غنی و کم‌نظیر علامه مرتضی علملی در همان منزل وی در جنگ اخیر اسرائیل علیه لبنان تحریب و مناسفه در این اقدام کاملاً قدیشرعی مانع و اسناد و مدارک ارزشمندی از بین رفت.
- بحث‌الاسلام محمدی گلپایگانی و احمد محمدجامعی انجام شد.
- بحث‌الاسلام حمید رسایی مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی قم به نمایندگی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم حضور داشت.

عدالت و برخی احکام، دارای اشتراک در سرچشمه‌ها و هدف برشمرده و با اشاره به اختلافات موجود بین اسم‌ها و پیدایش فرق و گروه‌ها، گفت: «هفت اصلی اختلافات بین ملل و بریتعت‌ها، فاصله‌هایی است که از پایان دوره پیامبر قلی و آمدن پیامبر جدید ایجاد می‌شود و واقع هر پیامبری که پس از پایان دوره پیامبر قلی می‌آمد، وقع‌کننده اختلافات بین گروه‌ها و فرق به‌وجود آمده بود.»

این استاد حوزه علمیه قم، از پیامبر اسلام و کتابش قرآن کریم، به عنوان آخرین فرستاده‌خدا برای از بین بردن همه اختلافات پیش آمده بین اعم و ملت‌های قبلی نام برد و تأکید کرد: «قطعاً پیامبر اکرم(ص) و کتابش قرآن، مرجع حل همه اختلاف‌های پیش آمده میان ملت‌ها، نسل‌ها و تشریح پیشین و فصل الخطاب همه است.»

مدیر موسسه امام صادق(ع) در بخش دیگر سخنانش به تشریح دوران امام محمد باقر(ع) و شرایطی که آن حضرت در آمیاق محدث علوم و معارف اسلام پرداخت اشاره کرد و افزود: «دور اول امام باقر(ع) اندیشه‌های گوناگون گسترش یافته بود و کتاب‌ها و نوشته‌های برگرفته از تفکرات علمای مسیحی و یونانی

همه گستره جغرافیای اسلام را احاطه کرده بود. وی همچنین از رونق بسیار زیاد نسل‌های همچون خوارچ ومرجنه به عنوان نمونه‌هایی از اندیشه‌های انحرافی که به ظاهر از مبانی اسلامی شکل گرفته بودند و به ترویج افکار و روش‌های کاملاً منحرف اما به ظاهر برگرفته از اسلام، می‌پرداختند، به‌عنوان خصوصیت دیگر دوران امام باقر(ع) یاد کرد.

آیت‌الله سبحانی امام باقر(ع) را احیاگر مجدد علوم و معارف اسلام محمدی و ناب خواند و از مناظره‌های امام(ع) با برخی از دانشمندان مذاهب دیگران نیز به‌عنوان بخشی دیگر از این تلاش بی‌ظفر و ساقی‌مف به‌عنوان احیای مجدد علوم و معارف اسلامی نام برد.

استاد حوزه علمیه قم و نویسنده ده‌ها اثر تحقیقی در تاریخ و سیره پیامبر و اهل بیت(ع) ام بخش پایانی سخنان خود، اظهارات امیر پاپ بنیادگت شازدهم را مورد اشاره قرار داد و سخنان وی مستی و وجود خشونت در اسلام و عدم دعوت به عقل در این دین بزرگ را نالنی از درد نامحیی وی خواند و از پیام خواست تا بیش از هرگونه اظهارنظر این چنینی به منابع و اسناد و کتاب‌های مراجعه کند که بسیاری از آنها طرح و لغت‌های دین بین اسلام و شخصیت و سیره عملی رسول گرامی اسلام پرداختند.

برگزیدگان هشتمین دور

هشتمین دوره کتاب سال خوزه برخلاف دوره قبل که برگزیدگان بیشتر داشت، اسماال تنها یک برگزیده داشت که اثر تحقیقی و ماندگار علامه محقق سیدجعفر مرتضی علملی از کشور لبنان نام‌الصحیح می‌رسد.تالی اولی(ع) است. در این بخش در سال گذشته هشت اثر برگزیده شده بود.

آثار شتویقی این دوره عبارت بودند از: «تذکرهالخواص من الاماآذکره خصائص الامنه (ص)» تحقیق حسین نقی‌زاده.

«کشف الغمغ فی معرفه‌الامامه علیهم السلام»، تحقیق علی‌فاصلی و حجت‌الاسلام آیت‌الله «امام‌های علمای اسلام، جامه‌دار دانش» تألیف احمد تارمی. «فک و اوعالی الوالحاظ الشیعی فی الکتاب والنسب والتاریخ و الادب» تألیف محمدمحمدباقر جلالی حبیبی. «درجه استیابایی صحیفه سجاده» توسط محمدمحمدباقر استیتر. از چهار زندگانه امام‌ها(ع) (لوی) کودک و نوجوان) تألیف شکیو، قاسم‌نیا.

معرفی‌الصحیح

کتاب «الصحیح من سیرتالی اولی(ع)» تألیف علامه سیدجعفر مرتضی علملی از اندیشمندان معاصر لبنان است که در سوره‌های علمیه مختلف اثرش قم تحصیل کرده‌است. این کتاب که تاکنون دربارهٔ جلد آن منتشر شده، به گفته مترجم فارسی کتاب اصحابا به ۱۶ جلد و باه برخی شده‌ها، به ۳۰ جلد خواهد رسید. این مجموعه حاصل ۳۰۰ مطالعات و تحقیقات فارسی نیز برگزبان شده است. این کار توسط دکتر محمدسپهری در دو جلد انجام شده است.

سپهری علت عدم ترجمه همه کتاب‌ها را عدم مساعد و کم‌رکورت‌های مختلف یک‌جمله‌دومی که مؤلف است و روش تخصصی و ترجمه آثار آیینی راهگشای مستفان و پژوهشگران است و شاید بخش عمده‌ای از هدف آنها را تبیین می‌کند. وی در ترویج روش خود می‌گوید: «ابتداء بخش‌های مهم انتخاب و مطالب تکراری حذف شد. آنگاه مطالب انتخاب شده و هر ایفقه حذف شد. در این کار مسائل اسلامی و دیدگاه‌های مؤلف به هیچ روی حذف نشد. است. در مواردی که لازم به نظر می‌رسد نیز به ارجاع نشاء تا تفصیل مطلب در آنجایی‌گیری شود.» «تلاش و ترجمه و ترمیمی کتاب «الصحیح» به فارسی با نام «سیرت جاویده» و حجم ۱۰۰ صفحه به وسیله نشرات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی چاپ شده و هم‌اکنون به چاپ مرسیده است.

زندگی‌نامه

مهدی‌الاسمی

آثار مکتوب در فنون و فنون در گستره تمدن بزرگ اسلامی، **آئقدر فراوان** است که کم و کثیف آن را نمی‌توان به سادگی ناپایده گرفت. بی‌دقتی و کم‌توجهی نویسندهگان فرهنگ آثار جهانی در معرفی بایسته آثار حوزه فرهنگ و تمدن اسلامی، مترجمان این فرهنگ را در کشورهایمان بر آن داشته‌است تا در نگارارش اثری درخور و دقیق در معرفی آثار ایرانی و اسلامی کمر همت نبندند تا سهم و قدر تلاش مسلمانان به ویژه ایرانیان در پیشرفت علمی و فرهنگی بشر بیش از پیش آشکار شود. در باب چند و چون نگارش این فرهنگ با پرسوست آن سیدعلی آل داوود به گفت‌وگو نشستم که حاصل آن در پی می‌آید.

سیدعلی آل داوود، فرهنگ‌نویس در گفت‌وگو با کتاب‌هفته

فرهنگ آثار ایرانی- اسلامی از راه می‌رسد

فرهنگ آثار ایرانی -اسلامی از کجا شروع شد؟

پس از ترجمه فرهنگ آثار- که از دایرةالمعارف کاتبشناسی فرانسوی، که به پیشنهاد استاد سمیعی و استادیسیدحسین‌فرزشتارات سروش به‌انجام رسید- متوجه شدم که مطالب و مدخل‌های مربوط به حوزه جهان اسلام و به ویژه کشور ایران، نسبت به کتاب بزرگ فرانسوی، بسیار محدود و ناچیز است. در نتیجه تصمیم گرفتم که در مطالب مختصر آن کتاب‌ها حذف و کتابی باثقی در این زمینه نوشته شود.

چه ضرورتی سبب شد به فکر تهیه این اثر باشید؟
در ایران دایرةالمعارف‌های زیادی در حال نگارش و تدوین است که برخی جلدهای آن نیز نوشته شده، ولی متأسفانه هیچ یک از آنها دایرةالمعارف کاتبشناسی نیست، در حالی که وجود چنین دایرةالمعارفی بیش از هر اثر دیگری مورد نیاز است چرا که همه طبقات و همه قشرهای جامعه به آن نیاز دارند. متلا هر کس که می‌خواهد «اسطر از کتاب‌های جمهوری مثل تاریخ طبری، گلستان سعدی و شاهنامه، داشته باشد به این معنا که هر یک از این کتاب‌ها حاوی چیست،غیر از متخصصان این رشته‌ها، افراد دیگر جامعه باید به کتاب‌های مختلف و مقدمه این کتاب‌ها مراجعه کنند تا اطلاعاتی دراین باره به دست آورند. در نتیجه ما به یک فرهنگ‌نامه، یک دایرةالمعارف یا کتابی حاوی معرفی انتقادی و دقیق کتاب‌های تألیف شده توسط دانشمندان ایرانی و دانشمندان حوزه جهان اسلام نیاز داشتیم. البته در حال حاضر دایرةالمعارف‌هایی در بازار وجود دارد ولی نقدی روی آنها صورت نگرفته و این اولین بار است که یک دانشنامه یا یک فرهنگ راجع به کتاب‌های باثقی دانشمندان جهان اسلام و ایران و کتاب‌هایی که خارجی‌ها در این حوزه نوشته‌اند، تألیف می‌شود.

در این دانشنامه یا چه هدفی کار کرده‌اید؟

هدف این بود که دانشنامه یا فرهنگ‌نامه کاتبشناسی مفصل و متقنی تنظیم، چاپ و ارائه شود که عموم طبقات جامعه- اعم از متخصصان گرفته تا محصلان و دانشجویان و همچنین افراد عامی و عموم جامعه- بتوانند از آن استفاده کنند.

بنابراین، هدف، برآوردن یک نیاز و از بین بردن یک خلأ بود که تاکنون در جامعه ایران وجود داشت و متأسفانه نه قبل از انقلاب و نه در دوران بعد از انقلاب به این موضوع توجه نشده بود.

چه شباهتی غیر از تشابه اسمی، میان فرهنگ آثار یا فرهنگ آثار ایرانی - اسلامی، وجود دارد، خواه از نظر ساختار، خواه از نظر محتوا یا تکرار مدخل؟
ما مطلقاً تکرار نداریم. در فرهنگ آثار از قرآن کریم گرفته تا کتاب‌هایی مثل گلستان و شاهنامه مقلاتی هست، یعنی راجع به کتاب‌های خیلی مشهور جهان اسلام و ایران کاتبشناسی وجود دارد، اما برای اینکه تعامل یا تکرار بیش نیاید، آنها را از فرهنگ آثار ترجمه حذف و در اینجا از نوشته‌ایم که همه جنبه باثقی دارند، بنابر این، آن فرهنگ آثار تماماً ترجمه‌ای از نویسندگان فرانسه و دیگر کشورهاست، اما تمام مقالات دایرةالمعارف فرهنگ آثار ایرانی - اسلامی، باثقی و از آثار نویسندگان و محققان امروز ایران است.

در ایران کدام اثر مشابه این اثر را می‌توان سراغ

آثار مکتوب در فنون و فنون در گستره تمدن بزرگ اسلامی، **آئقدر فراوان** است که کم و کثیف آن را نمی‌توان به سادگی ناپایده گرفت. بی‌دقتی و کم‌توجهی نویسندهگان فرهنگ آثار جهانی در معرفی بایسته آثار حوزه فرهنگ و تمدن اسلامی، مترجمان این فرهنگ را در کشورهایمان بر آن داشته‌است تا در نگارارش اثری درخور و دقیق در معرفی آثار ایرانی و اسلامی کمر همت نبندند تا سهم و قدر تلاش مسلمانان به ویژه ایرانیان در پیشرفت علمی و فرهنگی بشر بیش از پیش آشکار شود. در باب چند و چون نگارش این

سیدعلی آل داوود، فرهنگ‌نویس در گفت‌وگو با کتاب‌هفته

بلا، علشان این است که کسی که به کتاب دایرةالمعارف رجوع می‌کند، نمی‌خواهد مقاله را بخواند بلکه می‌خواهد بداند آیا به کار او می‌آید یا نه. مثلاً می‌خواهد بداند که آیا این کتاب در زمینه موسیقی است یا نه! اگر در زمینه موسیقی است، چون او کتاب موسیقی می‌خواهد بنابر این از همان سطر اول باید نیاز و سلیقه او پاسخ داده شود. در سطر دوم و سوم و سطرهای بعد، یک شرح حال مختصر از نویسنده آمده که مثلاً تولد و وفاتش در چه قطع و در چه فرنی بوده که البته به همین مقدار

در فرهنگ آثار از قرآن

کریم گرفته تا

کتاب‌هایی مثل

گلستان و شاهنامه

مقلاتی هست، یعنی

راجع به کتاب‌های

خیلی مشهور جهان

اسلام و ایران

کاتبشناسی وجود دارد

خطی است که تألیف استاد حسین مزروی یا دیگران است که یک نوع کاتبشناسی بوده ولی آن هم آئقدر تخصصی است که نتهمی تواند در زمینه تصحیح متون و کارهای دقیق مورد مراجعه قرار گیرد و خواننده عادی نمی‌تواند چندان بهره‌ای از آن برد.

این دانشنامه چه حوزه‌هایی را در بر می‌گیرد؟

تمام حوزه‌های دانش‌های مختلف از فقه و کلام و حدیث و تفسیر قرآن گرفته تا تاریخ و جغرافیا و هنر و ادبیات و ادبیات نو و تمامی علوم‌ی که به نحوی با ایران و اسلام مرتبط بوده را دربرمی‌گیرد و تقریباً چیزی قوت نشده است.

لطفاً در مورد ساختار و متن هر مقاله توضیح بفرمایید که در زیر هر مدخل به چه ترتیب کار می‌شود؟

وقتی نویسندهگان متعدده، بالطبع هر یک سبکی خاص دارند؛ اما ما در ویرایش و سفارش مقاله به نویسنده، معمولاً شیوه‌ای کلی را رعایت می‌کنیم، براساس این شیوه، در سطر اول هر مقاله تعریفی کلی از آن کتاب داده می‌شود، مثلاً، «این کتاب اثری است در زمینه دانش… و بعد، حدود جایگاهش تعیین می‌شود مثلاً کتاب برجسته‌ای است یا کتابی معمولی و یا…»

سعی شده نویسنده‌ای که کتاب را می‌نویسد یا ویراستار آن، حدود جایگاه و ارزش کتاب و اینکه در چه حوزه‌ای قرار دارد را بنویسند.

یعنی در سطر اول، اثر و ارزش گذاری می‌کنید؟

هم داده می‌شود تا مخاطب بداند که این اثر به زبان فرانسه، انگلیسی، آلمانی یا عربی ترجمه شده و مترجم آن کیست و در کدام کشور به چاپ رسیده است.

حدود کار در هر مقاله به چه میزان است؟

مقالات به چهار دسته تقسیم می‌شوند. یک دسته بیرون از کادر هستند مثلاً قرآن یا شاهنامه که به دلیل اهمیتشان، به نویسنده اختیار داده شده که با تفصیل بیشتر به معرفی اثر بپردازد و همه ابواب آن ذکر شود که البته تعداد این مقالات زیاد نیست.

مقالات درجه یک را حدود ۹۸ یا ۱۰ صفحه دستنویس سفارش دادیم که در چاپ، ممکن است به یک صفحه، یا یک صفحه و نیم یا دو صفحه برسد. مقاله‌های درجه دو و درجه سه در حدود پنج * شش صفحه است و درگاه‌ترین مقاله دو یا سه صفحه دستنویس است.

چند تقری روی این اثر کار کرده‌اند؟

با نویسندگان متعددی کار شده و سعی ما این بوده که در هر حوزه با نویسندگان متخصص کار کنیم، یعنی نویسندگانی که در آن حوزه، تخصص شده هستند و کتاب را خوب می‌شناسند. نویسندگان هم خیلی زحمت کشیدند، وقت گذاشتند و توجه به گرفتاری‌هایی که داشتند مقاله را در کم‌ترین زمان نوشتند.

اگر ممکن است اسمی از نویسندگان را ذکر کنید.

در زمینه ایران باستان مرحوم دکتر تقضلی برای ما مقاله نوشته‌اند. در زمینه تاریخ افراد متعددی مثل مرحوم دکترزریاب و دکتر سجادی، در فقه و کلام همین‌طور، در عرفان، آقای دکتر پورچراغی، در ایران باستان آقای رضایی، در تاریخ اسلام، آقای سجادی، آقای بهرامیان و همین‌طور آقای سحگر بهرامی.

از سازمان، تشکیلات، سامانه‌ی و گروهی کار بفرمایید که کاری با این رست، چطور به انجام خواهد رسید؟

این کار، تشکیلاتی مختصر دارد. یک نفر کارمند در انتشارات سروش مسئول تحویل مقاله است و بقیه کارها نظیر پیدا کردن نویسنده، سفارش مقاله، بررسی مقدماتی، ویرایش مقدماتی، اصلاح اولیه و عودت به مولف از امن انجام می‌دهم. پس از آن بازنگاری، مقاله یا مقاله‌هایی که آمده‌اند، تحویل استاد سمیعی می‌شود تا ویرایش نهایی را انجام دهند. بعد هم برای حروفچینی می‌رود. به این ترتیب این کار تقریباً با حداقل پرسنل انجام می‌شود.

چه مرحله‌ای است و چه زمانی روانه بازار می‌شود؟

طراحی و نگارش مقاله از نیمه سال ۱۳۷۳ شروع شد. جلد اول دو -سه سالی است که آماده شده ولی کار ویرایش و کارهای حروفچینی و صفحه‌آرایی آن قدری طول کشید که فکر می‌کنم جلد اول تا دو ماه دیگر به بازار برسد. این جلد حاوی حروف «الف» و «ب» است که حدود ۲۰۰ صفحه سه سونی با حروف زیست است و ممکن است حرف «پ» هم به آن اضافه شود تا به ۲۵۰ صفحه برسد. یعنی از جلد سوم تألیف شده و حدود یک سوم مقاله‌های جلد چهارم رسیده است.

در چه قطع؟

همان قطع فرهنگ آثار؛ رحلی کوچک.

کار را تاشر به شما سفارش داد یا پیشنهاد و طرح از شما بود؟

طرح انتشارات سروش بود. طراحان اول آن آقایان سمیعی و کامران فانی، استاد ابوالحسن نجفی و دکتر سیدحسین بودند که من هم با فاصله کمی برای بررسی مباحث آدمم و در حال حاضر مجری اصلی طرح آقای سمیعی و من هستم.

در چند جلد منتشر می‌شود؟

درست مثل فرهنگ آثار جهانی، در شش جلد منتشر می‌شود. البته از نظر صفحه ممکن است متفاوت باشد زیرا حروف لاتین با حروف فارسی فرق دارد.

محمد حسین لطفی زاده

مرتضی امیری اسفندقه از کتاب خود درباره ادبیات رمضان می گوید

شعر های تر از دهان های تشنه

آقای امیری، لطفی پیش از هر چیز راجع به کتاب «این شرح شرحه شرحه» و انگیزه نوشتن آن توضیح بفرمایید.

کتاب «این شرح شرحه شرحه» با موضوع تجلی و بررسی اجزای رمضان در ادوار شعر فارسی نوشته شده است. در واقع ایده اصلی این کتاب توسط روحانی ارجمند، حاج شیخ محمدباقر ساعدی خراسانی به من داده شد که می توان گفت در اصل تکلیفی بود که ایشان بر گردن من گذاشت که بعدها با اشتیاق آن را پی گرفتف و به صورت کتابی درآمد که ملاحظه می کنید.

کسی درباره خود کتاب توضیح بفرماید و اینکه از چه بخش های تشکیل شده است.

این کتاب با یک مقدمه آغاز می شود و سپس به اختصاصیات هر سبک پرداخته ام. پس از آن از هر سبک، شاعران مطرح آن را معرفی و موضوع رمضان در شعر برخی از آنها را مورد بحث قرار دادم.

راجع به چه شاعرانی در این کتاب صحبت شده؟ در سبک خراسانی در نیمه نخست به فرسی سبستانی، منوچهر دامغانی، امیرمزی و در نیمه

دوم به شاعرانی چون ناصر خسرو قبادیانی و انوری پرداخته ام. یک فصل مجزای برای خیام با نام «خیام» فیلسوفی شاعر» در نظر گرفته ام.

قبل از پرداختن به سبک عراقی، در بخش عرفان، سنایی و عطار جداگانه مورد بررسی قرار گرفته اند. یکی از مفصل ترین بخش ها مربوط به مولوی است. در سبک عراقی از شاعرانی چون سعدی شیرازی، سیف فرغانی، حافظ شیرازی، خواجوی کرمانی، سراج سگری و همام تیریزی سخن به میان آمده و در سبک هندی به صاحب تیریزی پرداخته شده است. در بخش آخر در سبک بازگشت ادبی، مجمر اسفغانی و سروش اسفغانی مورد بررسی قرار گرفته اند.

چنان که گفته اید، بخش عظیمی از کتاب را به مولوی اختصاص داده اید، چرا؟

مولوی جدا از اینکه یکی از شاعران برجسته فارسی زبان است او را به عنوان بزرگترین رمضان ستای تاریخ ادب پارسی می توان معرفی کرد. مولوی هم در ورود ماه مبارک، شیفه و شفاف شعر دارد و هم در وداع با آن شعرهای بسیار گرانمایه ای سروده است.

ادبیات

مولوی هم در سلام و هم در وداع به نکات مخفی و در درق اسرار نهان رمضان توجه دارد به نحوی که می توان گفت مولوی نیمای ادبیات سناییش رمضان است؛ هم در کلام نوست و هم درک ولایی از آن دارد.

سعدی در این میان چه جایگاهی دارد؟
توجه سعدی شیرازی به رمضان با رویکرد به مسائل سیاسی و اجتماعی عصر خودش است به این معنی که با آن نگاه عرفانی محضی که می شناسیم نخواست به پدیده رمضان نگاه کند. او رمضان را از زاویه دید اجتماعی خویش نگریسته است.

از دید سعدی، روزه قبول روزه ای است که حاصل آن روزه به مستندان، فقیران و نهیستان متوجه باشد.

در بررسی حافظ به چه نکاتی پرداخته اید؟
دلایل زیادی وجود دارد که حافظ یک رمضان ستا است. در واقع گله ای که او می کند از زهد فروشان گرانجان است. حافظ سحر خیز است. بیشتر شعرهای ناب حافظ در سحر سروده شده و نقطه عطف ماه رمضان نیز سحر است. کسی که اینقدر سحر خیز است، نمی تواند رمضان ستا نباشد.

در نوشتن این کتاب بیشتر بر جنبه ای ادبی تاکید داشتید یا موضوعات دینی؟

چون من یک معلم ساده ادبیات هستم کارم در این کتاب بیشتر پژوهش در حوزه ادبیات بوده تا کشف مسائل مذهبی. در این پژوهش خواسته ام

وی همچنین با بیان اینکه نوستنگان ما کمتر بومی کار می کنند می افزاید: این مساله باعث می شود تا در یک دوره «اکارویز دگی» به وجود نیاید و همه سعی می کنند به تقلید از کارویز نوست. در حال حاضر نگاه های شرقی کمتر در آثار داستان نویسان ایرانی دیده می شود و داستان های غربی فارسی که بسیاری از آنها رونوشتی از داستان های کوتاه همدی هستند.

اما آنچه پیش از هر چیز در بحث از آثار ادبی به آن توجه می شود، مقوله مخاطب است. داستان کوتاه نیز به عنوان یک ژانر ادبی نیاز به مخاطب دارد.

داوود فقراژادگان نویسنده، با بیان اینکه داستان کوتاه تکنیکی است معتمد است این ژانر نیاز به مخاطبان خاصی دارد که آن را بفهمند.

وی می گوید: «در حال حاضر به نظر می رسد استقبال خوبی از داستان کوتاه می شود و بعضی از آنها بارها به تجدید چاپ رسیده اند. این حال به جهت تکنیکی بودن و زبان فنی این نوع داستان ها خواننده نیاز به درک زیبایی شناختی دارد و به نوعی مخاطب باید خودش را تربیت کند»

وی معتمد است که هنوز در ایران زمان خواننده دارد و داستان کوتاه نیز ژانر معیارهای عامه پسندانه را رعایت کرده باشد در جذب مخاطب موفق می شود.

اما در مقابل احمد دهقان عقیده دارد که اقبال عمومی نسبت به داستان کوتاه نایبندگانه نیست و اگر داستانی مقسوم خوب و پرورش مناسب داشته باشد قطعاً مخاطبان خود را خواهد داشت.

وی می گوید: «در حال حاضر شمارگان کتابهای مأمختص است و در مقایسه با آثار کهنه رمانها به قدر آن کمشود. اما صاحب که تیراژ بالا دارند، تیراژ مناسبی دارند. با این تیراژ مشخص نیز معلوم می شود که داستان کوتاه با اقبال مواجه شده و بحث هلی که در مورد کتاب های جدید می شود، نشان دهنده همین وضعیت است».

معتمد نیز حال حاضر را دوران رونق داستان کوتاه می داند و معتمد است. «باید معیار موفقیت کتاب را مخاطب عام کتاب بنامیم چرا که ژانری مثل داستان کوتاه دارای مخاطبان خاصی است که بیکس آن هستند».

وی می همانند دهقان بر این باور است که در حال حاضر داستان کوتاه نسبت به داستان رمان وضعیت بهتری دارد و استقبال خوبی از آن می شود.

داستانی سینا پتی اسدی

«داستان کوتاه» چگونه روزهایی را می گذراند؟ داستان کوتاه

یک سر و گردن بالاتر از رمان

نیز آثار خوبی در قالب داستان کوتاه یافت می شود.» دستخیز با مقایسه داستان کوتاه معاصر و گذشته اضافه می کند، «داستان های قدیمی تر بیشتر دارای فضایی روستایی بودند و با مسائل لیل و روستا سروکار داشتند اما امروزه در داستان ها توجه زیادی به مسائل شهری شده، به طوری که مخاطبان بیشتر با آنها ارتباط برقرار می کنند و حتی به نظر من در دهه ۷۰ و ۸۰ نوستنه های موفقی داریم که از زمان های فارسی نیز یک سر و گردن بالاتر می آیند.»

احمد دهقان نیز معتمد است از آن جایی که نسبت داستان نویسی در ایران به طور حرفه ای جا افتاده، در حال حاضر داستان های خوبی داریم که می توان آنها را با آثار روز دنیا مقایسه کرد.

وی می گوید: «در گذشته و در زمینه داستان کوتاه، آثار زیادی در دست نبود، با این حال نسل های بعدی همین پدیده را تکثیر را جدی گرفتند و در این زمینه به صورت حرفه ای عمل کردند. در حال حاضر حجم زیادی از داستان های کوتاه منتشر می شود، در واقع به جایی رسیده ایم که حتی ناشرانی که تا یکی دو دهه قبل علاقه ای به چاپ داستان کوتاه نداشتند، به این سمت گرایش پیدا کرده اند.»

احمد دهقان در ادامه با مقایسه وضعیت داستان کوتاه ایران و جهان، مشکل اصلی را اختلاف فاز حوزه ادبیات ایران با دنیای خارج از خود بیان می کند و می گوید: «ما هم از لحاظ محتوا و هم از لحاظ سبک و فرم همواره فیرتر از دیگران شروع می کنیم و پیش می روییم و این اختلاف فاز باعث می شود که همیشه بعد از یکی دو دهه موج های جهانی به ما برسد.»

گفت و گو

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

ایرموهنگ انوری

داخل زمین در جهت عمکش مسیر قنات، این پل‌ها را تا مسجد امام‌ام می‌دهاند که به مسیر قنات برسد، ممکن است عمق یک پایاب در داخل زمین به ۱۰ تا ۱۵ متر برسد، وقتی پل‌ها به سطح آب قنات رسید، اقلی را تمییز می‌کردند، ابعاد این اتاق‌ها از ۲×۳ متر تا ۱۵×۲۰ متر متفاوت است، این پایاب‌ها با توجه به هوای فوق‌العاده گرم کویر مرزاد استفاده فراوان داشته از جمله مردم به آنجا می‌رفتند و خود را از گرما مصون می‌داشتند و یا زمیاری با آب قنات به شست‌وشوی لباس می‌پرداختند. بسیاری از این پایاب‌ها هنوز هم وجود دارند و مورد استفاده قرار می‌گیرند، برخی از آنها عمومی بود و در معابر ایجاد می‌شد، برخی نیز توسط ثروتمندان ساخته و به شکل خصوصی استفاده می‌شد. من یک مورد از این پایاب‌های خصوصی را در منزل شخصی خود در ارضستان از نزدیک دیدم.

با این حال کتاب شما فقط به نظام سنتی آبیاری محدود نمی‌شود، بلکه جغرافیای تاریخی مناطق مورد بررسی را نیز شامل شده و یا به توضیح معماری محلی و برخی از آثار مانند یادگیرها پرداخته‌اید، همچنین مشاغل فراوانی را که در این نواحی وجود دارند معرفی کرده‌اید. از تمام این موارد گذشته شما توضیح مفصلی راجع به تقویم‌های جلالی، یزدگردی و... در کتابتان به دست داده‌اید. بنابراین در مجموع می‌توان گفت که شما مانند آثارهای دیگران اثری جامع و کامل تالیف کرده‌اید.

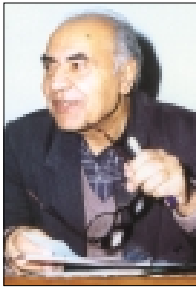
تعمّاً در این فرصت نمی‌شود تمام آنچه در کتاب آمده را توضیح داد، اما به‌طور خلاصه باید بگویم وقتی شما درباره نظام آبیاری در ناین مشغول به تحقیق هستید، محصور خواهید شد به دفترچه‌های آبیاری این منطقه مراجعه کنید، این دفترچه‌ها به آذینانه مشهور هستند و آکنده هستند از مسائل تقویمی، مانند تقویم‌های جلالی، شمسی و... در مطالعه این تقویم‌ها توجه ویژه می‌کنیم که اشکالاتی بر آنها وارد است و در برخی از ایام سال دچار اشتباه هستند، من برای این که اشتباه آنها را مشخص کنم و دیگری به علت نرازی که خواننده در برخورد با این تقویم‌ها و درک آنها داشت، تفصیلی درباره تقویم‌های مذکور در کتاب دادم. س‌آده تر بگویم بدون توجیه تقویم‌های رسمی، تقویم محلی قلیل شناخته شدن نبود، برای خواندن تقویم‌های محلی که در آن از خط تقویم استفاده می‌کردند من مجبور شدم توضیحاتی نیز راجع به سیاق بنهم.

نام کتاب «نظام آبیاری سنتی در ناین» است، اما نواحی وسیع‌تری را در کتاب مورد بررسی قرار داده‌اید چرا؟

به همین طرز است، علت این موضوع این است که وقتی قرار بود راجع به قناتی که در ناین مورد استفاده است تحقیق کنم به اجبار می‌بایست سایر قنات و مظهر آن را بررسی می‌کردم، بسیاری از این قنات‌ها از نقطه‌ای بسیار دورتر به ناین آورده می‌شدند، یعنی بوده‌م من مجبور بودم مناطق پیش‌گفته را نیز در تحقیقات لحاظ کنم. به علاوه اینکه محور مطالعات من به علت ویژگی‌های شگفت‌انگیز آن به‌طور کلی مناطق کویری است و این‌رو برای به دست دادن تحقیقی کامل می‌بایست مناطقی وسیع‌تر از ناین را مورد بررسی قرار

می‌دادم.
در صحبت خود به ویژگی‌های شگفت‌انگیز کویرهای ایران اشاره کرده‌ید، ممکن است در مورد آن توضیح دهید.

نیز شاید مردم کویر ایران به آب باعث شد تا آنان

ساخت‌کوشی فراوان قنات‌ ابداع کنند. بنابراین فکر ایجاد قنات برای نخستین بار به ذهن اهالی کویر ایران رسیده است، در خوبی‌ه ضرب‌الثلثی است که مادرها به بچه‌هایشان یاد می‌دهند که وقتی کسی دارد آب شیرین می‌خورد و قطره‌ای آب از دهان و باطرفش به زمین می‌چکد معادل یک قطره یک روز در جهنم خواهد سوخت، این ضرب‌الثلث ساده نشان‌دهنده عمق ارزش آب در کویرهای ایران است. من در هر یک از مناطق کویری ایران گفتنی ویژه‌ای دیدم که به نوعی باقنات مربوط می‌شده به عنوان مثال در ارآک قناتی هست به نام قنات ابراهیم آباد که شکل گله‌قندی یا مخروطی ساخته شده است، یعنی دهانه آن تنگ و حدود یک متر است و هر چه به سمت پایین می‌رود گسترده‌تر می‌شود تا در گتفه به ۱۰ متر می‌رسد، تمام مردم درباره قنات شگفت‌انگیز شده و از میان سنگ‌ها آب به قعر قنات می‌ریزد که در نهایت مقدار آب زیادی می‌شود. در هفتادسال گذشته فقط دو نفر حراجت کرده‌اند به داخل قنات برنوند چون جای در رفتن کم وجود ندارد و هر کس وارد آن شود نمی‌تواند از چرخیدن خود در داخل دهانه قنات جلوگیری کند.

وقتی شما درباره نظام آبیاری در ناین مشغول به تحقیق هستید، مجبور خواهید شد به دفترچه‌های آبیاری این منطقه مراجعه کنید این دفترچه‌ها به «آذینانه مشهور هستند و آکنده هستند از مسائل تقویمی مانند تقویم‌های جلالی شمسی و...»

زیادتی می‌شود. در هفتادسال گذشته فقط دو نفر حراجت کرده‌اند به داخل قنات برنوند چون جای در رفتن کم وجود ندارد و هر کس وارد آن شود نمی‌تواند از چرخیدن خود در داخل دهانه قنات جلوگیری کند.

من از طریق سنگی که در کنار قنات وجود داشته، محاسبه کردم که عمر این قنات به هزار و صد سال پیش بازمی‌گردد، من این قنات را بهترین قنات نام نهادم. یکی دیگر از شگفتی‌های که در قنات‌های کویرهای ایران دیدم قنات مویز در دو طبقه معروف به قنات دو طبقه است. آب در این قنات در دو طبقه مدفون به این گونه است که رویی به زیری در حرکت است و این به خاطر سوراخ‌های فایردواری است که در آن تعبیه شده است. عمر دقیق این قنات مشخص نیست، اما می‌دانیم که خواص نظام‌الفلک نزدیک به هزار سال پیش قولیاتی راجع به آن ذکر کرده است. از این

جواد صفی‌زاده در میان اهل جغرافیای مشهورتر از آن است که نیاز به معرفی داشته باشد. حدود دو سال پیش (۱۰ خرداد ۱۳۸۳) اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان ری براسم بنوکداشت وی را به پاس ۵۰سال پریش و پژوهش پرگزارد کرد که خود نشان از تحقیقات و تلاش‌های صوفی‌انوار دارد. س‌د زرمزمینی قنات ووزروا-سیمه اصفهان، جهان‌نامه، اطلس ایلات کهگیلویه، مبانی جغرافی انسانی و... برخی از کتاب‌های صفی‌زاده هستند که فهرست کردن تمامی آثار ایشان مسطوری پیش از این می‌طلبید.

سال‌ها پیش وی کنای دربار «بته»نگاشت که می‌تردید فصلی نوین را در مطالعات جغرافیای یوس ایران رقم زده، اکنون نیز کتاب نظام آبیاری سنتی در ناین در نوع خود حاوی اطلاعات بسیار ذی‌نقصی است. این کتاب که بهانه گفت‌وگو با صفی‌زاده است توسط شرکت سهامی آب منطقه‌ای اصفهان و چهارمجال و پنجخاری یک هفته‌ای است که وارد بازار نشر کتاب شده است.

گفت و گو با دکتر جواد صفی‌نژاد درباره کتاب نظام‌های آبیاری در ناین

آبنامه‌ها راز قنات‌ها را فاش می‌کنند

شگفتی‌ها که من نام آن را شگفتی‌های قنات در ایران می‌نامم فراوان است. سخن‌ها است توضیحی راجع به مشاغل کویر چه؟

من در کتاب نیز راجع به مشاغل مربوط به نظام آبیاری توضیحات مفصلی داده‌ام. بنهر است راجع به سلسله مراتب و با گروه‌های کاری ضمن‌ها توضیح بدهم. نامصوری‌م‌کنیم که وقتی صحبت از مضمی‌های شونده مشغول به یک کار یعنی کندن زمین هستند، درحالی که اصلاین طرونیست، این طبقه‌بندی صفتی عبارت است از گل‌کش، گل‌گیر، چرخ‌کش، کلنگ‌دار که هر یک به نوعی یک رده محسوب می‌شوند و هر چقدر پیشرفت کرده و رده آنها بالاتر بیاید حقوقشان نیز به همان نسبت افزایش می‌یابد. آخرین مرحله آنها همان طور که گفتم کلنگ‌دار یا سرمنفی است.

بد نیست اضافه کنم که اردستان از سیزده محله تشکیل شده که هر یک از مشاغل در محلی زندگی می‌کنند. مثل محله قصاب‌ها، محله بازاری‌ها و... یکی از این محله‌ها متعلق به معنی هاست و به همین نام هم معروف است. در قدیم جدا جدا خانوار معنی در این محله زندگی می‌کردند که در حال حاضر شده دو تا سه خانوار معنی بیشتر در محله معنی‌های اردستان زندگی نمی‌کنند.

وضعیت قنات‌های ایران را در حال حاضر چگونه ارزیابی می‌کنید.

تا زمان دولت مصدق قنات‌های کویر ایران از چاه عمیق نبود و شیوه آبیاری فقط به استفاده از قنات محدود می‌شد. باسختک مصدق سلسل سرپایه‌های خارجی به ایران سرازید شد، وارد شد تکنیک چاه عمیق و استفاده از موتور برای بالا آوردن آب از این ناین در ایران باب شد. طبق آمار در سال ۱۳۳۲ تعداد قنات‌های فعال ایران ۲۸ هزار حلقه بوده، بعد از این تاریخ بود که کمپانی‌های متعدد خارجی با تبلیغات فراوان شروع به فروشی قنات‌ها در ایران بود، پس از اصلاحات ارضی در سال ۱۳۳۲ تصفیه موتورهای آب پروری موتور قنات‌ها واقعاً قنات‌های ایران در معرض خشکی و نابودی کامل قرار گرفت. آمار آرسمی سال ۱۳۳۲ نشان می‌دهد که قنات‌های ایران به ۱۶ هزار حلقه رسیده‌اند و این شخص می‌کرده طی ده سال چه بر سر قنات‌های ایران رفته بود. تجزیه قنات‌ها باعث آسان شدن کشف‌آوری در ایران شدند، خود حصاب کرده بودم که معقران با آن سال‌ها ۶۰ هزار موتور آب در ایران تروشی رفته است، در محاسبه‌ای که میزان آب استحصال‌شده توسط این موتورها را مشخص کرده بودم، معلوم شد که آب قنات‌های ایران قلی از ۱۳۳۲ تا حجم آب استحصال‌شده توسط موتورها بیشتر است. با اهمیت آب قنات‌های ایران کافی است بدانیم که تعداد ۲۰۰ هزار عدد از قنات‌های ایران در هر سال چه اندازه آب می‌دهد، سرجیع می‌توان گفت که حجم آب قنات‌های ایران برابر است با ۱۰ رودخانه ایران مانند زاینده‌رود، کرخ، چالوس و... از طرف دیگر مقدار آب کارون معادل است مقدار آب قنات‌های ایران.

خوشبختانه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و با همت جهاد سازندگی، احیای نگهداری قنات‌ها وارد توجه قرار گرفت، از ابتدای انقلاب تا سال ۱۳۸۰ تعداد ۱۶ هزار قنات در ایران مورد مرمت قرار گرفته و در حال حاضر تعداد قنات‌های ایران همان ۳۰ هزار حلقه قیل سال ۱۳۳۲ است. اینکه امروز کشور ما ۱۲ میلیون تن در سال گندم تولید می‌کند، به‌خاطر وجود همین قنات‌های ایران است.

کتاب و زندگی

سایر محمدی

«چراغانی بی دلیل» جدیدترین مجموعه شعر حمیدرضا شکارسری شاعر ادبیات دفاع مقدس است که به تازگی چاپ و منتشر شده است. حمیدرضا شکارسری متولد ۱۳۳۵ تهران است و از پدر و مادری شمالی. مقالات و نقد و بررسی‌های فراوانی در زمینه ادبیات انقلاب و دفاع مقدس در نشریات کشور چاپ کرده است. ضمن اینکه در حوزه شعر چهره فعالی است در زمینه نقدنویسی هم دو کتاب تاکنون منتشر کرده که «حماسه کلمات» در سال ۷۹ به عنوان کتاب برگزیده جشنواره دوسالانه ادبیات دفاع مقدس انتخاب و معرفی شد و در سال ۸۱ نیز کتاب «از سکوت به حرف» را منتشر کرد. شکارسری نخستین کتاب شعرش را در سال ۷۵ تحت عنوان «بازجمله‌ای گذشت» به دست چاپ سپرد. به دنبال آن پنجاه و سومین کتاب از مجموعه گزیده ادبیات معاصر نشر نیتستان به آثار او اختصاص داده شد و در سال ۸۲ «از تمامی روشنایی‌ها» را چاپ کرد.

حمیدرضا شکارسری از جایگاه شعر دفاع مقدس می‌گوید

در جنگ شاعر شدم

حمیدرضا شکارسری

نام می‌برم به عنوان شاعر تک شعرهای درخشان نام می‌برم. به خاطر اینکه من شاعری سراغ ندارم که نه تنها در زمینه دفاع مقدس بلکه در زمینه‌های دیگری کار کند و همه شعرهایش هم درخشان باشد. پس من از پیشکسوت‌ها مثلا از قیصر امین پور، عبدالرحمانی‌نیا، محمدحسین جعفریان می‌توانم نام ببرم.

اگر دست به یک مطالعه تطبیقی بزنیم نمی‌توانیم شاعر دفاع مقدس در مقایسه با شعر امروز ایران در چه جایگاهی قرار می‌گیرد و در چه فاصله‌ای از شعر مقاومت جهان ایستاده است.

من ابتدا موضع خودم را روشن کنم. در ارتباط با وجه روشنگری قفسه که شعر دفاع را چه‌بسا در گفتارها و نوشتارهای خود ندیده‌اند نمی‌دانم. و این نوع ادبیات را به رسمیت نشناختم. در حالی که یک پژوهشگر موظف است همه جریان‌های ادبی یک کشور را در یک مقطع تاریخی در کنار هم ببیند. بر همین اساس شعر دفاع مقدس فارغ از موضوعی که دارد به عنوان یکی از شاخه‌های مهم و بدنه شعر امروز باید مورد توجه قرار بگیرد و نقد و بررسی بشود. نقاط ضعف و قوتش آشکار شود. اینکه چه رویکردی به سنت داشته و کدام یک از ظرفیت‌های نامشکوف را این شعرها کشف کردند و منکس کردند، باید مورد توجه واقع بشود. کلیت این شعر باید بازخوانی و بازبینی بشود توسط منتقدان و صاحب نظران. این را نمی‌توان به عنوان بخش مهمی از شعر امروز نادیده گرفت. هرچند تا امروز توسط منتقدان نسل قبل نادیده گرفته شد. البته می‌توان فقدان این مضامین را در آثار

دفاع مقدس شعری است که در ادامه شعری متأثر از وقوع انقلاب اسلامی شکل گرفته است. شعری با آن خاصیتی که برایش برشمریدم در ذات خودش دارد. لذا در همان سال‌های اولیه جنگ، ما در قدم‌های اول با شعرهای آراسته‌ای در حوزه شعر رویه رو هستیم که از ساده‌ترین تکنیک‌ها و شکرده‌های زبانی بهره می‌برد. چون وظیفه خودش می‌داند به باری زبندگان بیاید. از جمله معروف‌ترین این شعرها همان شعر «باران چه غریبانه ارفشند از این خانه» بود که بر سر زبان‌ها افتاد. یعنی ضمن احترام به این شعر و شعرهایی از این دست باید بپذیریم که این شعرها تهنیتی بفرستادن را نشان می‌دهد. هر چه از نقطه اولیه فاصله می‌گیریم طبیعتی است که شاعر با هنرمند از یک فاصله دورتر به واقعه جنگ نگاه می‌کند و نمای کلی‌تری از آن به دست می‌دهد و به جزئیات بیشتر تسلط پیدا می‌کند. و به حواشی آن هم می‌پردازد و از آن می‌جانات و احساسات خاص که در آن منعکس خاص در آثارش متبلور بود. وقتی فاصله گرفت، طبیعتی است که باید انتظار داشت در آفرینش‌های بعدی، آثار بهتر و ماندگارتری را خلق کند.

بخت شعاری بودن برخی از آثار، در سال‌های اولیه جنگ مطرح شد، در حالی که نثر و شاعر شیلیایی در کتاب‌های «سرود اعتراض» و «بلندی‌های ماچویچی» سروده‌های شعاری فراوان دارد و به دفاع از آن هم می‌پردازد چون انتظار کارکردی مبارزه طلبانه از آن شعرها دارد.

وجه جدی کارم جبهه و جنگ بود. بقیه مباحثی که در سوال شما مطرح شده می‌تواند موضوع تحلیل‌های بسیار جدی‌تری باشد. اینکه آن نوعیت زمانی چه شعری را ایجاد می‌کرد. آیا من و سایر شاعران دفاع مقدس در آن سال‌ها به بقدر توانستیم بین خود با جبهه رابطه برقرار کنیم. بین مسئولیت‌های ادبی و مسئولیت‌های انسانی خود بقدر توانستیم هماهنگی ایجاد کنیم. شعر تا چه حد توانست پاسخگوی نیازهای اجتماعی - سیاسی زمانه خودش باشد. در عین حال شعری متن هم حفظ شود. یا مباحثی از این دست، می‌تواند

آقای شکارسری از چه زمانی سرودن شعر را آغاز کردید و از چه زمانی به شعر دفاع مقدس پرداخته‌اید؟

اگر سرودن شعر را با نوشتن نخستین بیت که گفته‌اند - هدیه خدایان است - ملاک قرار دهیم، من سرودن شعر را در اوزان کلاسیک از سال ۶۳ شروع کردم. اما نخستین شعرم در سال ۶۵ چاپ شد که در یکی از نشریات کشور بود. نخستین کتاب من هم در سال ۷۵ به بازار آمد. اما نقد شعر را هم از سال ۷۰ شروع کرده‌ام و سعی داشتم این دو حیطه را به موازات هم پیش ببرم.

نخستین شعرهایی که در زمینه دفاع مقدس سروده‌اید، کمی بود آیا برای پرداختن به ادبیات دفاع مقدس - اعم از شعر و داستان - لازم است که شخص، تجربه حضور در جبهه داشته باشد؟

من زمانی سرودن شعر را شروع کرده بودم که کشور درگیر جنگ بود. نه اینکه این را بدانم اما بعد متوجه شدم مثلا از طریق کتاب «طلا در سمن» از اهنی که شاعر علاوه بر مسئولیت ادبی‌اش، از آنجا که انسان آگاهی است، طبیعتا مسئولیت‌های دیگری همچون مسئولیت اجتماعی و سیاسی دارد. بعدا فهمیدم که در آن مرحله اگر مسئولیت ادبی ناچیزی هم با توجه به سابقه‌ام داشتم، مسئولیت‌های دیگری هم بر عهده‌ام بود. سعی داشتم به آن وفادار بمانم. به همین خاطر در همان سال‌ها مثل خیلی از شاعران هموطن تحت تاثیر آن فضای جبهه و جنگ، شعرهایم را با همین مضامین آغاز کرده و ادامه دادم.

یعنی نخستین شعرهای شما با مضامین جبهه و جنگ سروده شده؟

برای ما حجت باشد. ما به عنوان یک نوع گفتار بر اساس یک بیاد فکری شکل گرفته و از یک نهاد فکری شکل گرفته در ما می‌توانیم با چنین نظریاتی رویه رو بشویم یا نفی‌اش کنیم اما اساسا فکر نمی‌کنم در این شکی داشته باشیم که شعر ذاتا با شعار متفاوت است. اصلا شعر با شعار مخالفت می‌کند. شعریک نوع پنهان کردن چیزی است. نوعی گفتن است. به قول یازدهم نعل اشیا است. اما شعار دقیقا برعکس این عمل می‌کند. شعار نمی‌تواند پنهان باشد. به خاطر اینکه عملا با صراحت شکل می‌گیرد.

اگر چه اینها هم خنواده هم هستند. اما اصلا در تضاد با یکدیگرند. در این گفتار که عرض می‌کنم شعر و شعار با هم بر سر سازگاری ندارند. **شما شاعران موفق عرصه دفاع مقدس را چه کسانی می‌دانید؟**

پاسخ به این سوال می‌داند که بعدا ما را با دوستان دچار مشکل می‌کند. اگر از چهره خاصی

درباره جایگاه شعر دفاع مقدس در یک بررسی تطبیقی با شعر مقاومت در جهان، باید گفت که شعر ما دارای هویت ایدئولوژی است. قیاس با شعرهای جهان، شعر ما دارای هویت ایدئولوژی است. قیاس با شعرهای جهان، شعر ما دارای هویت ایدئولوژی است.

درباره جایگاه شعر دفاع مقدس در یک بررسی تطبیقی با شعر مقاومت در جهان، باید گفت که شعر ما دارای هویت ایدئولوژی است. قیاس با شعرهای جهان، شعر ما دارای هویت ایدئولوژی است. قیاس با شعرهای جهان، شعر ما دارای هویت ایدئولوژی است.

کتابخانه عمومی بوستون با ۱/۲ میلیون کتاب

آزاده سیدین

البته کتابداران در دنیای مجازی ۲۴ ساعته به کاربران اطلاع رسانی می کنند که از دوشنبه تا پنجشنبه ۹ صبح تا ۹ شب و جمعه و شنبه ۹ صبح تا ۵ بعدازظهر در کتابخانه حضور دارند. یکی دیگر از بخش های کلیدی کتابخانه بوستون جلدی می کند و در پیاده راه سمت کتابخانه بوستون جلدی می کند و در پیاده راه راست است. در همین بخش می خوانید که کتابخانه بوستون پیش از «فهرنامه جلدی» در هر هفته و ۱۵۰ نمایشگاه در سال برگزار می کند.

جست و جوی بر اساس اطلاعات پایه، موضوع در بیان Full text روزنامه ها و کتاب ماهیاری می کنند در کل مدت ششماه روزنامه پاسکوی به سوالات آنها هستند. کلک بر بخش Ask a librarian کتابدار به شما معرفی می کند که با دادن نام، شماره و تلفن به وی، سوال مورد نظرتان را مطرح می کند. همچنین می توانید سوالات خود را به نشانی central library-to-boylston ای کتابداران ارسال کنید.

آموزش مطالب علمی تخصصی دارند و گروهی دیگر که زیرمجموعه بخش Adult for fun هستند شامل موسیقی، داستان ها، بازی ها، و آموزش زبان های اسپانیایی، فرانسوی، ایتالیایی، آلمانی و ژاپنی برای کودکان می شوند. اگرچه بخش وسیعی از کتابخانه عمومی بوستون به کودکان اختصاص یافته است اما کاربران کتابخانه علمی بوستون که تا اگوست ۲۰۰۴ به روز شده اند، به موضوع های مختلفی مثل بیوشیمی، بیولوژی، فیزیک، حیات وحش، تاریخ جهان و... علاقه دارند که طبق حروف الفبا از Z تا A چیده شده اند. آنچنان که در تاریخچه این کتابخانه آمده است، بیش از ۱۲ میلیون کتاب، نقشه و نسخه خطی در مخزن علمی گنجینه شده است که شاید جست و جوی بسیار مشکل به نظر برسد اما کتابداران این مجموعه اطلاعاتی و ۲۷ کتابخانه لیک شده دیگر به آن، علاوه بر آنکه کاربران را به

شاید بارها و بارها از کار با اینترنت و جست و جوی کتابخانه های الکترونیک و مدارس آمریکایی و اروپایی گفته باشیم. اینکه امروز کودکان نیز همانند بزرگسالان به جست و جوی مطالب آموزشی در کتابخانه ها می پردازند اصلاً آموزش و درج نیست کلیک بر آدرس اینترنتی www.bpl.org این ادما را به خوبی ثابت می کند. هرآن هوز کتاب مجلد و موجود دارد که عناوین آنها در بخش کودکان کتابخانه عمومی بوستون قابل بازیابی هستند. با یک کلیک بر این قسمت عناوین همچون گفت و گو با حیوانات، نقشه دنیای ما، کتابی برای آنان که هری پاتر را دوست دارند و... قابل مشاهده هستند. کتابداران سوالات کودکان را با مفهوم بطور کارت کتابخانه کمی چه زمان می توانم از کتابخانه استفاده کنم؟ کدام کتابخانه ها به این کتابخانه لینک شده اند؟ چگونه می توانم کتاب مورد نظر را بیابم؟ راه خوبی پاسخگو می شوند. تا هر چه سریع تر روش جست و جوی در میان منابع اطلاعاتی را فرا گیرید، منابعی که در جنبه دارند، بعضی از آنها صرفاً در

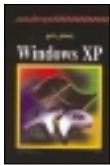
کتاب

راهنمای جامع windows XP

سیستم های کامپیوتری دیگر هم کار کرده باشند یا حتی ممکن است ویندوز XP اولین تجربه آنها در هنگام کار با کامپیوتر باشند. کتاب حاضر ترجمه امیرحسین فخری است که به جای نمایش فهرستی از قابلیت های ویندوز XP به بیان تمامی مطالبی می پردازد که در ویندوز انجام می شود. این کتاب در هشت بخش و ۲۰ فصل تنظیم شده است که هر فصل از آن روی یک نوع کار که بخواهید استفاده از ویندوز انجام دهید متمرکز می شود. در بخش اول به بیان اصول پایه و اولیه ویندوز پرداخته شده است و بخش های دیگر با عنوان مدیریت دیسک به شما کمک می کند تمامی اطلاعات و داده ها را در کامپیوتر و فایل ها و پوشه های دیسک به طور ایمن ذخیره سازی کنید. فصل ۲ و ۳ به بیان نحوه اجرا و نصب برنامه ها و فایل های اجرایی در ویندوز و روش های دسترسی به اینترنت است که شامل نحوه کمک گرفتن از دوستان همکاران و مایکروسافت از طریق اینترنت است. فصل ۵ نگاهی به بسیاری از روش های جابجایی اطلاعات و به اشتراک گذاری آنها بین برنامه های مختلف می اندازد. فصل ۶ هم به شرح حساب های کاربران می پردازد که به طور گسترده در ویندوز XP اصلاح شده و تغییر کرده اند. علاوه بر آن می توانید با خرید کتاب بقیه فصل ها و بخش های کتاب را مطالعه کنید. کتاب راهنمای جامع windows XP با شمارگان ۲۰۰۰ قیمت ۷۹۰۰ تومان در بازار کتاب عرضه می شود.

ویندوز یک برنامه کامپیوتری است که بیشتر از هر برنامه دیگری در سراسر دنیا مورد استفاده قرار می گیرد. ویندوز XP آخرین گزارش از این برنامه است. اکثر نرم افزارها برای کامپیوترهایی نوشته می شوند که از سیستم عامل ویندوز استفاده می کنند. برای سالیان شماری مایکروسافت دو گزارش ویندوز تولید می کرد: نگارش اول، نگارش دوم و نگارش سوم. نگارش های ویندوزی، ۸۸ و ۹۵ و Me و ویندوزهای ۲۰۰۱، ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳ اینستاگه می شد. نگارش های سرویس دهنده، ویندوز NT۳ و NT۴ و ۲۰۰۰ بودند که از آنها برای سرویس دهنده ها و همچنین کاربران ماهر استفاده می شد. ویندوز XP به گونه ای طراحی شده است تا برای اشخاص مختلف و کاربران ماهر کار کند. ویندوز XP دارای سه نگارش است: نگارش خانگی، نگارش حرفه ای و نگارش تجاری. کتاب راهنمای جامع windows XP بر سرس نگارش خانگی و حرفه ای ویندوز XP می پردازد و به بیان نکاتی می پردازد که در یک نگارش در دسترس هستند. ولی در نگارش دیگری وجود ندارد. این کتاب که توسط کانون نشر علوم منتشر شده است برای افرادی کاربرد دارد که می خواهند از ویندوز XP نگارش خانگی یا حرفه ای استفاده کنند. ممکن است ویندوز XP را روی کامپیوتر خود نصب کرده باشند یا ممکن است بخواهند یک سیستم ویندوز ۹۸ یا ۲۰۰۰ را به ویندوز XP ارتقا دهند. ممکن است با

اصول و راهنمای استفاده از پورت serial

برای کنترل و نمایش سیستم از کنترلرهای استفاده می شود. پورت سریال کامپیوتر در یک دستگاه کنترلی ممکن است شبیه به ریزپردازنده باشد که در پورت یا پورت های میکروکنترلر باشد که در این صورت این ترانه به صورت خاصی برای استفاده در وظایف کنترلی طراحی شده است. میکروکنترلرها با خصوصیات مختلفی ساخته می شوند. ترانه های هشت بیتی که دارای مسرهورده هشت بیتی هستند و جزو میکروکنترلرهای آشنا و معروف برای نمایش و کنترل ارتباط هستند. همچنین و نسخه های ۱۶ و ۳۲ بیتی نیز موجود هستند. ترانه های مختلف بزرگ ها و توانایی های متفاوتی دارند که از جمله تفاوت های آنها در دگاهای سریال مختلف، حجم حافظه برای رایانه شخصی ممکن است از نوع رومیزی (PC) و یا نوبت بوک باشد. مثال های کتاب حاضر از رایانه های خانگی PCBM استفاده می کنند که شامل مدل های مختلف و با وظایف وابسته به هم طراحی شده اند. به این ترتیب بسیار کوچکتر و ساده تر از PC هستند. این کنترلر ها در بسیاری از موارد در دستگاه کنترلی تعبیه می شوند و ممکن است برای کاربران قابل بیان نباشد. در این صفحه کلیه نسخه نمایش استفاده کنند. ملامت های چاپی ۱۶۰۰ جلد چاپگرها و با مودمها شامل کنترلرهای هستند که دستگاه از فایبر می سازند همه کارهای مربوط به چاپ و ارتباط از طریق خط تلفن را انجام دهند. کنترلر های این استفاده از مودم به کار می روند. مایشان ها، ضبط کننده های صدا و اجاب های دیگری فقط نمونه ای دستگاه های هستند که از کنترلر ها ساخته می کنند.

در بعضی پروژه ها ارتباط ساده ای بین رایانه ها برقرار می شود و در بعضی دیگر چنین رایانه از طریق یک مسررشتگر به هم متصل می شوند. در کتاب اصول و راهنمای استفاده از پورت serial ارتباط های بررسی می شوند که در آنها رایانه ها مغایر هستند. سوچ ها با ورودی های دیگر را می خوانند و از طریق مودمها، رله ها، صفحات نمایش و خروجی های دیگر کنترل می کنند. اما به دلیل اینکه کامپیوترها به هم متصل هستند این امکان نیز وجود دارد که کامپیوتری اتفاقات و رخداد های موجود در کامپیوتر دیگری را کنترل کند.

کامپیوترها می توانند از هر نوعی باشند که این کتاب روی دو دسته از آنها تمرکز شده است: کامپیوترهای شخصی و کنترلرهای محدود یک رایانه شخصی ممکن است از نوع رومیزی (PC) و یا نوبت بوک باشد. مثال های کتاب حاضر از رایانه های خانگی PCBM استفاده می کنند که شامل مدل های مختلف و با وظایف وابسته به هم طراحی شده اند. به این ترتیب بسیار کوچکتر و ساده تر از PC هستند. این کنترلر ها در بسیاری از موارد در دستگاه کنترلی تعبیه می شوند و ممکن است برای کاربران قابل بیان نباشد. در این صفحه کلیه نسخه نمایش استفاده کنند. ملامت های چاپی ۱۶۰۰ جلد چاپگرها و با مودمها شامل کنترلرهای هستند که دستگاه از فایبر می سازند همه کارهای مربوط به چاپ و ارتباط از طریق خط تلفن را انجام دهند. کنترلر های این استفاده از مودم به کار می روند. مایشان ها، ضبط کننده های صدا و اجاب های دیگری فقط نمونه ای دستگاه های هستند که از کنترلر ها ساخته می کنند.

خادم خواجه یا بنده بادنجان!؟

ایرانیان و هندیان برای آمیختن فرهنگ‌هایشان با یکدیگر، هیچ‌گاه به دنبال دلایل محکم و متفن نبوده‌اند. بهانه‌های کوچک کافی بود تا این دو مرادفات دامنه‌داری را آغاز کنند. اهمیت ماجرا اینجا روی می‌نماید که در نظر آورییم این دو - یعنی ایران و هند- هر یک صاحب یکی از ستون‌های تمدن بزرگ مشرق‌زمین هستند. یک روز نادرشاه هوای هندوستان می‌گردد و کوه نور و دریاش نور به ارمان می‌آورد. روزی طبیعی برزویه نام، به آن صفحات مسافرت می‌گردد و رهاوروش، آبنانی از قصه‌ها و مثل‌ها و حکمت‌ها بود که کلیله و دمنه‌اش می‌نماید. زبان فارسی در هندوستان هیچ وقت مهجور نبوده و کم‌نیستند هندیانی که این زبان شیرین را از مادر می‌آموزند. دانشگاه اسلامی «الیکر» هم به عنوان پایگاه گسترش زبان فارسی، حرمت و اعتباری جهانی دارد. پس بده بستان ادبی میان ایران و هند چیز جدیدی نیست. گاهی گفته‌ایم، مثل کلیله و دمنه که ذکرش رفت و گاهی هم از کتیبه ادب و حکمت خومان به هندیان پیشکش کرده‌ایم. کتاب «ملاحمت مقلاه» به نظر می‌رسد در گروه اخیر قرار می‌گیرد.

ملاحمت مقلاه

این کتاب را ادیبی خوش‌مذهب به اسم دلپت رای، مقارن با حکومت قاجارها در ایران نوشته است. پهلانه نوشتن کتاب هم اشاره بهعنوان «امام هروننگ» بوده است. دلپت رای که متولد احمدآباد گجرات بوده مروری صاحب دانش و کمالات بوده که در خدمت آحکمان به سر می‌برده و به کارهای دیوانی مشغول بوده است. او به زبان‌های عربی، فارسی، هندی و سانسکریت مسلط بوده و از فرهنگی‌های زندگی‌اش ترجمه دیوان حافظ به زبان هندی بوده است. یک روز که دلپت در خدمت بهعنوان بوده، سخن از تاریخ و نامه‌ها و قصص و شویات‌ها می‌رود. بهعنوان که وقتی فرصتی برای خارتان سرش هم نداشته اظهار تأسف می‌کند و از «اطالت کلام» در این کتاب‌ها شکایت می‌کند. سرانجام فرمان را صادر می‌کند. باید رساله مختصری ترتیب داده و برخی از ویژگی‌های چنین رساله‌ای را برمی‌شمارد.

دلپت که چندساله دارد تا به ۶۰سالگی برسد، فرصت را معتم می‌شرد و ملاحمت مقلاه را به رشته تحریر درمی‌آورد. دلپت خلیل هم محافظت کتاب است و ترس دارد که مانا به گوشه قای سلاطین درگذشته بر بخورد و اسامی ادبی شود. در بعضی جاها از ذکر نام گلدشگان اصلاً و مطلقاً هوشیاران متصدد نیستند و بهعنوان اشاره به اظهار فروتنی به پایان می‌برد. اما در دانشمندان همدان است که به پایه گویی می‌گیرند و به هرزه درآمی‌اند پذیرند. خطا پویشد و به اصلاح گوشند.

طنزهای ادبی

برگزیده‌هایی از ملاحمت مقلاه در یک کتاب کوچک گردآوری شده و با عنوان «طنزهای ادبی» به چاپ رسیده است. دکتر حسین فقهی، ضمن تصحیح کتاب و ارائه مقدمه‌های آشناباری لغات و اصطلاحات نامأنوس، مقدمه مفصلی هم ششمیه کتاب کرده است. در این مقدمه معجزی از تاریخ ادبیات فارسی در هند، از ورود شعر و ادب فارسی در دوره غزنویان به هند، دوره شوکه و املائی زبان فارسی در دربار گورکانیان و تیموریان سخن رفته است؛ تا آنجا که زبان فارسی به عنوان زبان رسمی واداری مورد پذیرش عام قرار می‌گیرد. گذشته از نکات تاریخی، مسجع در مقدمه خود بر این کتاب به ویژگی‌های ادبی و همچنین نکات سبکی و دستوری توجیه می‌کند. به مقدمه فارسی دری و فارسی رایج در هندستان می‌پردازد. به هر حال اهمیت این کتاب در این نکته است که کتاب تازه‌ای را به جامعه ایران معرفی می‌کند.

با این همه نمی‌توان این واقعیت را نادیده گرفت که «طنزهای ادبی» صرفاً برگزیده‌ای از کتاب «ملاحمت مقلاه» است و هنوز این کتاب به‌طور کامل در دسترس خواننده علاقه‌مند قرار نگرفته است. علیر مسجع برای اکتفا به این برگزیده نیز چنین است. «چون برخی از طنزهای این اثر با روحیه منصفیه و معیروی‌گرای جامعه ما سازگار نبوده حذف شده. و البته این «برخی» به نیمی از مطالب کتاب تسری پیدا کرده است. کتاب در سه فصل تنظیم شده که در ضمن معرفی هر فصل به ذکر مثال‌هایی هم می‌پردازیم تا در «وصف العیاش» نماینده، باقیم و شما را بی‌نیصیب از عیاش» نگذاریم.

گلستان در هندوستان

سعدی وقتی تصنیف گلستان را به پایان برد، شاید هرگز تصور نمی‌کرد که سبکی را پایه‌گذاری می‌کند که تا چندین قرن، سرمشق ادیبان و شاعران طراز اول قرار خواهد گرفت. شاید به فکر سبک‌نویزی و ارائه سرمشق هم نبوده، اما کارش را به درجه‌ای از کمال رساند که شاعران تا سال‌ها پس از سال‌ها، به‌یادش نواخ و بزرگان ادب فارسی بود. از بهارستان جامی و کشکول شیخ بهایی بگیرند تا همین دلپت رای هندو که پیشتر از هر کتابی تحت تأثیر گلستان است. این حکایت را بخوانید: «روزی خواجیه وصف بادنجان کرد، تو تر گفت: بادنجان میوه‌ای است اسراف‌مرا، هندوان وی را دراج

(برنده‌ای همچون کیک) یک‌بامی خوانند. اگر بریان کنندش لذت‌یابند و اگر یورانی سازندش خوشگوار، اجارش (لوحی تشریحی) به غایت خوش‌مز، به هر ترکیبی که برزندش مطبوخ است. عملی تعالی چتر بر سرش نهاده که سر آمد تمام‌هاست. پس از چندی (بادنجان) خواجیه را تاگوار آمد، سخن از هجو را نند، معاویه جوش می‌آرد و چشمشان را آشوب می‌کند. اینک قایل غریاست، دولت‌نماند کی بدان میل می‌فرمایند؟ عوامچه گفت: هر گاه وصفش کنم، توصیف کردی، چون هجو کردم مدمنش گفتم، گفت: خادم عوامچه‌ام، به بنده بادنجان، جدای از چنین تائیرهای محتوایی، به لحاظ سبکی نیز، ملاحمت مقلاه، حکایت‌هایی به همراه اشعار و روایات و پند و اندرزهای اخلاقی است. صفت است از این فصل بگزاریم و به همین یک حکایت بسنده کنیم.

این یکی حوالی نکته‌ای امروزی است، بخوانید، شخصیه از نوآنگر خودیستند. برسد که بویتمار را چگونگی می‌گید؟ گفت: در موسم گرما بویتمار از شدت گرما چشم فروخته، می‌نشاند، آن‌گاه باید که موسم بر سرش بگازد تا از حرارت آفتاب رفتن شده بر چشم‌اش فرود آید و چشم بسته شود، سپس بگرد. مرد گفت: هر گاه فرصت موم گذاشتن بر سرش باشد، چرا بادست بگیرد؟ گفت: این هم طریقی است.

عجایب نامه

فصل دوم کتاب که تا ذکر عجایب، نامیده شده، در حقیقت تفریحی است در تعدادی از بهترین و کنجینه‌های ادب فارسی نظیر نزهة القلوب و به‌خصوص عجایب‌نامه‌های فارسی، مولف ضمیم ذکر ماحذل به روایت تعدادی از عجیب‌ترین پدیده‌های طبیعی و غیرطبیعی می‌پردازد؛ از جزیره‌ای که همچون ستونی بلند از میان رودی سر بر می‌آورد تا مورچه‌هایی که هر کدام به اندازه سگی هستند. این حکایت را بخوانید: «در نوحی هرات کوهی است، بر قلّه آن چاهی که سفر کنشند آن معلوم نیست، همواره از آنجا پادی عظیم می‌جهد، چنانکه اگر سگی گران در وی اندازند،

یادداشت

سید محمد تقوی

اول عشق

از این هفته، هر روز اول هفته به قاعده یک ستون ناقابل، گوش‌های حضرمعاملی را قرض می‌گیریم. سوه‌نظامم نشود، در قریب ۵۵ صوبی تولید کنیم. غرض اینکه حرف‌هایی داریم و مشتری خوبی برای گوش‌های شما هستیم. در جوار این ستون، یک مطلب بلند بالاست که احتمال روده‌روزی در آن بسیار است.

شکل نیست که صفحه، صفحه طنز است، اما احتمال گریستن بسیار است! امیدواریم خنده را به کلی فراموش نکنید. باری، روزی از روزهای «باز» صاحب این قلم را احضار کردند و گفتند: «در مظللت روی فصل مشترک طنز و کتاب متمرکز شو!»

یک وقت فکر بدی نکنید، سر دیبه‌ای این جوری حرف می‌زنند، آدم‌های خیلی خوبی هم هستند، خدا زیادشان کند. حالا چرا سر دیبه‌ها این قدر رمزی و اسرارآمیز سخن می‌گویند؟ دلیل دارد، پس طبق فرارمان عمل می‌کنیم و از طنز می‌گوییم و از کتاب‌های طنزآمیز و حواشی مربوط به کتاب و کتابخوانی و چاپ و نشر و بازار کتاب و غیره و غیره.

«فصل مشترک طنز و کتاب» بهترین مصداق برای چنین عمارتی چیست؟ اگر از من پرسید می‌گویم: یک رمان طنزآمیز مسلماً منظوم رمانی با یک زبان آبدی نیست. منظوم لچار گویی چند تا آدم ورشکسته و مصیبه هم نیست. منظوم قلمبه گویی‌های سیاسی و تاریخ مصرف‌دار هم نیست. عجب؟! تو خیلی کارت درست است، عجب آدمی هستی تو! براسی منظور تو چیست؟ هیچ می‌دانی داری مفتی متفی، یک نظریه رمان جدید ارائه می‌دهی؟! بایا نکن این کارها را! تو که به کارت جامعه ادبی را نصفه‌جان کردی! زودتر بگو منظورت از رمان طنزآمیز چیست؟ خواش می‌کنم جمله نکنید. این یک نظریه رمان نیست. صاحب این قلم آن قدرها هم برمدما نیست. منظور این است که رمان طنزآمیز در کشور ما ریشه نگرفته است.

رمان‌های طنزآمیزی که زمان مهرانده‌گاری بر آنها زده، انگشت شمارند. نویسندگان خوب ما که امتحان خودشان را پس داده‌اند، کمتر به سراغ ژانر «ادبیات طنز» می‌روند. البته نمونه‌های موفق را نمی‌خواهیم ندمیده بگیریم، ولی فقط در حد نمونه هستند. حتی‌این سخن مشهور را از ارستت همینگوی خوانده‌اید، «شمام ادبیات امروزی آمریکا از یک کتاب به نام «سرگذشت هکلبری لین» سرچشمه از آن چیزی نبود و پس از آن هم چیزی به آن خوبی نیامد...» و این کتاب اگر در شمار رمان‌های طنزآمیز قرار نگیرد، روایت طنزآمیز حتماً خیلی‌ها مثل همینگوی حشرت چنین رمانی را در دل دارند؛ رمانی که به اندازه کافی وادری باشد و در عین حال، وادری شاداب و سرزنده داشته باشد. رمان می‌تواند رمان باشد و طنزآمیز هم باشد. طنزآمیز بودن رمان نباید با ادبی آن را سبک کند. قریب نیست همه چیز را یک نفس بگیریم و بی کارمان برویم. هنوز با شماها کار داریم؛ به قول لوطی‌ها، هنوز اول عشق است.

ایام به کام، توقیف مستدام

روایت اول شخصی

اعراب و دستور زبان قرآن

دکتر سیدخلیل باستان‌قرآن‌پژوه و **مدرس الهیات** و **دانشگاه علامه طباطبائی**

در حال حاضر مشغول کار روی کتابی هستم که عنوان فعلی اش «اعراب القرآن» است. این کتاب برای دانشجویان دوره کارشناسی نوشته می‌شود و در اصل موخره‌ای بر درس صرف و نحو کاربردی (که در پنج ترم تدریس می‌شوند) است. کار جمیع آوزی آیات، دسته‌بندی، انتخاب نمونه‌ها و شرح آنها تقریباً تمام شده و نیازمند ساماندهی نهایی است.

کتاب حاضر به صورتی تدوین شده است که دانشجوی بتواند در خلال مباحث کتاب به شکل کاربردی علاوه بر آموختن اعراب قرآن دستور زبان عربی را در آیات قرآن بررسی کند. در مورد این کتاب هنوز با ناشر خاصی وارد مذاکره نشده‌ام.

دغدغه‌های عمود فردوس

فردوس حاجیان نویسنده کودک و نوجوان

در حال حاضر دو کار در دست پژوهش دارم که در آینده‌ای نه چندان دور تحویل ناشر خواهیم داد هرچند که هنوز با ناشر خاصی درباره آنها صحبت نکرده‌ام. معلم دانشکدهٔ رئیس دانشکدهٔ عنوان کتابی است دربرگیرندهٔ خاطرات عمود فردوس از جنگ برای کودکان و نوجوانان. کار فیش برداری و تدوین این کتاب تقریباً تمام شده و نیاز به یک بازبینی نهایی دارد. کار بعدی من یک پروژه بلند پروازانه با عنوان فعلی داستان پیامبران است که تاکنون چیزی حدود دو سال وقت صرف پژوهش روی آن شده و تصور می‌کنم تدوین و آماده‌سازی این کار که به احتمال قریب به یقین در ۳۰ مجلد منتشر خواهد شد حدود سه سال طول بکشد. من در این پژوهش تفسیرالمیزان را معیار قرار داده‌ام و به روایت داستان پیامبران از آدم صقی‌الهدی تا خاتم النبیین (ص) برای کودکان و نوجوانان پرداخته‌ام. علاوه بر این مشغول نوشتن طرحی هستم که به احتمال قوی در قالب یک فیلم سینمایی ارائه خواهد شد. این کار در اصل روایت شهرک الفبا از دید یک جانناز شیمیایی است؛ معلم مدرسه‌ای که کودکان از ادیان مختلف در آن به تحصیل مشغول‌اند. این معلم شیمیایی رویکردی وروانشناختی و جامعه‌شناسانه به زندگی پس از جنگ دارد و به جهت تأثیرپذیری از ادبیات جنگ، دغدغه‌هایی دارد که طعم‌آنگاه کودکان و نوجوانان را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. برای نوشتن فیلمنامه با چند تن از فیلمنامه‌نویسان از جمله پیمان قاسم‌خانی صحبت‌هایی شده، اما این مذاکرات هنوز به مرحله اجرا در نیامده است. در ضمن، کار تهیه این فیلم را هدایت فیلم و مرتضی شایسته بر عهده دارند.

مکتب عرفان زیباشناسانه

دکتر علی اکبر افراسیاب پور، مدرس الهیات و عرفان اسلامی

نشر ترنجد در تارک انتشار کتابی است که حاصل پژوهش‌های چندین ساله من و در ادامه و تکمیل کتابی است که پیش‌تر از سوی انتشارات طهوری با نام «زیبایی پرستی در عرفان اسلامی» منتشر شد. عنوان این کتاب «عرفان جمالی» است که در معرفی مکتب قدیمی نوافته عرفان، یعنی مکتب جمال نوشته شده است. بیان‌گذار این مکتب عرفانی ابوحنبلان فارسی از عرفای قرن سوم هجری است و جالب اینکه تاکنون هیچ کتاب یا مقاله و رساله‌ای از این مکتب عرفانی نوشته نشده و پژوهش حاضر تقریباً اولین تحقیق جدی درباره مکتب جمال است. دلیل اصلی پرداختن به این مکتب اعتقاد جدی بنده منی بر یک واقعیت عینی در جهان امروز است چرا که بر این باورم که مکتب جمال حرف جدیدی برای جهان امروز دارد و می‌تواند در نوع خود از جمله تأثیرگذارترین مکاتب عرفانی جهان باشد. علاوه بر این مشغول بازنویسی کتاب «زیبایی‌پرستی در عرفان اسلامی» به زبان انگلیسی هستم تا کتاب حاضر را با افزودن منابع و مباحثی، در خارج از کشور به زبان انگلیسی منتشر کنم.

منابع بومی، خلیج فارس و حزب برادران

محمدباقر نوینی تاریخ‌پژوه

کتابی درباره یکی از احزاب عمده سیاسی ایران پس از جنگ جهانی اول در شیراز نوشته‌ام که مرکز اسناد انقلاب اسلامی در دست انتشار دارد. حزب برادران - چنانکه عنوان کردم - یکی از احزاب سیاسی بود که بعد از جنگ جهانی اول در شیراز توسط آیت‌الله حاج سید نورالدین شیرازی تأسیس شد و جزو معدود احزایی است که با مبانی مذهبی و رویکرد دینی سعی می‌کرد خود را در تحولات اجتماعی و سیاسی ایران دخیل کند. حزب برادران تا اواخر دهه ۳۰ شمسی به صورت یک حزب فعال به حیات اجتماعی و سیاسی خود ادامه داد. من در این کتاب که عنوان فعلی اش «درباره حزب برادران و تأثیر آن روی تحولات ایالت فارس در دوره پهلوی اول و دوم» است سعی کرده‌ام تا یک واقع‌نگاری ساده بر اساس منابع بازمانده از این حزب صورت دهم. البته باید عنوان کنم که متن اصلی سالنامه حزب برادران نیز در پایان کتاب منتشر خواهد شد.

علاوه بر این، کتابی را برای دانشگاه پیام نور نوشته‌ام که به احتمال قوی با نام تحولات سیاسی خلیج فارس منتشر می‌شود. من در این کتاب تلاش کرده‌ام تا تحولات خلیج فارس را از دید منابع فارسی و عربی مورد بررسی قرار دهم چراکه تقریباً بخش عمده اطلاعات آناری که درباره خلیج فارس نوشته شده برگرفته از اسناد، مدارک و مطالعات مورخان انگلیسی است اما من پژوهش خود را بر روی بازسازی منابع بومی متمرکز کرده‌ام.

تنبیاهی شکارچی در پشت کوه قاف

شهرزاد لولاجی، مترجم

نشر آق مجوز انتشار کتاب «قلب شکارچی تنها نوشته کارسن مک کارلز را از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گرفته و فکر می‌کنم در آینده‌ای نه چندان دور شاهد انتشار این کتاب باشیم. البته من به عنوان مترجم این کتاب نمی‌توانم درباره آن مدیحه‌سرایی کنم اما این کتاب از جمله آناری است که در صورت انتشار می‌تواند چهره دیگری از ادبیات آمریکا را با روایتی از تنهایی آدم‌ها و فقر آنها به نمایش بگذارد. همین ناشر در ادامه انتشار آثار پل استر داستان‌نویس برجسته پست مدرن، برگردانی از رمان «تیمبوکتو» وی را در دست انتشار دارد. تیمبوکتو به زبان انگلیسی یعنی پشت کوه قاف یا ناکجاآباد. درباره این رمان نمی‌توان چیزی گفت مگر دعوت به خواندن آن؛ چراکه اساساً نمی‌توان داستان‌های رستر را برای کسی تعریف کرد. یک مجموعه داستان نیز از پل استر ترجمه کرده‌ام با عنوان «دفترچه سرخ» این کتاب در برگزیده ۱۳ داستان کوتاه از استر است به همراه سه مصاحبه و آوی که با یک نقل مفصل (به عبارتی یک مطالعه در آثار استر) از دراکا نیکولیک همراه شده است. یک مصاحبه منتشر نشده از استر نیز در وبگردی هام پیدا کرده‌ام که به کتاب حاضر خواهم افزود البته تصور می‌کنم هم مصاحبه‌کننده و هم مصاحبه‌شونده یک نفر به نام پل استر است و در نوع خود قابل تامل. البته اینکه می‌گویم پل استر با خودش مصاحبه کرده تنها یک تصور است و هنوز قراین با یقین قطعی پیدا کرده است!

فقط یک لحظه با ترانه‌های زندانی

عزیز ترسه شاعر

سومین مجموعه شعر من با عنوان فقط یک لحظه در انتشارات داستان‌سرا در دست چاپ و انتشار است و تصور می‌کنم در آینده‌ای نه چندان دور منتشر شود این مجموعه دربرگیرنده چیزی حدود ۲۵ شعر در قالب‌های آزاد نیمایی است که در فاصله ۱۱ سال (۱۳۶۶ تا ۱۳۷۸) سروده شده‌اند.

این مجموعه نیز به سبب گذشته (چون مجموعه شعر بهار در آوازهای ما، ۱۳۶۹ و سینه که برآمد، ۱۳۸۲ و...) به جهان انسان امروز و جامعه می‌پردازد. با این تفاوت عمده که در این مجموعه رویکرد من به جهان عینی‌تر شده و به شفاف‌سرایی نیز گرایش داشته‌ام البته در ستان علاقه‌مند و متقدم بر این باورم که این مجموعه ساختار منسجم‌تری نسبت به کارهای قبلی دارد و از یک زبان تغزلی نیز بهره گرفته است.

سومین مجموعه شعر من با عنوان فقط یک لحظه در انتشارات داستان‌سرا در دست چاپ و انتشار است و تصور می‌کنم در آینده‌ای نه چندان دور منتشر شود این مجموعه دربرگیرنده چیزی حدود ۲۵ شعر در قالب‌های آزاد نیمایی است که در فاصله ۱۱ سال (۱۳۶۶ تا ۱۳۷۸) سروده شده‌اند.